

จังหวัดกำแพงเพชร

กรุงศรีอยุธยา เมืองคนแกร่ง ศิลานางใหญ่ ถ้วยไขหวาน น้ำมันลานกระบือ เลื่องลือมรดกโลก

กำแพงเพชร อยู่ทางภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย ทางทิศเหนือและทิศใต้ของจังหวัดเป็นที่ราบ ทางทิศตะวันตกเป็นภูเขาสลับซับซ้อนและเป็นต้นน้ำของลำธารต่าง ๆ เช่น คลองสวนหมาก คลองวังเจ้า คลองขลุงและคลองเขียง ซึ่งจะไหลลงสู่แม่น้ำปิง ที่เป็นแม่น้ำสำคัญที่ไหลผ่านกลางพื้นที่ของจังหวัดตั้งแต่เหนือสุดจนใต้สุด

แผนที่ประเทศไทย

คลองวังเจ้า ให้นักท่องเที่ยวได้ชื่นชมความงามอีกด้วย

กำแพงเพชรเป็นที่ตั้งของเมืองเก่าที่ปรากฏหลักฐานอยู่ในประวัติศาสตร์ไทยไม่น้อยกว่า 700 ปี เคยเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรสุโขทัย มีฐานะเป็นเมืองลูกหลวง และเป็นเมืองหน้าด่านทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญ กำแพงเมืองและป้อมปราการจึงถูกสร้างอย่างแข็งแรงและยังเหลือร่องรอยอยู่จนปัจจุบัน จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ก่อนมีเมืองกำแพงเพชร เคยมีเมืองเก่ามาก่อน 2 เมือง คือเมืองชากรุงาว ตั้งอยู่ทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำปิง และเมืองนครชุม อยู่ทางฝั่งขวาของแม่น้ำปิง กำแพงเพชร จึงเป็นเมืองแห่งประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และธรรมชาติป่าเขา น้ำตก อันงดงาม มีอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ซึ่งได้รับการยกย่องให้เป็นมรดกโลก เมื่อปี 2534 และยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ยังคงสมบูรณ์ ทั้งป่าไม้ นก สัตว์ต่าง ๆ อาทิ อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ อุทยานแห่งชาติคลองลาน และอุทยานแห่งชาติ

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอเมือง จังหวัดตากและอำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก อำเภอโพธิ์ทะเลและอำเภอสว่างม
จังหวัดพิจิตร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก

แผนที่จังหวัดกำแพงเพชร

การปกครอง

จังหวัดกำแพงเพชร แบ่งการปกครองออกเป็น 11 อำเภอ คือ อำเภอเมืองกำแพงเพชร อำเภอคลองขลุง อำเภอคลองลาน อำเภอไทรงาม อำเภอขามเฒ่า อำเภอบรรพตพิสัย อำเภอพรานกระต่าย อำเภอลานกระบือ อำเภอปางศิลาทอง อำเภอทรายทองวัฒนา อำเภอบึงสามัคคีและอำเภอโกสัมพีนคร

อำเภอคลองขลุง

ดินแดนหลวงพ่อปลอดภัย ผลไม้รสดี มีชื่อไม้ดอกไม้ประดับ

ประวัติความเป็นมา อำเภอคลองขลุง เป็นอำเภอหนึ่งใน 7 อำเภอ ของจังหวัดกำแพงเพชร แต่เดิมเรียกชื่ออำเภอนี้ว่า "อำเภอขานู" ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 35 หน้า 583 ลงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2464 ซึ่ง "ขานู" มีความหมายว่า "คอ" ครั้นต่อมา ได้มีพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงชื่ออำเภอนี้ใหม่ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น คือ "อำเภอคลองขลุง" เนื่องจากบริเวณที่ตั้งของที่ว่าการอำเภอมีลำคลองขลุงไหลผ่าน

แผนที่อำเภอคลองขลุง

ตำบลหมู่บ้านเพิ่มขึ้นตามลำดับ จนกระทั่งถึงปี 2535 มีพื้นที่การปกครอง 16 ตำบล 145 หมู่บ้าน

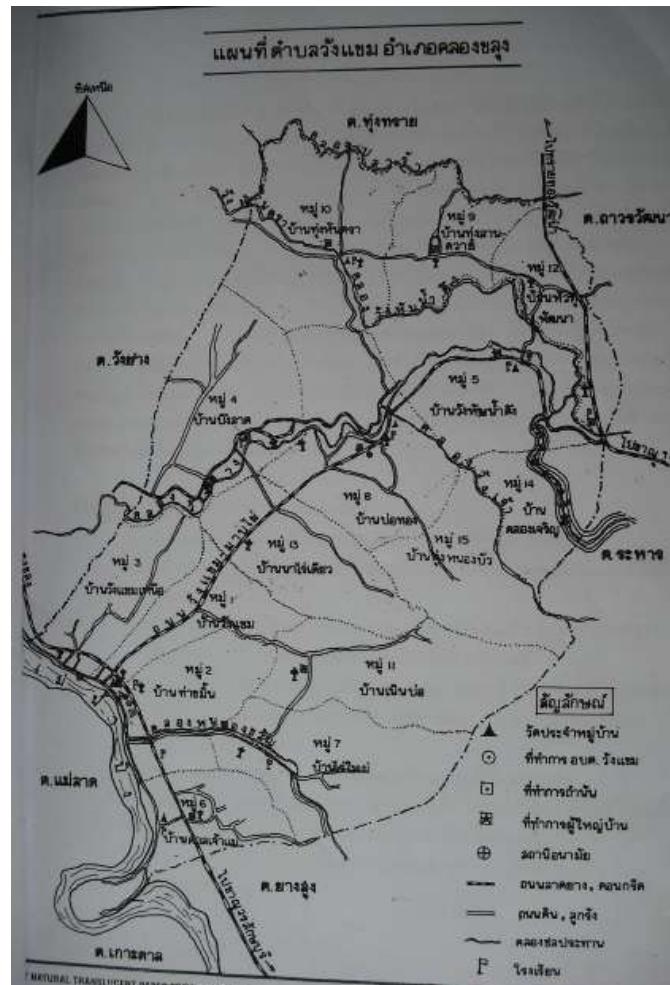
กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศยกฐานะพื้นที่ของอำเภอคลองขลุงจัดตั้งเป็นกิ่งอำเภอเพิ่มขึ้นอีก 2 กิ่งอำเภอ คือ กิ่งอำเภอทุ่งทราย จัดตั้งเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2535 มีเขตการปกครอง 3 ตำบล 30 หมู่บ้าน ประกอบด้วยตำบลทุ่งทราย ตำบลทุ่งทอง และตำบลถาวรวัฒนา ในปีต่อมาจัดตั้งกิ่งอำเภอปางศิลาทองเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2536 มีเขตการปกครอง 3 ตำบล 27 หมู่บ้าน ประกอบด้วยตำบลโพธิ์ทอง ตำบลหินลาดและตำบลปางตาไว

ในปัจจุบันอำเภอคลองขลุงมีพื้นที่การปกครอง 10 ตำบล 91 หมู่บ้าน ประกอบด้วย ตำบลคลองขลุง ตำบลวังไทร ตำบลวังแฉม ตำบลวังบัว ตำบลหัวถนน ตำบลคลองสมบูรณ์ ตำบลท่ามะเขือ ตำบลท่าพุทรา ตำบลวังยางและตำบลแม่ลาด

ในระยะเริ่มแรกนั้น ไม่ทราบแน่ชัด

ว่าอำเภอคลองขลุงประกอบด้วยจำนวนตำบล หมู่บ้านเท่าใด ทราบแต่เพียงว่า ก่อนปี พ.ศ.2490 เล็กน้อย กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศจัดตั้งกิ่งอำเภอแสนตอแยกจากอำเภอคลองขลุง ประกอบด้วยตำบลแสนตอ ตำบลยางสูง ตำบลระหาน ตำบลสลกบาตร และตำบลบ่อถ้ำ และในปี 2490 กิ่งอำเภอแสนตอได้รับการยกฐานะเป็นอำเภอ โดยเปลี่ยนชื่อใหม่ว่าอำเภอขานูวรดิษฐ์ ทำให้พื้นที่การปกครองของอำเภอคลองขลุงลดลงเหลือ 8 ตำบล จากนั้นอำเภอได้แยก

ตำบลวังแวม

แผนที่ตำบลวังแวม

ทิศเหนือติดต่อกับ ตำบลวังยาง อำเภอกลองखูลง

ทิศใต้ติดต่อกับ ตำบลยางสูง อำเภอขามเฒ่าบุรี

ทิศตะวันออกติดต่อกับ ตำบลถาวรวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา

ทิศตะวันตกติดต่อกับ แม่น้ำปิง และตำบลแม่ลาด อำเภอกลองखูลง

เสด็จประพาสต้นประพาสต้นในรัชกาลที่๕ พระราชนิพนธ์ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าพระเจ้าอยู่หัว

เรื่องเสด็จประพาสต้นครั้งที่สอง

คนผมแดงอำเภอขามเฒ่า

วันที่ ๑๕ วันนี้ตื่นสายไป แล้วพระวิเชียรพาคคน
ผมแดงมาให้ดู อันลักษณะผมแดงนั้นเป็น
ผมม้าแดงอย่างอ่อนหรือเหลืองอย่างแก่ ผมที่
แดงนั้นมาข้างพันซ์พอ ถ้าผู้หญิงไปได้ผมดำ
ลูกออกมาที่ผมดำด้วย ผมแดงนั้นเปลี่ยน ๓
อย่าง แรกแดงครั้นอายุ มากเข้าก็ดำหม่นลง
แก่ก็เลยขาวทีเดียว บอกพี่ชัณฑ์ทราบว่าตัวมา
แต่เวียงจันทน์ แต่มาก่อนเป็นอนุชบถ จะได้
ตั้งอยู่ช้านานเท่าไรไม่ทราบพูดเป็นไทย

ประพาศติอาการกิริยาเป็นไทย เฉพาะมีมากอยู่ที่เมืองขามเฒ่า ที่กำแพงเพชรนี้มีแต่กระเส็นกระสาย
ออกเรือเวลา๓ โมงตรง เกือบ๕ โมงจึงได้ขึ้นเรือเหลือง ทำกับข้าว แวะเข้าจอดที่ที่ประทับร้อน
เพราะระยะสั้นแต่จัดไปไม่สนุกจึงได้ไป
จอดหัวหาดแม่ลาดซึ่งมีต้นไม้อ้อม กินข้าว
และถ่ายรูปเล่นในที่นั้นแล้วเดินทางต่อมา
หมายว่าจะข้ามระยะไปนอนคลองขลุแต่
เห็นเวลาเย็น ที่พลับพลาตำบลบางแหมนี้ทำ
ดี ตั้งอยู่ที่หาดและพลับพลาหันหน้าต้อง
ทางลมจึงได้หยุด พอเวลาบ่าย๔ โมงตรง

จอดเรือพระที่นั่งหน้าเมืองกำแพงเพชร

ทรงดูน้ำที่อำเภอคลองขลุง

อาบน้ำ แล้วมีพวกชาวบ้านลงมาหา
เล่าเรื่องไปทัพเงี้ยว เวลาเย็นขึ้นไป
เที่ยวบนบ้านและที่ไร่ ระยะทาง
เวลาวันนี้สองฝั่งน้ำระยะบ้านห่าง
ลงมีป่าคันมาก และดูเหมือนจะไม่
จับฝั่งตะวันตกเช่นตอนล่างๆ มี
ตะวันตกบ้างตะวันออกบ้าง เช่น
บ้านแวมนี้ก็เป็นบ้านหมู่ใหญ่อยู่ฝั่ง
ตะวันออก ราษฎรอยู่ข้างจะซี้ตลาด

กว่าตอนข้างล่าง ไม่ใคร่รู้อะไร สังกัดตามเรื่องราวที่ยื่นเป็นขอไม่ให้ต้องทำอะไร ไม่ให้ต้องเสีย
อะไรมาก

ลงเรือชะล่ากลางลำน้ำปิง

บริเวณพลับพลาที่ประทับตำบลวังแวม

ข้อมูลทั่วไปของตำบลังแวม

ที่มาของชื่อตำบลังแวม

ต๋นแวม

เนื่องจากตำบลังแวมมีต๋นแวมจำนวนมาก ขึ้นบริเวณชายน้ำ จึงเรียกกันว่า “วังแวม” วัง หมายถึง ห้วงน้ำ วังแวมจึงหมายถึง ห้วงน้ำที่มีต๋นแวมขึ้นจำนวนมาก ปัจจุบัน ที่วังแวมแทบไม่มีใครรู้จักต๋นแวมแล้ว เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม พุทธศักราช 2449 พระพุทธเจ้าหลวงเสด็จประพาสต้นประทับแรมที่วังแวม ทรงเรียกวังแวมว่า “บางแวม” ซึ่งหมายถึง บริเวณที่มีลำน้ำไหลผ่านและมีต๋นแวมขึ้นจำนวนมากเหมือนกัน บางแวมจึงเปลี่ยนมาเป็นวังแวมในที่สุด ดังพระราชนิพนธ์ตอนหนึ่งว่า “ที่พลับพลาตำบลบางแวมนี้ทำดี ตั้งอยู่ที่หาดและพลับพลาหันหน้าต้องทางลมจึงได้หยุดพอเวลาบ่าย ๔ โมงตรง อาบน้ำ แล้วมีพวกชาวบ้านลงมาหาเล่าเรื่องไปทัพเงี้ยว เวลายืนขึ้นไปเที่ยวบนบ้านและที่ไร่ ระยะเวลาเวลานี้สองฝั่งน้ำระยะบ้านห่างลงมีป่าคั่นมาก และดูเหมือนจะไม่จับฝั่งตะวันตกเช่นตอนล่างๆ มีตะวันตกบ้างตะวันออกบ้าง เช่นบ้านแวมนี้ก็คั่นบ้านหมู่ใหญ่อยู่ฝั่งตะวันออก”

แวม ตามความหมายของพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง น. ชื่อไม้ล้มลุกชนิด *Saccharum arundinaceum* Retz. ในวงศ์ Gramineae มักขึ้นตามชายน้ำ ชายป่า และชายเขาที่ชุ่มชื้น, พง ก็เรียก.

ต้นแขม

อาจารย์สมหมาย หวังทรัพย์

ชื่อทั่วไป – แคม หรือ แถม

ชื่อทางวิทยาศาสตร์ – *saccharum arundinaceum* Retz.

วงศ์ – Gramineae

นำไปชมต้นแขม

ลักษณะ - เป็น ไม้ล้มลุกจำพวกหญ้า สกุลเดียวกับอ้อ มักขึ้นเป็นกอขนาดใหญ่ตามที่ลุ่มต่ำ มีน้ำท่วมขัง ลำต้นสูงประมาณ 3 เมตร เป็นปล้องคล้ายต้นอ้อย ข้างในกลวงใบยาวปลายเรียวยอบใบหยาบเส้นกลางใบสีขาว ผิวกาบเรียบเกลี้ยง เส้นใบขอบเป็นเยื่อตื้นๆ ขอบเป็นขนแข็งเกลี้ยงคล้ายเส้นไหม ช่อดอกย่อย(spike) มีขนยาวสีขาวเป็นมันปกคลุม เกสรตัวผู้มี 3 อัน รังไข่เกลี้ยงก้าน เกสรตัวเมียมี 2 เส้น ใบดอกเกสรตัวเมียมีลักษณะคล้ายขนนก โผล่ด้านล่างมีสีม่วงแดง ต้นแขมเป็นพืชที่ชอบน้ำสะอาด แต่ปัจจุบันเหลืออยู่น้อยเนื่องจากสภาวะน้ำเสีย

ประโยชน์ – ส่วนรากของต้นแขมสามารถนำมาต้มน้ำดื่มเป็นยาเย็นแก้ไข้ ขับปัสสาวะ แก้โรคผิวหนังบางชนิด ส่วนลำต้นนำมาต้มน้ำดื่มแก้ฝีหนอง ใบแขมนิยมใช้ห่อข้าวต้มมัดได้ ซึ่งมีความยาวกว่าข้าวต้มมัดทั่วไป และใช้ห่อข้าวต้มลูกโยน นำมารองตากปลาให้แห้ง

วัง หมายถึง น. ห้วงน้ำลึก เช่น วังจระเข้. ก. ล้อม, ห้อมล้อม.

บาง หมายถึง น. ทางน้ำลึก ๆ, ทางน้ำลึกที่ไหลขึ้นลงตามระดับน้ำในแม่น้ำลำคลอง หรือทะเล; ตำบลบ้านที่อยู่หรือเคยอยู่ริมบางหรือในบริเวณที่เคยเป็นบางมาก่อน

สภาพทั่วไป

แม่น้ำปิงหน้าวัดจันทาราม

ลักษณะที่ตั้ง

ตำบลวังแวม เป็นตำบลหนึ่งในจำนวน 10 ตำบลของอำเภอคลองขลุงระยะห่างจากอำเภอคลองขลุงไปทางใต้ 12 กิโลเมตร เนื้อที่ 112.85 ตารางกิโลเมตร (70,553)ไร่

อาณาเขต

ทิศเหนือติดต่อกับ ตำบลวังยาง อำเภอคลองขลุง

ทิศใต้ติดต่อกับ ตำบลยางสูง อำเภอลำลูกขันบุรี

ทิศตะวันออกติดต่อกับ ตำบลถาวรวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา

ทิศตะวันตกติดต่อกับ แม่น้ำปิง และตำบลแม่ลาด อำเภอคลองขลุง

ลักษณะภูมิประเทศ

เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การเพาะปลูก มีแม่น้ำปิงไหลผ่าน และอยู่ในเขตชลประทาน

การปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลวังแฉม

แบ่งเขตการปกครองตาม พ.ร.บ. ลักษณะการปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 เป็น 16 หมู่บ้านดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านวังแฉม

หมู่ที่ 2 บ้านท่าขมิ้น

หมู่ที่ 3 บ้านวังแฉมเหนือ

หมู่ที่ 4 บ้านบึงลาด

หมู่ที่ 5 บ้านวังหันน้ำดี

หมู่ที่ 6 บ้านศาลเจ้าแม่

หมู่ที่ 7 บ้านไร่ใหม่

หมู่ที่ 8 บ้านบ่อทอง

หมู่ที่ 9 บ้านทุ่งลานควาย

หมู่ที่ 10 บ้านทุ่งหันตรา

หมู่ที่ 11 บ้านเนินป่อ

สะพานบึงลาด

ศาลเจ้าแม่ทอหูก

หมู่ที่ 12 บ้านหัวทุ่งพัฒนา

หมู่ที่ 13 บ้านนาไร่เดียว

หมู่ที่ 14 บ้านคลองเจริญ

หมู่ที่ 15 บ้านทุ่งหนองบัว

หมู่ที่ 16 บ้านคลองม่วง

นาที่ตำบลวังแฉม

สภาพพื้นที่และระบบสาธารณูปโภค จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ในเขต อบต. 2,992 ครัวเรือน
จำนวนบ้านที่มีโทรศัพท์ 123 หลังคาเรือน คิดเป็นร้อยละ 41.00 ของจำนวนหลังคาเรือน

ประชากร

จำนวนประชากรทั้งสิ้น 10,222 คน แยกเป็น ชาย 5,063 คน หญิง 5,159 คน

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร		
			ชาย	หญิง	รวม
1	บ้านวังแฉม	320	590	610	1200
2	บ้านท่าขมิ้น	335	568	621	1189
3	บ้านวังแฉมเหนือ	231	380	389	769
4	บ้านบึงลาด	173	310	289	608
5	บ้านวังหันน้ำดี	221	387	366	753
6	บ้านศาลเจ้าแม่	149	269	297	566
7	บ้านไร่ใหม่	130	292	315	607
8	บ้านบ่อทอง	313	509	514	1023
9	บ้านทุ่งลาดควาย	116	155	144	299
10	บ้านทุ่งหันตรา	249	410	407	817
11	บ้านเนินบ่อ	145	254	262	516
12	บ้านหัวทุ่งพัฒนา	109	202	177	379
13	บ้านไร่เดี่ยว	109	167	157	342
14	บ้านคลองเจริญ	107	192	214	406
15	บ้านทุ่งหนองบัว	46	67	69	136
16	บ้านคลองม่วง	131	298	265	563
รวม		2,951	5,063	5,159	10,222

สภาพทางเศรษฐกิจ

อาชีพ

อาชีพทางการเกษตรกรรม จำนวน 2,168 ครัวเรือน

อาชีพค้าขาย จำนวน 94 ครัวเรือน

อาชีพรับจ้าง จำนวน 457 ครัวเรือน

หน่วยธุรกิจในพื้นที่ อบต.

-ปั๊มน้ำมันใช้ไฟฟ้า จำนวน 4 แห่ง

-ปั๊มน้ำมันชนิดหลอด จำนวน 19 แห่ง

-โรงสีข้าว จำนวน 2 แห่ง

สภาพทางสังคม

การศึกษาในตำบลวังแวม

โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 6 แห่ง

1.โรงเรียนบ้านวังแวมสว่างชัยวงษ์

ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนบ้านวังแวมสว่างชัยวงษ์

โรงเรียนบ้านวังแวม “สว่างชัยวงษ์” ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2466 มีเนื้อที่ 6ไร่ 77.6 ตารางวา ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 บ้านท่าขมิ้น ตำบลวังแวม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร เปิดสอนตั้งแต่ ระดับชั้น อนุบาล1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สีประจำโรงเรียน สีฟ้า - ขาว

คำขวัญประจำโรงเรียน เรียนดี วินัยเด่น เน้นคุณธรรม

ปรัชญา จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม

โรงเรียนบ้านวังแวมสว่างชัยวงษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2
หมู่ 2 บ้านท่าขมิ้น ตำบลวังแวม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร 62120

โทร 055 870060 อีเมลล์ swangchaiwong@hotmail.com

2.โรงเรียนบ้านบึงลาด

ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนบ้านบึงลาด

โรงเรียนบ้านบึงลาด ตั้งอยู่เลขที่ 111/1 หมู่ที่ 4 ตำบลวังแหม อำเภอกลองखลุง จังหวัดกำแพงเพชร มีเนื้อที่ 4 ไร่ 3 งาน สร้างเมื่อ พ.ศ. 2511 โดยเงินราษฎรบริจาคเป็นอาคารไม้ชั้นเดียว แบบ ป 1 ซ. จำนวน 2 ห้องเรียน ขนาด 8 x 9 เมตร โดยได้รับการสนับสนุนจากนายเวก ปานสุด บริจาคที่ดินสร้างโรงเรียน ซึ่งเป็นคนเกิดในท้องที่ตำบลวังแหม อำเภอกลองखลุงจังหวัดกำแพงเพชร ได้รวบรวมประชาชนในหมู่บ้านเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการก่อสร้างอาคารหลังนี้ซึ่งประกอบด้วย

1. นายบุญมา ขุนพิลึก	6. นายอู๋ แก้วสีรัง
2. นายนาค มีชัย	7. นายเนียม จินบุรี
3. นายหลี่ เข้มเงิน	8. นายรัง คำยัง
4. นายหน่าย มีผิว	9. นายสำเริง ปานสุด
5. นายสวัสดิ์ เอี่ยมอิน	10. นางทองคำ หมั่นจันทร์
	11. นายน้อย ทั้งทอง

คำขวัญประจำโรงเรียน สามัคคี มีวินัย ใฝ่ศึกษา พัฒนาคุณธรรม

ปรัชญา สุโข ปัญญา ปฏิตาโก ความมีปัญญา ทำให้เกิดสุข

โรงเรียนบ้านบึงลาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2
111/1 หมู่ที่ 4 ตำบลวังแหม อำเภอกลองखลุง จังหวัดกำแพงเพชร 62120

โทร 055 750325 อีเมลล์ Bunglad@thaimail.com

3.โรงเรียนบ้านวังหันน้ำดิ่ง (ขยายโอกาส)

ประวัติโรงเรียน

งานวันเด็กโรงเรียนบ้านวังหันน้ำดิ่ง

โรงเรียนบ้านวังหันน้ำดิ่ง “ใช้ เณรตาก้อง อุปถัมภ์” สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอคลองขลุง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่เลขที่ 250 หมู่ที่ 5 ตำบลวังแฉม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร สถานที่ตั้งติดอยู่กับวังน้ำขนาดใหญ่ ชื่อ “วังหันน้ำดิ่ง” ด้วยความร่วมมือร่วมใจของผู้นำชุมชน และประชาชนที่มีความต้องการให้บุตรหลาน ได้รับการศึกษา โรงเรียนแห่งนี้จึงมีสร้อยนามว่า “ใช้ เณรตาก้อง อุปถัมภ์” เพราะชุมชนได้ระลึกถึงคุณงามความดี ของผู้นำชุมชนที่ให้การอุปถัมภ์โรงเรียนแห่งนี้ มาโดยตลอด ในขณะที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ ท่านผู้นั้นคือ นายใช้ เณรตาก้อง อดีตเป็นกำนันตำบลวังแฉม

โรงเรียนเปิดทำการสอนครั้งแรกเมื่อวันเสาร์ที่ 11 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2498 โดยได้รับการสนับสนุนจากนายแห้ว คำกองแก้ว ผู้ใหญ่บ้านและประชาชน ขณะนั้นโรงเรียนได้สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีที่ดินเป็นของโรงเรียนจำนวน 12 ไร่ มีอาคารเรียนชั่วคราวขนาด 6 x 12 เมตร จำนวน 1 หลัง มีนายสุนทร ศรีตะลา เป็นครูใหญ่ และเป็นครูผู้สอนเพียงคนเดียว มีนักเรียนจำนวน 60 คน

คำขวัญประจำโรงเรียน เรียนดี มีวินัย ใฝ่กีฬา พัฒนาชุมชน

โรงเรียนบ้านวังหันน้ำดิ่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2
250 หมู่ที่ 5 บ้านวังหันน้ำดิ่ง ตำบลวังแฉม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร 62120

4.โรงเรียนบ้านไร่ใหม่

ประวัติโรงเรียน

นักเรียนของโรงเรียนบ้านไร่ใหม่

โรงเรียนบ้านไร่ใหม่ “เชียงทองอุปถัมภ์” ก่อตั้งเมื่อวันที่ 25 เดือน เมษายน พ.ศ. 2502 ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 7 ตำบลวังแฉก อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โทร 055 750706 มีพื้นที่ 7 ไร่ ที่ดินของโรงเรียน ตั้งอยู่บนพื้นที่ดินราชพัสดุ หมายเลข ก.พ. 224 สร้างเสร็จเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2502 กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้เปิดทำการสอนเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2502 โดยมี นายเชียง แซ่แต้ คหบดีใหญ่ในหมู่บ้านไร่ใหม่ ต.วังแฉก อ.กลองขลุง จ.กำแพงเพชร เป็นผู้ริเริ่ม จัดสร้างขึ้น โดยใช้เงินส่วนตัวค่าปลูกสร้างเป็นเงินประมาณ 6,000บาท เพื่อเป็นอาคารชั่วคราวไป ก่อน สำหรับเป็นที่เรียนของเด็กในท้องถิ่น ที่ดินในกรรมสิทธิ์ยกให้เป็นสมบัติของทางราชการ จำนวน 7 ไร่ กว้างตามถนน 35 วา ยาว 80 วา

คำขวัญประจำโรงเรียน รักเรียน เพียรทำดี มีวินัย นำใจนักกีฬา รักษาสิ่งแวดล้อม

โรงเรียนบ้านไร่ใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2
หมู่ที่ 7 ตำบลวังแฉก อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร 62120 โทร 055 750706

5.โรงเรียนบ้านบ่อทอง

ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนบ้านบ่อทอง

โรงเรียนบ้านบ่อทองเป็นโรงเรียนขนาดกลาง ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 ตำบลวังแฉม อำเภอลองขลุ้ง จังหวัดกำแพงเพชร มีเนื้อที่ 16 ไร่ 47 ตารางวา โรงเรียนบ้านบ่อทองได้เริ่มตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2506 โดยเริ่มวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2506 นายโกสินทร์ จารุวัฒน์ ศึกษาธิการอำเภอลองขลุ้ง แนะนำให้ราษฎรในหมู่บ้านปลูกสร้างอาคารเรียน แบบ ป.1ข มีขนาด 9x18 เมตร จำนวน 2 ห้องเรียน โดยก่อสร้างในที่ดินวัดบ่อทอง

โรงเรียนบ้านบ่อทองเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2506 เวลา 10.00น. โดยนายโกสินทร์ จารุวัฒน์ เป็นประธาน มีนายเพียร นุชทรวง ดำรงตำแหน่งครูใหญ่เป็นคนแรก บุคคลที่ริเริ่มดำเนินการก่อตั้งที่สมควรกล่าวถึงประกอบด้วย

1.นายชื่น รังศรี	5.นายเสนาะ เสาแก้ว
2.นายฟู พรมแสง	6.นายศรี รังศรี
3.นายเสริม มีชัย	7.นายเมือง พรมจันทร์
4.นายเล็ก บัวสิงห์	

คำขวัญประจำโรงเรียน การเรียนดี มีวินัย ใฝ่กีฬา ต้องก้าวหน้าในชีวิต

ปรัชญา ไม่มีแสงสว่างใด เสมอเท่าปัญญา

โรงเรียนบ้านบ่อทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2
หมู่ที่ 8 ตำบลวังแฉม อำเภอลองขลุ้ง จังหวัดกำแพงเพชร 62120 โทร 055 750326

6.โรงเรียนบ้านทุ่งหันตรา

ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนบ้านทุ่งหันตรา

โรงเรียนบ้านทุ่งหันตราตั้งอยู่ที่ 111/3 หมู่ที่ 10 ตำบลวังแฉก อำเภอลองขลุ้ง จังหวัดกำแพงเพชร กลุ่มโรงเรียนวังแฉก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ก่อตั้งเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2506 บนพื้นที่ 3 ไร่เศษ

ครั้งแรกเปิดทำการสอน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีครูใหญ่คนแรกชื่อนายสะอาด บุญรอด มีนักเรียน 140 คน โดยใช้อาคารเรียนชั่วคราวหลังคามุงสังกะสี เสาไม้ลงดินตลอดไม่มีพื้นใช้พื้นดินไม่มีฝาผนังใช้ชื่อว่า "โรงเรียนบ้านทุ่งหันตรา" ตามชื่อลำคลอง ที่ไหลผ่านหมู่บ้านทุ่งหันตรา

ปัจจุบัน โรงเรียนได้เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนทั้งสิ้น 91 คน เป็นนักเรียนชาย 53 คน เป็นนักเรียนหญิง 38 คน จำนวน 8ห้องเรียน จำนวนครู 7 คน นักการภารโรง 1 คน มีนายกิตติ คุ้มชาติ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่งหันตรา

คำขวัญประจำโรงเรียน เรียนดี กีฬาเด่น เน้นวินัย ใฝ่ใจคุณธรรม

ปรัชญา มีคุณธรรม เลิศล้ำวิชา นำพาความสุข

โรงเรียนบ้านทุ่งหันตรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2
111/3 หมู่ที่ 10 ตำบลวังแฉก อำเภอลองขลุ้ง จังหวัดกำแพงเพชร 62120 โทร 055 750329

โรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา จำนวน 2 แห่ง

1.โรงเรียนมิตรอารีวิทยาสิน

ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนมิตรอารีวิทยาสิน

โรงเรียนนี้ เดิมมีชื่อว่า “โรงเรียนสินประสิทธิ์วิทยา” โดยได้รับอนุญาตให้เปิดทำการสอนอย่างเป็นทางการ ตั้งแต่วันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2514 โดยมี นายเจือ เสงสิน เป็นผู้รับใบอนุญาต นายโกมินทร์ เสงสิน เป็นผู้จัดการ และนายจ่านง เกิดเรือง เป็นครูใหญ่ ตั้งอยู่ที่ บ้านท่าขมิ้น เลขที่ 015 หมู่ 6 ตำบลวังแหม อำเภอลองขลุ้ง จังหวัดกำแพงเพชร โดยได้เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และต่อมาเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2517 นายเจือ เสงสิน ผู้รับใบอนุญาต ได้โอนตำแหน่งผู้รับใบอนุญาต ให้กับนายโกมินทร์ เสงสิน ตามใบอนุญาตการเป็นเจ้าของ และใบอนุญาตรับโอนกิจการ เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2517 และต่อมา เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2518 นายโกมินทร์ เสงสิน ผู้รับใบอนุญาตและผู้จัดการ ได้ขอเปลี่ยนชื่อจากโรงเรียนจากเดิมคือ “โรงเรียนสินประสิทธิ์วิทยา” เป็น “โรงเรียนมิตรอารีวิทยาสิน” และใช้อักษรย่อชื่อโรงเรียน ม.ว.แทน ส.ว. และย้ายโรงเรียนไปตั้งอยู่ที่ 221 หมู่ 6 ตำบลวังแหม อำเภอลองขลุ้ง จังหวัดกำแพงเพชร ต่อมาวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2517 ได้ขอเปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนมิตรอารีวิทยาสิน.” ตั้งแต่วันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2527 และเปลี่ยนอักษรย่อเป็น “ม.ว.ส.”

คำขวัญประจำโรงเรียน มีวินัย ใฝ่ศึกษา หาคความรู้ คู่คุณธรรม

2.โรงเรียนอนุบาลมิ่งขวัญ

งานวันเด็กแห่งชาติ โรงเรียนอนุบาลมิ่งขวัญ

ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนอนุบาลมิ่งขวัญ ตั้งอยู่เลขที่ 113 หมู่ที่ 12 บ้านหัวทุ่งพัฒนา ตำบลวังแถมอำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร พื้นที่เขตบริการในเขตอำเภอคลองขลุง อำเภอทรายทองวัฒนา อำเภอบึงสามัคคีและอำเภอไทรงาม มีระยะทางการคมนาคมจากโรงเรียนถึงอำเภอคลองขลุงโดยประมาณ 26 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดกำแพงเพชร 65 กิโลเมตร

ประวัติการจัดตั้งโรงเรียน

โรงเรียนอนุบาลมิ่งขวัญ จัดดำเนินการโดย สิบเอกณรงค์ อยู่ปาน ได้รับอนุญาตเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2538 โรงเรียนเปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นอนุบาลชั้นปีที่ 3 และในปีการศึกษา 2542 ได้รับให้เปิดสอนในระดับประถมศึกษาและในปีการศึกษา 2548 ได้รับอนุญาตให้เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
คำขวัญประจำโรงเรียน อบอุ่น ปลอดภัย ได้ความรู้

โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 1 แห่ง

1.โรงเรียนวังแวมวิทยาคม

โรงเรียนวังแวมวิทยาคม

ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนวังแวมวิทยาคมเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่เลขที่ 078 หมู่ที่ 2 ตำบลวังแวม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ห่างจากเมืองกำแพงเพชร มาตามถนนสายกำแพงเพชร - ขานูร์ลักษบุรี ประมาณ 50 ก.ม. มีพื้นที่ประมาณ 43 ไร่ 200 ตารางวา

โรงเรียนวังแวมวิทยาคม ได้เริ่มก่อตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2522 โดยเป็นความประสงค์ของ พระสิทธิธรรมเวที (พระครูโสภณพัชรญาณ) เจ้าอาวาสวัดจันทารามซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่ง รองเจ้าคณะจังหวัดกำแพงเพชร ได้เล็งเห็นถึงความไม่สะดวกของบุตรหลานที่ต้องเดินทางไปศึกษาในโรงเรียน ที่ห่างไกลจึงได้ชักชวนคนในท้องถิ่นให้ช่วยกันทำการก่อสร้างอาคารเรียนชั่วคราวขึ้น โดยเป็นอาคารไม้ขนาด 3 ห้องเรียน และให้ชื่อว่า “อาคารโสภณ พัทธญาณ” เมื่อได้ทำการก่อสร้างอาคารเรียนเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงได้รับ นักเรียน ครู อาจารย์ จากโรงเรียนคลองขลุงราษฎร์รังสรรค์ที่มีภูมิภานาอยู่ในเขตตำบลวังแวม และพื้นที่ใกล้เคียง มาเปิดทำการเรียนการสอนเป็นครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2522

ต่อมาได้รับอนุมัติให้จัดตั้งให้เป็นโรงเรียนแบบสหศึกษา เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น เมื่อวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2523 ซึ่งในวันนี้ถือว่าเป็นวันก่อตั้งโรงเรียน

ปัจจุบันทางโรงเรียนได้ดำเนินการเรียนการสอนมาเป็นเวลา 20 ปี มีนักเรียนที่ได้สำเร็จ
การศึกษาจากสถาบันแห่งนี้ไปแล้ว 18 รุ่นซึ่งในตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ทางโรงเรียนได้เข้า
ร่วม โครงการต่าง ๆ มากมายทั้งของ ภาครัฐ และเอกชน จนได้รับการยอมรับจากชุมชน ว่าเป็น
โรงเรียน ที่มีมาตรฐาน มีสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่น สะอาดทั้งนี้เพราะได้รับความสนับสนุน และ
ความ ร่วมมือจากคนในชุมชน ตลอดจนบุคลากร จากทุก ๆ หน่วยงานด้วยดีเสมอมา

โรงเรียนวังแวมวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2

078 หมู่ 2 ตำบลวังแวม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร 62120

โทร 055 712819 โทรสาร 055 712819

อีเมลล์ wangkhaem@yahool.com

Homepage: <http://www.geocities.com/wangkhaem>

สถาบันและองค์กรทางศาสนา จำนวน 5 แห่ง

1. วัดจันทาราม (วังแวม) หมู่ที่ 1
2. วัดศาลเจ้าแม่ หมู่ที่ 6
3. วัดวังหันน้ำดิ่ง หมู่ที่ 5
4. วัดบ่อทอง หมู่ที่ 8
5. วัดทุ่งหันตรา หมู่ที่ 10

วิหารหลวงพ่อเทพอักษร

สาธารณสุข

สถานีนอมาลัยประจำตำบล 2 แห่ง

1. สถานีนอมาลัยวังแวม หมู่ที่ 2
2. สถานีนอมาลัยบ่อทอง หมู่ที่ 8

สถานพยาบาลเอกชน จำนวน 2 แห่ง

ถนนบริเวณหมู่บ้านทุ่งหันตรา

โครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคม

ถนนสายขาคู – กำแพงเพชร ผ่านหมู่บ้านที่ 1,2,3 และ 6 เป็นถนนลาดยางตลอดสาย

ถนนสายวังแวม – มาบไผ่ ผ่านหมู่ที่ 1,2,8,5,12 และหมู่ที่ 13 เป็นถนนลาดยางตลอดสาย

ถนนสายวังหันน้ำดิ่ง – หัวทุ่งพัฒนา ผ่านหมู่ที่ 5,12 เป็นถนนคอนกรีต

ถนนสายทุ่งหันตรา – บ่อทอง ผ่านหมู่ที่ 10 และหมู่ที่ 8 เป็นถนนลูกรังตลอดสาย

ถนนสายริมแม่น้ำปิงผ่านหมู่ที่ 3,1,2 และหมู่ที่ 6 เป็นถนนคอนกรีตและถนนลูกรัง

ถนนสายไร่ใหม่ – เนินบ่อ ผ่านหมู่ที่ 7 และหมู่ที่ 11 เป็นถนนลาดยางและลูกรังตลอดสาย

ถนนสายหัวทุ่งพัฒนา – ทุ่งหันตรา เป็นถนนลูกรังตลอดสาย

ถนนสายบ้านบ่อทอง – บึงลาด เลียบริมคันคลองชลประทานวังยาง เป็นถนนลาดยางตลอดสาย

ถนนสายจากหมู่ที่ 6- บึงเสือเต้น เป็นถนนลาดยางและลูกรังตลอดสาย

ถนนสายจากหมู่ที่ 4 – วังยาง ผ่านหมู่ที่ 1,3,4 ตำบลวังยาง เลียบคลองชลประทานวังยางเป็นถนนลูกรังตลอดสาย

ถนนสายทุ่งมหาชัย – ชาญวรลักษบุรี ผ่านหมู่ที่ 5,12 เป็นถนนลาดยางตลอดสาย

ถนนสายหมู่ที่ 10 – บ้านวังตะล่อม ตำบลวังยาง เป็นถนนลาดยางและลูกรังตลอดสาย

ถนนสายหมู่ที่ 10 – ไปบ้านสามจบ ตำบล วังยาง เป็นถนนคอนกรีต

ถนนสายหมู่ที่ 9 – ไปชุมชนาค เป็นถนนลูกรังตลอดสาย

ถนนสายจากหมู่ที่ 4 – 10 สายผ่านทุ่งนา (สระประมงหมู่ที่ 4) เป็นถนนลูกรังตลอดสาย

ถนนสายจากหมู่ที่ 7 – บึงเสือเต้น ตำบลยางสูง เป็นถนนลูกรังและถนนดิน

ถนนสายจากหมู่ที่ 8 – ตำบลเทพนิมิต (เลียบคลองวังเจ้า) เป็นถนนลูกรังตลอดสาย

ถนนสายจากหมู่ที่ 5 – ตำบล เทพนิมิต (เลียบคลองเจริญ) เป็นถนนลูกรังตลอดสาย

ถนนสายจากคลองวังยาง – หนองรี (เลียบคลองสามร้อย) เป็นถนนลูกรังตลอดสาย

ถนนสายจากหมู่ที่ 13 บ้านนาไร่เดียว – หมู่ที่ 11 บ้านเนินसान เป็นถนนลูกรัง

ถนนสายจากหมู่ที่ 8 บ้านบ่อทอง – หมู่ที่ 11 บ้านหนองบัว เป็นถนนลูกรังตลอดสาย

ถนนสายขนาบคลองวังหันน้ำดี หมู่ที่ 5,12 เป็นถนนลูกรังตลอดสาย

การโทรคมนาคม

ที่ทำการไปรษณีย์และโทรเลข (ย่อย) จำนวน 1 แห่ง

การไฟฟ้า

มีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้าน (หมู่ที่ 8,5,11 ยังมีไฟฟ้าไม่ครบทุกครัวเรือน)

แหล่งน้ำธรรมชาติ

คลอง จำนวน 36 สาย

คลองชลประทาน จำนวน 4 สาย

1.คลองหนองขวัญ

3.คลองหันตรา

2.คลองวังยาง

4.คลองหัววัว

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- ประปาหมู่บ้าน จำนวน 21 แห่ง

- ฝ่าย/เหมืองศูนย์สูบน้ำด้วยพลังไฟฟ้า จำนวน 3 แห่ง

ข้อมูลอื่นๆ

ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ มีทำคูศตทรายจากแม่น้ำปิง จำนวน 2 แห่ง

สถานที่สำคัญ

วัดจันทาราม

ข้อมูลทั่วไป

หน้าวัดจันทาราม

วัดจันทาราม ตั้งอยู่เลขที่ 001 หมู่ที่ 1 ตำบลวังแฉม อำเภอกลองखลุง จังหวัดกำแพงเพชร 62120

โทรศัพท์ 055 870079

โบสถ์วัดจันทาราม

วิหารหลวงพ่อเทพอักษร หลวงพ่อทวีป ญาณวโร

สังกัดมหานิกาย อยู่ในเขตปกครอง คณะสงฆ์ อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร มีเนื้อ
 ที่ 17 ไร่ 87 ตารางวา มีเอกสารสิทธิ์เป็นโฉนดที่ดิน มีโบสถ์ 1 หลัง มีวิหารหลวงพ่อศรีมงคล 1
 หลัง มีวิหารหลวงพ่อเทพอักษร 1 หลัง มีเจดีย์ 1 องค์ มีศาลาการเปรียญ 1 หลัง มีศาลาหอฉัน 1
 หลัง มีโรงเรียนพระปริยัติธรรม 1 หลัง มีศาลาธรรมสังเวช 1 หลัง มีศาลากองอำนาจการ 1 หลัง
 มีเมรุ 1 แห่ง มีศาลาเก็บของ 1 หลัง มีห้องน้ำห้องส้วม ทั้งหมด 48 ห้อง มีกุฏิสงฆ์แบบยกพื้น 5
 หลัง แบบติดต่อกันยาว 1 หลัง มีกุฏิเจ้าอาวาสแบบยกพื้น 2 ชั้น 1 หลัง มีกุฏิยาวแบบเก็บของใช้ 1
 หลัง มีศูนย์วัฒนธรรม 1 แห่ง มีโรงมหรสพ 1 หลัง มีหอระฆัง 1 ที่ มีแท็งก์น้ำสำหรับใช้ส่วนรวม 1
 ที่มีบันไดทำน้ำบริเวณหน้าวัด 1 แห่ง มีทำน้ำ 2 แห่ง มีพระภิกษุ-สามเณร 15 รูป ในวันเก็บข้อมูล
 มีพระปลัดทิม เขมะจาโรเป็นเจ้าอาวาสองค์ปัจจุบัน วัดจันทารามจะจัดกิจกรรมในวันสำคัญของ
 ทางพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่องมาเป็นประจำ ทุกๆปีโดยอาศัยแรงศรัทธา จากประชาชนในเขต
 พื้นที่ตำบลวังแฉมให้ความอุปถัมภ์และให้ความร่วมมือมาด้วยดีโดยตลอดจนถึงปัจจุบันนี้

โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดจันทาราม

เก็บรวบรวมข้อมูลพอสังเขป โดย นายฟุ้ง ปานสุค

กำนันตำบลวังแฉม ประธานคณะกรรมการวัดจันทาราม

ประวัติวัดจันทารามโดยย่อ

วิหารหลวงพ่อศรีมงคลหลังเก่า

วัดจันทาราม ตั้งอยู่เลขที่ 001 บ้านวังแฉม หมู่ที่ 1 ตำบลวังแฉม อำเภอกลองखลุง จังหวัดกำแพงเพชร สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย มีที่ดินตั้งวัดเนื้อที่ 17 ไร่ 89 ตารางวา ที่ตั้งวัดอยู่ริมน้ำปิง ทางด้านทิศตะวันออก ได้สร้างขึ้นมาเป็นเวลานาน ได้ลงทะเบียนเป็นวัดนับตั้งแต่วันที่ประมาณ พ.ศ. 2425 ได้เคยเป็นวัดร้าง และได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์ใหม่ ชาวบ้านมักเรียกนามวัดนี้ว่า “วัดวังแฉม” ตามชื่อของหมู่บ้าน วัดนี้ได้รับการพัฒนาเป็นหลักฐานมั่นคงนับมาตั้งแต่ พ.ศ. 2420

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ รัชกาลที่ 5 ได้เคยเสด็จทางชลมารค ทรงแวะพักที่ปราสาทพิริที่หาดทรายหน้าวัดนี้ด้วย วัดจันทารามได้รับพระราชทาน วิสุคามสีมา ครั้งหลัง วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2523

เจ้าอาวาสทราบนามมี

1. หลวงพ่อสุข
2. พระอุปัชฌาย์ อุ่ม
3. พระสมุห์ ทิม
4. พระสมุห์ ละออง
5. พระสมุห์ สุข

หลวงพ่อทวิป ญาณวโร

6. พระอาจารย์ สงวน

7. พระปลัด พยนต์ โชติทินโน

8. พระครูโสภณพัชรญาณ (ทวิป ญาณวโร ป.ธ.5) หรือพระสิทธิธรรมเวที รจจ.กำแพงเพชร ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ พ.ศ.2507-2549(มรณภาพ 4 กันยายน 2549)

9. พระปลัดทิม เขมะจาโร

ที่วัดแห่งนี้มีพระพุทธรูปที่สำคัญคือ

หลวงพ่อศรีมงคล พระประธานในอุโบสถหลังเก่า “ปางมารวิชัย” เป็นที่เคารพนับถือของประชาชนเป็นอย่างมากผู้ใดมีทุกข์ร้อน มักมาขอพึ่งบารมีของหลวงพ่อด้วยพวงมาลัย ก็จะได้สำเร็จตามปรารถนาทุกประการ ฯลฯ

หลวงพ่อศรีมงคลก่อนปิดทอง

หลวงพ่อศรีมงคลหลังปิดทอง

ประวัติหลวงพ่อศรีมงคล และประวัติ รอยพระพุทธรูปจำลอง

วัดจันทาราม ตำบลวังแวม อำเภอลองขลุ้ง จังหวัดกำแพงเพชร

ตามที่ นายร่อน มีชัย อายุ 81 ปี ได้เล่า ว่า วิหารที่หลวงพ่ศรีมงคล ประดิษฐานอยู่ในปัจจุบันนี้ว่าจะเป็นชาวพม่า เป็นผู้สร้างขึ้นนั้น เพราะว่าวิหารหลวงพ่ศรีมงคลได้หันหน้าไปทางทิศตะวันตก และเป็นทิศที่ประเทศของพม่าไม่ทราบว่ในปีใดและพ.ศ.ใด ได้แต่ทราบว่เป็นวิหารที่เก่าแก่มาก ตามที่คนเก่าแก่เล่ามา เป็นเวลานานหลายร้อยปี(จากการสอบถามเจ้าหน้าที่กรมศิลปากร ผู้มาบูรณปฏิสังขรณ์ทราบว่ สร้างสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ราวรัชกาลที่2-3: บรรณาธิการ)

รอยพระพุทธรูปจำลอง

ส่วนรอยพระพุทธรูปจำลองที่เป็นเนื้อโลหะ ที่ประดิษฐานอยู่ในวิหารหลวงพ่ศรีมงคลก็เช่นเดียวกัน ไม่มีใครทราบที่แน่ชัดว่ได้มาอย่างไร และตั้งแต่ว่ปีใด และพ.ศ.ใด เช่นกัน ก็ได้สอบถามผู้เฒ่าผู้แก่ เช่น ลุงร่อน มีชัย และลุงเหรียญ นาคนาม ที่เป็นบุคคลที่อยู่ใกล้เคียงกับวัดมาโดยตลอดได้ สอบถามแล้วได้รับคำตอบว่ตั้งแต่ว่เป็นเด็กนักเรียน อยู่โรงเรียนวัดก็ได้เห็นรอยพระพุทธรูปมีอยู่ในวิหารหลวงพ่ศรีมงคลแล้ว ต่อจากนั้นลุงเหรียญยังบอกอีกว่มีตัวอักษรอยู่ทีใบสีมาวิหารหลวงพ่ศรีมงคล และ

เป็นตัวเลข ว่า ร.ศ.120 (เป็นรัตนโกสินทร์ศักราช ถ้าเราต้องการแปลงเป็นพุทธศักราช ให้ใช้ 2324บวก ร.ศ. จะได้เป็นปีพุทธศักราช : บรรณาธิการ) ตามที่สอบถามคนเก่าๆ ก่อนนั้น เมื่อทางวัดมีงานเทศกาล ใดๆ เช่นงานประจำปีปิดทองไหว้พระ ก็จะยกรอยพระพุทธรูปมาจำลองออกมาให้ชาวบ้านได้ปิดทองรอยพระพุทธรูปกันเป็นประจำ ต่อมาทางคณะกรรมการวัด ก็จะนำออกมาให้ชาวบ้านได้ปิดทองกันในวันงานเป็นประจำทุกปีจนถึงปัจจุบันนี้ แต่ในตอนนี้ฝาที่สำหรับปิด-เปิดไว้ใส่ปัจจัย ได้ถูกพวกมิจฉาชีพลักไปเสียแล้ว ทางวัดก็ไม่ทราบว่าได้ถูกลักไปตั้งแต่เมื่อไรเช่นกัน สำหรับในตอนี้พระที่วัดได้ช่วยกันเอาไปเก็บไว้ที่อุโบสถหลังใหม่(ราว พ.ศ.2538 ได้ไปสำรวจวัดจันทาราม พบพระวิหารหลวงพ่อศรีมงคล และรอยพระพุทธรูปอยู่สภาพทิ้งร้าง เพราะพระวิหารชำรุด : บรรณาธิการ)

รอยพระพุทธรูปจำลอง

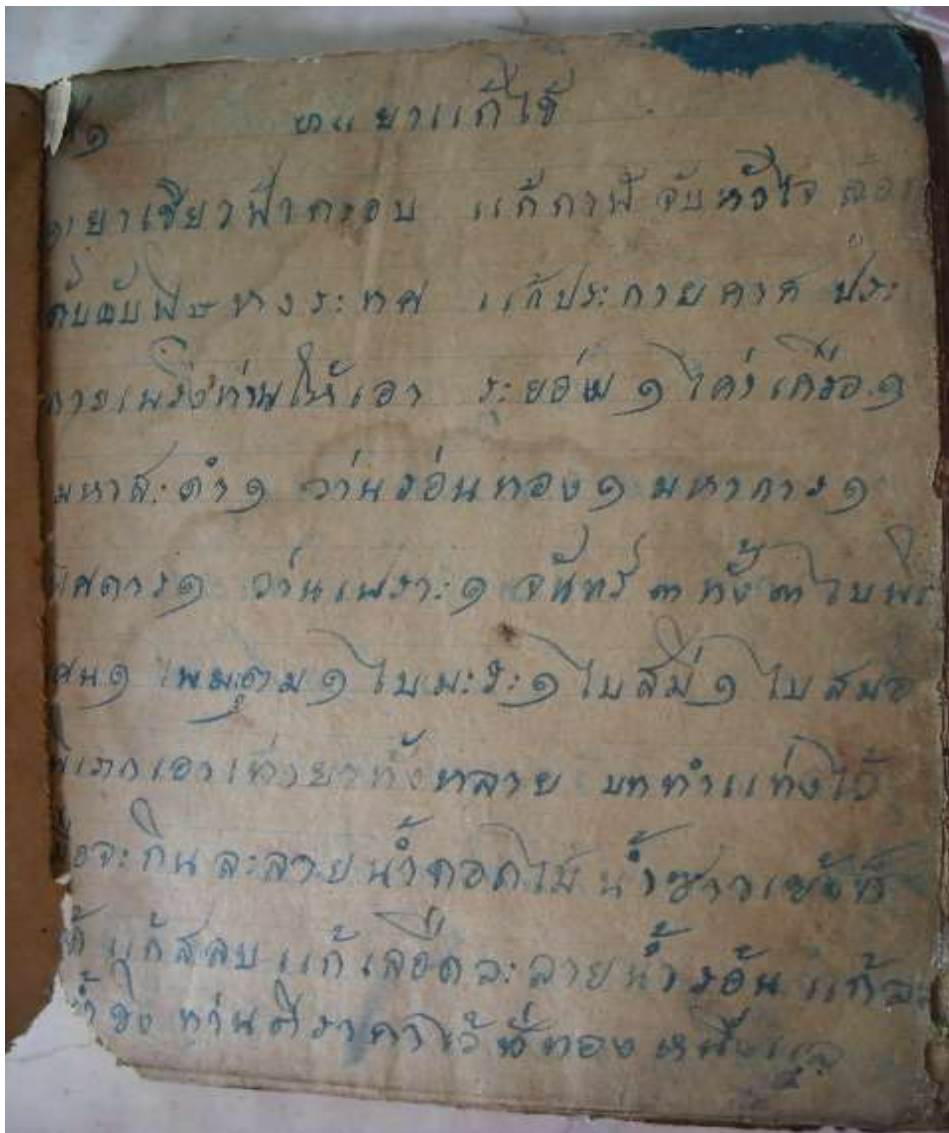
นายฟุ้ง ปานสุค กำนันตำบลวังแฉมผู้ให้ข้อมูล เพิ่มเติม

ประเพณีและวัฒนธรรม

เนื่องจากตำบลังวังแวม เป็นตำบลที่เก่าแก่ จึงมีภูมิปัญญาเก็บรักษาไว้เป็นจำนวนมาก มีการถ่ายทอดมาจนถึงขุนเสวกวังแวม ซึ่งเป็นทั้งตำราคาถาอาคม ยันต์ และตำรายาแผนโบราณจำนวนมาก เมื่อขุนเสวก วังแวมถึงแก่กรรม ทายาทได้มอบคัมภีร์โบราณที่เป็นตำราต่างๆ ให้กับศูนย์วัฒนธรรม สายใยชุมชน ตำบลวังแวม จึงได้บันทึกภาพคัมภีร์โบราณไว้เป็นหลักฐาน ถ้าท่านต้องการศึกษารายละเอียดทั้งหมด ติดต่อที่บรรณาธิการ ได้ถ่ายทอดลงในระบบดิจิทัลไว้ทั้งหมดแล้ว ประมาณ 1,000 หน้า ซึ่งนับว่ามีคุณค่าอย่างยิ่ง

ตำรายาของขุนเสวกวังแวม กำเนิดตำบลังวังแวม

ผู้เชี่ยวชาญด้านเวทย์มนต์คาถา และแพทย์แผนไทย

๑๑) ยารักษาตาช้ำมูกท่ำให้เอว เบื่อ
 ๑) ขวาช้ำสว แล้วตากแดด ตากห
 คาง แล้วเอาใบมะละกอ หมกหน้า
 กางะบุษ ๑ ราก กะเทย ๑ ฆ่า
 ๑) เข้าบหมเบงอกหมแห้งแล้ว เอวไป
 ตอง หมอกกับ เข้าของบอดี้หมแห้ง
 ๑๐๐) ยาช้ำหมตาคค แก้ง ให้หมบดป
 ทอง ลองไปหมสหัวสก ก็ แก้งดี ทช้ำ
 ท่ำให้เอวไปมะตูม ๑ ใบหมหวด ๑
 ใบคหมลือ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑

๒๓๒
 ๑) ข้าพเจ้าจะขอแจ้งให้ทราบว่า

๑) ข้าพเจ้าจะขอแจ้งให้ทราบว่า

๑) ข้าพเจ้าจะขอแจ้งให้ทราบว่า

๑) ข้าพเจ้าจะขอแจ้งให้ทราบว่า

๑) ข้าพเจ้าจะขอแจ้งให้ทราบว่า

๑) ข้าพเจ้าจะขอแจ้งให้ทราบว่า

๑) ข้าพเจ้าจะขอแจ้งให้ทราบว่า

๑) ข้าพเจ้าจะขอแจ้งให้ทราบว่า

๑) ข้าพเจ้าจะขอแจ้งให้ทราบว่า

๑) ข้าพเจ้าจะขอแจ้งให้ทราบว่า

๑) ข้าพเจ้าจะขอแจ้งให้ทราบว่า

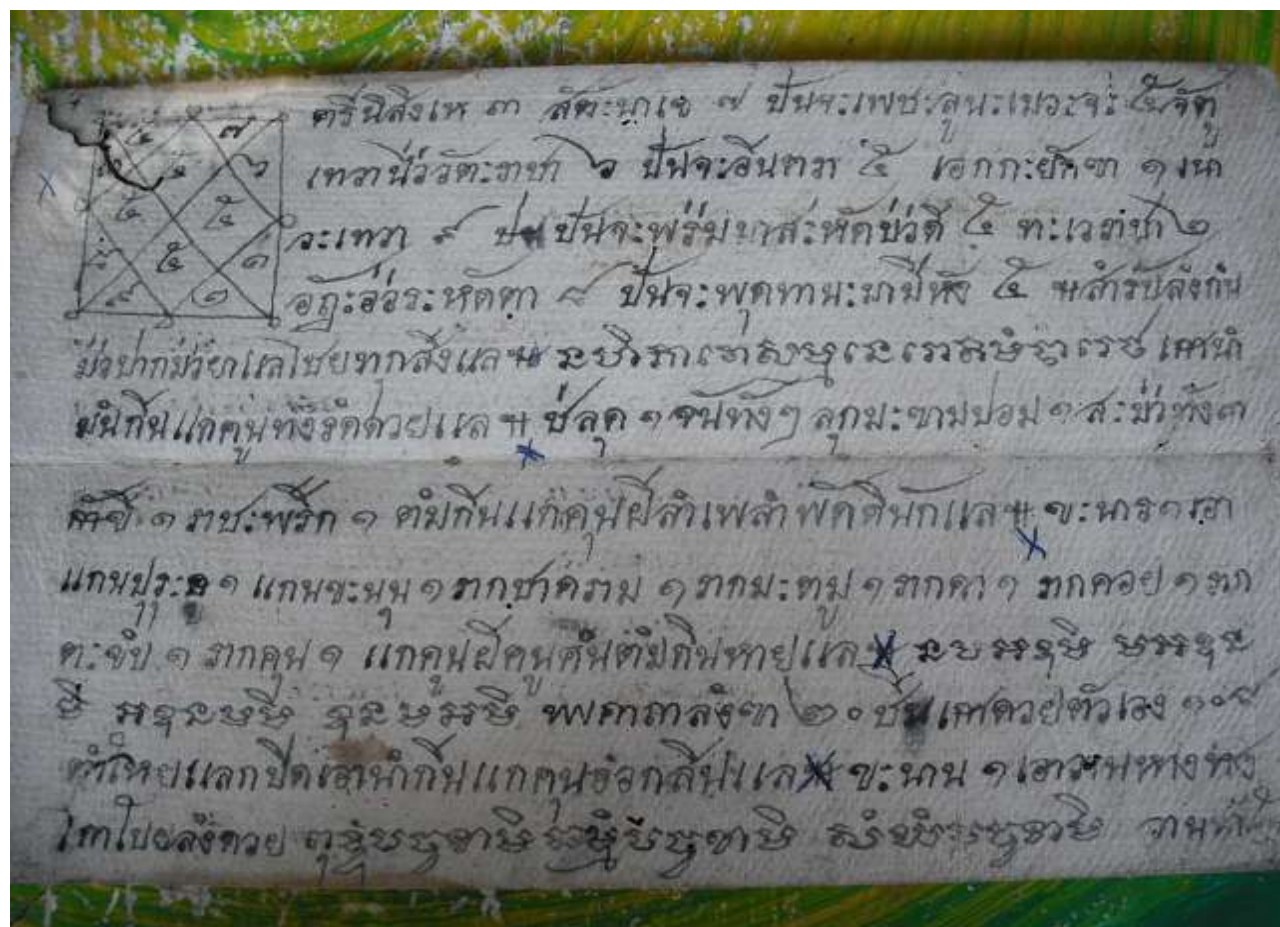
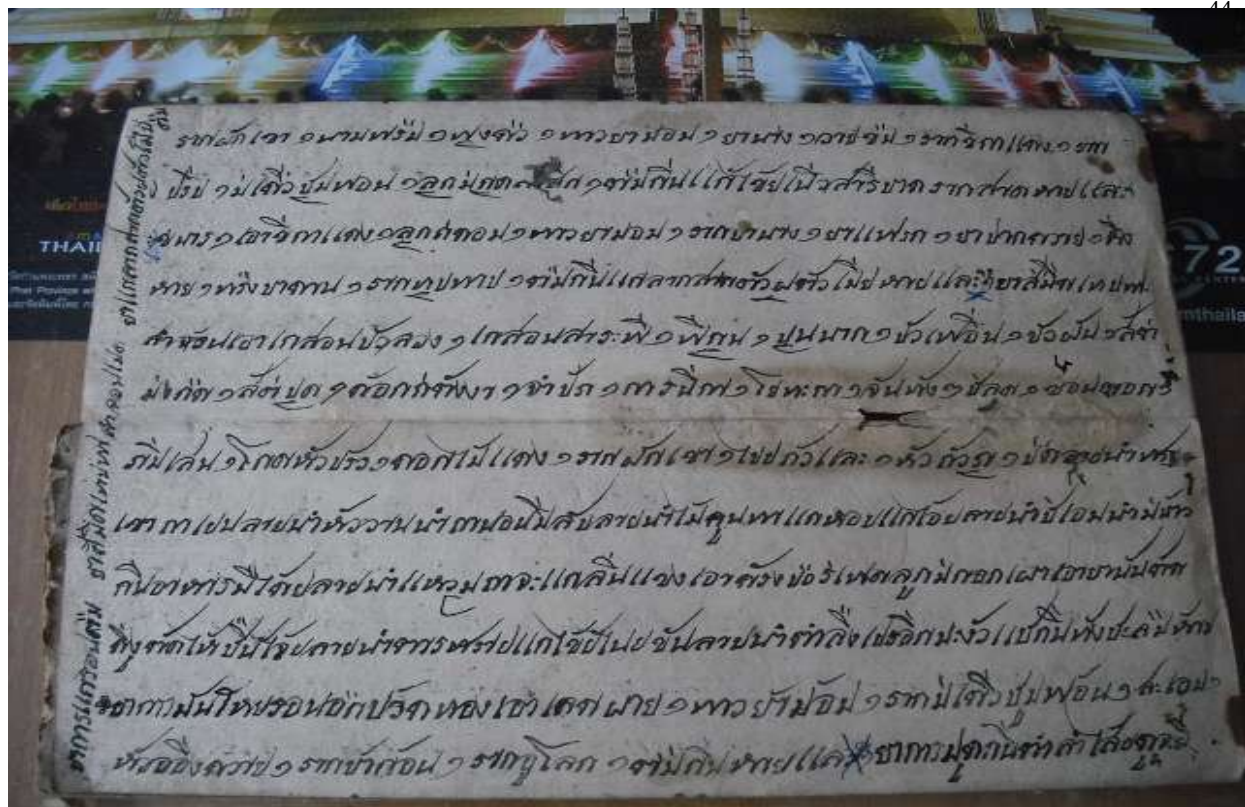

เลขปไพยคติเทโคตล์พี: ทานัง ทติช: พงษาปะ: ปานัง: พงษา พองกรเวทต

ภาพที่ ๑

ภาพที่ ๒

เมจิทานังอะ: เทโคตล์ พองกรเวทตล์พี: ปานัง

๑	๒	๓
๔	๕	๖
๗	๘	๙

ภาพที่ ๓

๑	๒	๓	๔
๕	๖	๗	๘
๙	๑๐	๑๑	๑๒

ภาพที่ ๔

ภาพที่ ๕

ภาพที่ ๖

๑	๒	๓	๔	๕
๖	๗	๘	๙	๑๐
๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕
๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐
๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕

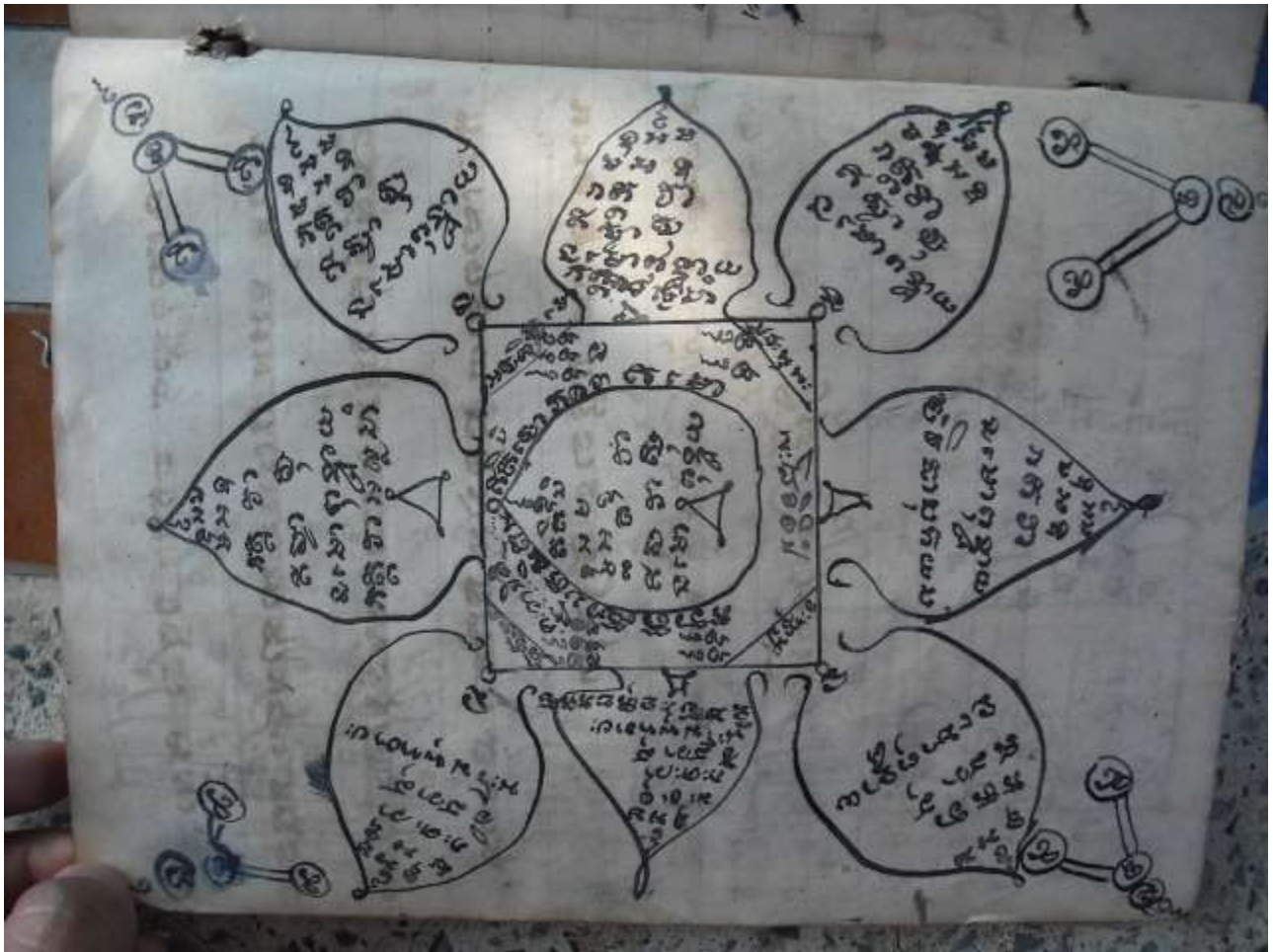

Diagram illustrating a central square structure with a circle inside, surrounded by eight teardrop-shaped bubbles containing Thai text and numbers. The diagram is connected to four small circular nodes at the corners.

Central square structure (clockwise from top):

- Top bubble: ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐
- Right bubble: ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐
- Bottom bubble: ๓๑, ๓๒, ๓๓, ๓๔, ๓๕, ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐
- Left bubble: ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๖, ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๐

Central circle structure:

- Top: ๑, ๒, ๓, ๔
- Right: ๕, ๖, ๗, ๘
- Bottom: ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒
- Left: ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖
- Center: ๑๗, ๑๘, ๑๙, ๒๐

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or introductory notes.

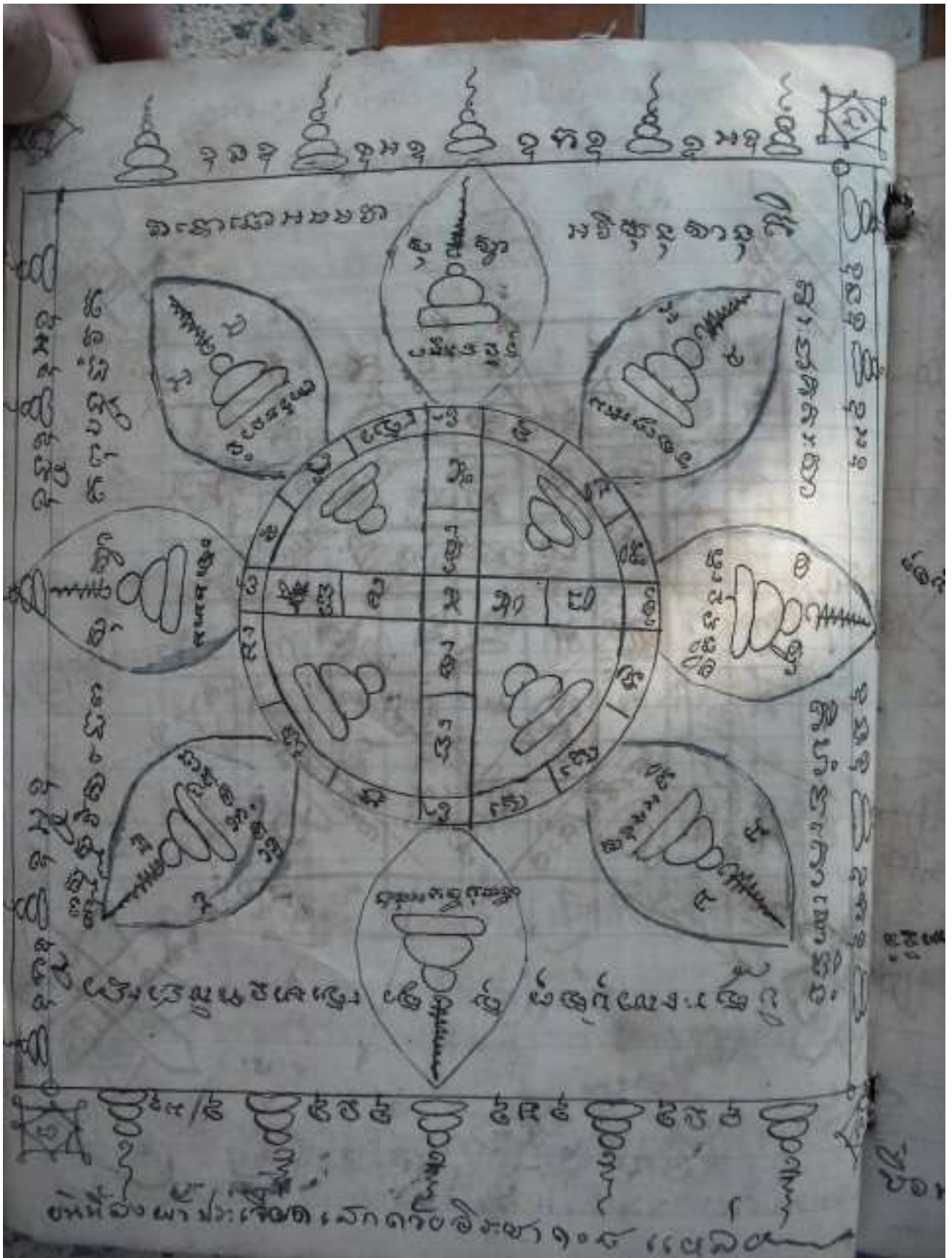
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
33	34	35	36	37	38	39	40	41	42
43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
53	54	55	56	57	58	59	60	61	62
63	64	65	66	67	68	69	70	71	72
73	74	75	76	77	78	79	80	81	82
83	84	85	86	87	88	89	90	91	92
93	94	95	96	97	98	99	100	101	102

Vertical handwritten text on the left side of the page, possibly serving as a column header or additional notes.

Vertical handwritten text on the right side of the page, possibly serving as a column header or additional notes.

Handwritten text at the bottom of the page, including some circled words and additional notes.

ภูมิปัญญาด้านอาหาร

อาหารหวาน

ป้าบ่าเพ็ญ กิ่งจำปา

จากการสัมภาษณ์ป้าบ่าเพ็ญ กิ่งจำปา อายุ 73 ปี หมู่ 1 ตำบลวังแฉม คนขายขนมกง ขนมสามเกลอและข้าวเหนียวแดง ในงานประจำปีของวัดจันทาราม ขึ้น 1 ค่ำ เดือน 4 ได้ความว่า ป้าบ่าเพ็ญ ได้ขายขนมกงมาเป็นเวลา 15 ปีแล้ว ส่วนวิธีการทำขนมกงนั้น ป้าบ่าเพ็ญเล่าว่า ได้สืบทอดมาจากแม่ ซึ่งตอนเด็กๆ แม่จะทำให้กินอยู่บ่อยๆ ส่วนแม่ของป้าบ่าเพ็ญก็สืบทอดมาจากยายอีกที ขนมกงของป้าบ่าเพ็ญนั้นจะมีวิธีการทำที่ไม่เหมือนที่

อื่นทั่วไป จะเป็นสูตรเฉพาะของป้าเอง รสชาติจะอร่อย หวานมัน ขนมกงที่ทอดออกมาจะได้รูปสวย แป้งขนมกงจะกรอบ เคี้ยวติดอยู่ที่การกวนไส้ขนมกง ต้องกวนให้งวดจนเป็นเนื้อเดียวกัน นอกจากขนมกง ขนมสามเกลอและข้าวเหนียวแดงแล้ว ป้าบ่าเพ็ญยังขายขนมกวน เช่น ขนมกะละแม ตังเม เป็นต้น แต่ปัจจุบันนี้ ป้าบ่าเพ็ญไม่ได้ทำขายแล้ว เพราะอายุมาก ไม่สามารถทำคนเดียวได้เนื่องจากสุขภาพไม่แข็งแรงพอ จะทำขายเป็นบางครั้งในงานประจำปีของจังหวัดกำแพงเพชร เช่น งานนบพระเล่นเพลง งานสารทไทยกล้วยไข่เมืองกำแพง ป้าบ่าเพ็ญจะเป็นตัวแทนของตำบลวังแฉมไปขายขนมดังกล่าว ปัจจุบันนี้ ป้าบ่าเพ็ญไม่มีผู้สืบทอดทำขนมกง ป้าบ่าเพ็ญเป็นห่วงว่าไม่มีผู้สืบทอดการทำขนม ผู้ใดสนใจติดต่อป้าบ่าเพ็ญได้โดยตรง ยินดีสอนให้โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย (สัมภาษณ์วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2551 : ศิริลักษณ์ กางถิ่น)

ขนมกง

เครื่องปรุง

- ถั่วมัน - เกลือ
- น้ำตาลปีบ - หัวกะทิ
- แป้งข้าวเหนียว - น้ำมัน
- ไข่แดง

วิธีทำ

1. นำถั่วมันมาคั่วพอเหลือง แช่น้ำไว้สักพัก นำมาบดและร่อนจนนวล
2. นำข้าวตอกมาคั่วพอเหลืองอ่อนๆ แล้วผสมกับถั่วที่บดไว้ ใส่ น้ำตาลปีบ ใช้พายคนไปมาจนเป็นเนื้อเดียวกัน
3. จากข้อ 2 พอเย็นแล้วปั้นเป็นรูปวงกลม และปั้นแกนเป็นรูปกากบาทนำมาประกบกันกับรูปวงกลม
4. นำแป้งข้าวเหนียว ผสมกับไข่แดง เกลือ 1 ช้อน น้ำตาลปีบ 1 ชิด หัวกะทิครึ่งกิโลกรัม คนให้เนียน
5. นำขนมกงที่เตรียมไว้มาชุบแป้งทอด โดยใช้ไฟแรงพอสมควร โรยแป้งที่ผสมไว้ตามลงไป ที่หน้าของขนมกง พอเหลืองจึงตักมาใส่ตะแกรง พอเย็นก็รับประทานได้

ขนมสามเกลอ

เครื่องปรุง

- ถั่วมัน -ไข่แดง
- มะพร้าวทึนทึกขูด -เกลือ
- น้ำตาลปีบ -หัวกะทิ
- แป้งข้าวเหนียว -น้ำมัน

วิธีทำ

1. นำมะพร้าวผสมกับน้ำตาลปีบ แล้วกวนในกระทะ
2. พอเริ่มจับตัวกันจะเหนียวจึงใส่ถั่วที่คั่วแล้วลงไปกวนต่อไปจนเหนียวปั้นได้ นำมาปั้นเป็นลูกกลม ๆ พักไว้
3. จากข้อ 2 พอเย็นแล้วปั้นเป็นรูปวงกลม 3 ลูก มาบีบให้ติดกันเป็นรูปสามเหลี่ยม
4. นำแป้งข้าวเหนียว ผสมกับไข่แดง เกลือ 1 ช้อน น้ำตาลปีบ 1 ชีด หัวกะทิครึ่งกิโลกรัม คนให้เหนียว
5. นำขนมสามเกลอที่เตรียมไว้มาชุบแป้งทอด โดยใช้ไฟแรงพอสมควร โรยแป้งที่ผสมไว้ตามลงไปทีหน้าของขนมกวน พอเหลืองจึงตัดมาใส่ตะแกรง พอเย็นก็รับประทานได้

ข้าวเหนียวแดง

เครื่องปรุง

- ข้าวเหนียวนึ่งสุกแล้ว
- น้ำกะทิ
- น้ำตาลทรายแดง

วิธีทำ

- 1.เอากระทะตั้งไฟใส่น้ำกะทิและน้ำตาลทรายแดงลงไปเคี่ยวจนข้นและเหนียว
- 2.นำข้าวเหนียวที่นึ่งสุกแล้วลงไปผสมจนข้าวเหนียวและตัวน้ำตาลกับกะทิเข้ากันดี
- 3.นำไปใส่ในถาดขนมกดให้แน่น จนเย็นแล้วนำมาตัดเป็นชิ้นๆ รับประทานได้

คุกกี้ข้าวกลิ้ง

เครื่องปรุง

- แป้งสาลี -ครีม
- น้ำตาลทราย -ไข่ไก่
- เนย -ผงฟู
- วานิลลา -ข้าวกลิ้ง

วิธีทำ

- 1.นำข้าวกลิ้งไปบดให้ละเอียดนำมาผสมกับแป้งสาลีและผงฟู ร่อนประมาณ๓ครั้ง
- 2.จากนั้นนำเนยไปปั่นในเครื่องปั่นโดยใช้เกียร์2ประมาณ 10 นาที ใส่น้ำตาลทรายที่ละเอียดจนหมด ใสไข่ ตีให้เข้ากัน ใส่วานิลลา ครีม ปั่นให้เข้ากัน
- 3.ปลดเครื่องให้อยู่ประมาณเกียร์1 ใสแป้งที่ร่อนแล้วคลุกเคล้าให้เข้ากัน
- 4.นำออกจากเครื่องปั่นใส่กะละมัง ตัดใส่พิมพ์นำไปหยอดที่ถาดโดยทาครีมเพื่อไม่ให้แป้งติด คุกกี้ตามรูปแบบต่างๆแล้ว นำไปอบประมาณ10-20นาที ออกจากเตาอบรอให้เย็น รับประทานได้

กล้วยกวน

เครื่องปรุง

- กล้วยน้ำว้าสุกงอม -เบะแซ
- น้ำตาลปีบ -กะทิ
- แป้งมัน -เกลือ

วิธีทำ

1. ปอกเปลือกกล้วยยี่ในตะแกรงไม้ไผ่ที่ละลูก หรือบดให้ละเอียด
2. ผสมกล้วย น้ำตาล กะทิ และเกลือ ขยำให้เข้ากัน กวนด้วยไฟกลางจนเหนียว ลดไฟให้อ่อนลงเรื่อยๆ จนอ่อนมาก กวนต่อไปเรื่อยๆจนร้อนไม่ติดภาชนะและกลิ้งเป็นก้อนกลม กวนต่อไปอีก 15-20 นาทีจึงเทใส่ถาด
3. ปูแผ่นพลาสติกหรือใบตองบนกล้วยกวน ใช้ขวดกลมกลิ้งหน้าขนมให้เรียบตัดเป็นชิ้นขนาดเท่ากัน บรรจุในภาชนะที่แห้ง ปิดสนิท หรือห่อกระดาษแก้ว

อาหารคาว

ป้ากะ ค่ายัง

จากการสัมภาษณ์ป้ากะ ค่ายัง อายุ 66 ปี หมู่ 3 ชาวบ้านตำบลวังแฉม ได้ความว่า อาหารของตำบลวังแฉม เป็นอาหารที่มีอยู่ทั่วไป ไม่มีอาหารเฉพาะในวังแฉม อาหารที่รับประทานส่วนใหญ่ก็จะมีปลาเป็นส่วนประกอบ เนื่องจากวังแฉมมีแม่น้ำปิงไหลผ่านมีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ (สัมภาษณ์วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2551 : ศิริลักษณ์ กางถิ่น)

น้ำพริกปลาร้า

เครื่องปรุง

- พริกแห้ง ตะไคร้หั่นฝอย
- หอมแดงซอย ปลาร้าคิบสับ
- กระเทียม มะนาว
- กระชายหั่นฝอย น้ำมันพืช

วิธีทำ

- 1.ตำพริกแห้ง หอมแดงซอย กระเทียม กระชายหั่นฝอย ให้ละเอียดจนเป็นเนื้อเดียวกัน
- 2.เคล้าปลาร้ากับเครื่องน้ำพริก
- 3.ตั้งกระทะใช้ไฟอ่อน ใส่น้ำมันนำเครื่องน้ำพริกลงผัด พอสุกปรุงรสด้วยมะนาว ชิมตามชอบ

ต้มยำหัวปลี

เครื่องปรุง

- หัวปลี -น้ำปลา
- ไก่หรือหมู -พริกขี้หนูทุบ
- กะทิ -น้ำมะนาว
- ใบมะกรูด -เกลือป่น
- ผักชี -ตะไคร้
- ข่าอ่อนหั่นบาง

วิธีทำ

- 1.เผาหัวปลีทั้งเปลือก จนเปลือกนอกไหม้ แล้วแกะเปลือกนอกจนถึงผิวปลีสีขาว นึก หรือ หั่นตามความยาวของลูก
- 2.ต้มกะทิใส่ตะไคร้ (หั่นเป็นท่อน) ใบมะกรูด รากผักชี ข่า ใส่เกลือ ต้มให้เดือด
- 3.ใส่ไก่หรือหมู หัวปลีเผา ปรุงรสด้วยน้ำปลา น้ำมะนาว พริกขี้หนูตามใจชอบ รับประทานขณะร้อน

เพลงพื้นบ้านหมู่บ้านวังแวม

โดย ลุงเหรียญ นาคนาม

ลุงเหรียญ นาคนาม

จากการสัมภาษณ์ลุงเหรียญ นาคนาม ลุงล้อม นาคนาม และอาจารย์
สมหมาย หวังทรัพย์

วังแวมมีเพลงพื้นบ้านหลายประเภท ได้แก่ เพลงน้อย หรือเพลงฉ่ำ เพลง
พิชฐาน หรือเพลงเก็บดอกไม้เข้าโบสถ์ เพลงระบำ เพลงรำโทน ซึ่งวังแวมยัง

รักษาเอกลักษณ์ไว้ได้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

อาจารย์สมหมาย หวังทรัพย์

ลุงล้อม นาคนาม

หลักเพลงไปบ้านผู้หญิงว่าดังนี้

ชาย ได้อินถ้อยสนองเข้ามาร้องถาม พี่จะแจ้งความให้เข้าใจ
พี่จะชี้ปัญหาให้น้องเล็งเห็น ให้มันเด็ดกระเด็นเหมือนเด็กมันตกกระได
เพราะมันเกิดสวรรค์ขึ้นมาในอก เดียวนี้มันเกิดนรกมาในใจ
แต่พอตื่นข้างเข้านหนาวๆ เธอๆ พกๆ เพ้อๆ เหมือนจะเป็นไข้
แต่ซึ้นจะนอนหรือกึ่นอนไม่หลับ มันให้กระสับกระส่าย
เลยจัดแจงซื้อได้ห่อด้วยใบเตย เอาลงเรือแล้วก็เลยไปค้าขาย
เที่ยวได้เจิวกระโดกคอนกะเด็ก ไปตามบ้านเล็กบ้านใหญ่
ได้ของพี่มันเป็นได้เมืองล่าง ห่อด้วยน้ำมันยางหัวไส
พี่เห็นบ้านนี้มีคนมาก แวะเรือหยุดพักขายได้
น้องจะเอาไหลเถ่าน้องจะเอาหม่น้อง ได้ของพี่ไม่ต้องใช้ไฟ
ได้ของพี่ไม่ต้องใช้ขีด พอเอามือตีดๆ มันก็ลุกขึ้นได้

หญิง ได้ของพี่ห่อด้วยใบเตย บ้านพี่คงเคยค้าขาย
 ให้เอากลับไปขายให้พวกบ้านของพี่ พวกชาวบ้านนี้เขาไม่ใช่
 ชาย พี่อุตส่าห์แจวเรือมาตั้งแต่เช้า จะมาขายให้เจ้ารู้ไหม
 ใต้ของพี่มันเป็นใต้เมืองล่าง หัวเข็มเป็นยางบอนไหล
 ถ้าว่าคิดมันยังไม่ลุกจะหยุดมันยังไม่ตื่น ก็ให้เอาได้กลับมาคืนเจ้าของได้
 หญิง บ้านน้องเขาใช้ตะเกียง ใต้ห่อเปลือกเรียงเขาไม่ใช่
 พี่ก็ถ่อเรือเหนื่อยมา เขียวไปเคหาไม่เป็นไร
 จะได้พักผ่อนหย่อนกายา เพราะว่าแดดมันกล้าหนทางหรือมันก็ไกล
 ชาย น้องช่างใจดีอริต่อเพื่อน หาไหนไม่เหมือนหนาแม่ชื่นใจ
 จึงเดินมาหาไอ้เกลอแก้ว กันมีลาภใหญ่แล้วจะบอกให้
 ลูกเมียเราก็งงไม่มี เราจะอยู่เช่นนี้ทำไม
 เรามาไปด้วยกันเสียในวันนี้ ถ้าว่าบุญใครมีก็ต้องได้
 ผู้หญิงเขาชวนให้ไปเที่ยวบ้าน เธออย่าช้าอยู่นานไม่ได้
 จัดแจงกายา เร็วๆอย่าช้าจะได้ไป
 ชาย2 พอแต่งตัวเสร็จพลันมิได้ทันช้า พวกกันเดินมาทันใด
 จึงมีสุนทรเข้าไปวอนว่า เมื่อจะกลับเคหาจากกันไป
 จะได้เป็นที่รู้จัก ไปมาจะได้พักอาศัย
 จะได้ไปกินปลากินข้าว มันขาดเหลือเราจะได้อาหนากันได้
 หญิง ถ้ากระนั้นอย่าอยู่ช้า มาเถิดน้องจะพาพี่ไป
 จะได้หยุดพำนักพักกายา มากินหมากสุบยาหนาไม่เป็นไร
 มากินพลูทิ้งรากมากินหมากทั้งขน มากินเล่นตามจนเข็ญใจ
 แต่พอตูดถึงปากปากก็ถึงข้าว ไม่ให้ท้องพี่เปล่ากลับไป
 ชาย ถ้ากระนั้นอย่าอยู่ช้า ให้น้องนำหน้าฉันไป
 รีบตัดต่อรีบจอกกระจัน ลงกันตามกันรีบไป
 แล้วจึงหันกลับมาสอนเพื่อน มึงจะทำแซ่เขื่อนไปก็ไม่ได้
 เมื่อเราไปถึงมึงอย่าทำมูมมาม เราก็จะได้ความอับอาย
 เมื่อจะพูดจะจาต้องให้ชอบใจเขา ถ้าเหมาะท่าเราจะได้อาหมิงรู้ไหม
 ชาย2 แต่พอมมาถึงริ้วบ้าน พวกกันยืนงันไม่เข้าไป
 นี่ประตูตอก ทางเข้าทางออกอยู่ตรงไหน
 หญิง จะแหวกหนามพลั่วรอกริ้วเข้ามา อย่ามัวช้านะไม่ได้
 ไอ้หนามพลั่วมันปิดประตูบ้าน ระวังจะเกี่ยวบาลพี่ชาย
 จึงส่งสำเนียงเรียกน้องสาว จงออกมาหาเรารู้ไหม

ให้น้องจับหมูคูหมา อย่าให้มันออกมากัดเขาได้
 หญิง2 พอได้ยินสำเนียงที่เรียกหา ตัวเราไม่ซำร่ำไร
 จึงมีสุนทรเข้าไปอ้อนว่า เข้ามาเถิดอย่าซำทำไม
 ชาย ให้น้องจับหมูคูหมา อย่าให้มันวิ่งออกมากัดได้
 จงระวังอ็เขียวเขียวคูด อย่าให้มันหลุดออกมาได้
 ฉันทกลัวอ็เขียวเขียวสลัก เขียวมันโตเท่ากลักเหล็กไฟ
 พอว่าเท่านั้นมิได้ทันซำ จึงรีบบอกเพื่อนยาทันใจ
 จงมุดมอดรอดเร็ว ให้ระวังหนามพลั่วนะไอ้สหาย
 ชาย2 ได้ยินเพื่อนบอกให้รอดเร็ว เอามือจับหนามพลั่วทันใจ
 แต่พอมุดหัวซำมั่วตาม ไอ้หนามเกี่ยวถุงขำมไว้ได้
 หญิง เซญชิจ๊ะ เซญชิจำ จงขึ้นเคหาไม่เป็นไร
 ชาย พอได้ยินน้องเรียกให้ขึ้นเคหา ตัวของเราไม่ซำร่ำไร
 พอยกเท้าก้าวเข้ามา มือหนึ่งก็คว้ากระได
 แต่พอขึ้นกระไดเราก็หมายกระดอง ระวังนะแม่เจ้าของกระได
 หญิง พอขึ้นกระไดก็หมายกระดอง พุดจาจงหองไปเสียนี่กระไร
 กินบนเรือนขีรดหลังคา ประเดี๋ยวจะยุให้หมากัดตาย
 ชาย ตัวลั่นงันงกตกประหม่า เพราะด้วยความกลัวหมาแม่ตาย
 ขอให้น้องคูหมาเข้าไว้ให้ดี มันจะคอยกัดที่ตีนกระได
 ให้น้องจับอ็ต่างระวังอ็ดอก กัดพอนั่งถลอกคงไม่เป็นไร
 จงจับหมาเข้าไว้ให้ดีนะแม่คนสวย อย่าให้หมามันกัดขาของพี่ได้
 หญิง ถ้ากระนั้นไม่ต้องกลัว ฉันจะกดหัวมันไว้
 ไอ้หมามักกะแม่ถ้ามันแห่ไม่ฟัง เลี้ยวแม่จะโขกเสียด้วยรางให้กระจาย
 ชาย ไอ้หมามักกะแม่ร้องแห่ไม่ฟัง ว่าจะโขกเสียด้วยรางให้กระจาย
 ว่าน้องเลี้ยงหมาไว้ในใต้ถุน อย่าให้เนรคุณเจ้าของได้
 พอว่าเท่านั้นมิทันซำ เอามือโอดคั่วแม่กระได
 แลเห็นแม่กระไดสลักหลูด เอาหัวแม่เท้าขุดผุดเข้าไป
 ยิ่งแห่ยิ่งเข้ายิ่งเข่ายิ่งเพลिन มันช่างสนุกเหลือเกินหนาแม่กระได
 หญิง กระไดของน้องมันเป็นกระไดผู้หญิง มันไม่มีไม้จริงทำด้วยไม้ไผ่
 อย่างมาขึ้นคากกระไดทำให้เห็น ระวังจะต้องกระเด็นตกจากกระได
 แม่กระไดมันจะไพล่ขึ้นบน หัวของพี่จะต้องโดนแม่กระได
 ชาย ถึงจะตกจากกระไดมันก็ไม่เสียหลัก เอามือจับปลักแม่กระได
 กระไดทำด้วยไม้ไผ่ป่า ไอ้ลูกสลักหักคารูกระได

พี่ทำกระไดของน้องหัก พี่จะทำสลักให้น้องใหม่
 ถ้าแผ่นดินหลวมพี่จะขยับ ถ้าแผ่นดินคับพี่จะขยาย
 ถ้าว่ามันไม่ดีพี่ก็จะแต่ง จะข้างข้างให้เขามาทางตะไบ
 หึง ครั้นจะว่าไปนักมันก็ชักช้า เชิญพี่ขึ้นมาไวๆ
 เชิญชิตา เชิญขึ้นมาชิตะ มากินหมากกันที่พะเพิงใน
 ชาย พอได้ยินคำเชิญมิได้เนิ่นช้า ชวนกันขึ้นเคหาทันใด
 พอขึ้นไปถึงนอกชาน สองคนด้วยกันดีใจ
 ใ้อ้าวตอหัวตอกแลดูออกส้าง จะให้ฉันนั่งกันตรงไหน
 หึง เรือนหลังเล็กที่นั่งเอาชิตะ จะมัวยืนแข็งชื้ออยู่ทำไม
 เชิญกินหมากชิตา สูบยาชิตะ ยาของน้องคุณดีพอใช้ได้
 ยางน้องมันเป็นยาบางขย เส้นยามันงอๆ ตอนปลาย
 ชาย พอถึงห้องระเบียงมองเมียงเข้ามา บอกกับเพื่อนยาทันใด
 จงนั่งลงตรงเขียนหมาก จะมัวยืนกระดากอยู่ทำไม
 ชาย2 พอได้ยินเพื่อนเตือนให้นั่ง ปลดข้อมวางลงทันใด
 นั่งเอากันกระแทกซี่ฟากแหกเป็นช่อง ลูกกระเบี้ยวลอร่องไปสองใบ
 หึง เชิญนั่งให้ชิตะพี่ชิตา กินหมากสูบยาไม่เป็นไร
 พอว่าเท่านั้นไม่ทันช้า เรียกน้องสาวออกมาทันใด
 ใ้น้องหุงข้าวแวกเขามาหา ว่าเขาเป็นพ่อค้าขายได้
 หึง2 พอได้ยินสำเนียงที่เรียกหา ฝ่ายเราไม่ช้ารำไร
 จัดแจงแต่งตัวมิได้มัวช้า รีบลูกออกมาทันใด
 แล้วตรงเข้าครวมิได้มัวช้า หยิบหม้อข้าวออกมาทันใด
 เอาไฟเข้ามาก่อเอาหม้อขึ้นตั้ง เอาปลาสดเข้ามาอังที่เตาไฟ
 แล้วก็ตักน้ำพริกกระริกระริ้ว หมายถึงแกงคั่วปลาไหล
 พอจัดเสร็จปลันมิได้ช้า ยกสำรับมาทันใด
 ไม่มีสุราก็ต้องเอาน้ำเปรี้ยว มันเป็นเหล้าข้าวเหนียวฉันทำได้
 เชิญชิตะ พี่ชิตา เชิญรับสุราให้สบาย
 ไม่ต้องเกรงใจเจ้าของบ้าน เชิญรับประทานให้สบาย
 ชาย พอเห็นน้องสาวหาข้าวให้กิน แต่พอได้กลิ่นปลาไหล
 มันให้นึกหิวโหยอาหาร ครั้นจะรับประทานก็อวย
 เลยไกลหมายจะกินหมาก อีกมือหนึ่งก็ลากตะไกร
 พอหยิบหมากใส่ตะไกรหมายจะหนีบ คาก็ขยิบเพื่อนไว้
 พอขยับตะไกรน้ำก็ไหลปรี่ หมากของน้องน้ำดีไปเสียนี้กระไร

เอาหมากใส่ตะไกรมิได้ซ้ำ คูนคากันคาเขียวหิหมากกับตะไกร
 จึงมีเนื้อความเข้าไปถามแม่เจ้าของบ้าน ถามว่าหมากน่องยันหรือไม่
 ว่าเป็นหมากสวนไหนดูลูกใหญ่เปลือกย่น จะเป็นหมากเมองบนกันหรือเมืองไหน
 แต่พอแะเอาหมากออกแลดูออกหมากป้อม แม่เจ้าของนั่งยิ้มแลดูยิ้มเป็นโย
 หึง หมากของน่องมันเป็นหมากบางน้ำผึ้ง กินดีที่หนึ่งหน้าพี่ชาย
 ให้พี่ลองกินดูสักคำไม่มีเสี้ยนคำปาก ถึงมันจะยันก็ไม่มากพอทนได้
 ชาย พอเอาหมากใส่ปาก ยันแทบเหียนรอกน้ำลายไหล
 จึงบอกกับแม่เจ้าของบ้าน ว่าหมากของน่องช่างยันสุดใจ
 พอเคี้ยวที่ไรน้ำตาไหลปรี่ หมากของน่องฝาดดีพอได้
 หึง พี่บอกว่ายันหมาก ใส่ปูนให้มากไม่เป็นไร
 จึงเอาส้มสองกลีบที่หนีบหว่างขา กินแก้เมาชาเดี่ยวคงหาย
 ชาย ครั้นจะไปน้กมันก็ชักช้า เราจะมีปัญหาต่อไป
 เรามาผูกสมักรมารักกัน เนื้อความมันจะได้สั้นลงไป
 มาว่าเรื่องนิยายหึงรักชายสองหนุ่ม มาว่าเพลงชิงพุ่มกันเป็นไร
 หึง ว่าจะเล่นตอนไหนก็ตามใจถนัด ตัวน่องไม่ขัดคอใคร
 ขอให้พี่เป็นช่างทำหน้าที่ ถ้าพี่ก้าวมาน่องก็ตามไป

เพลงชิงพุ่มหญิงหนึ่งชายสอง

ชาย จะกล่าวถึงตัวเราไม่ใช่เป็นหนุ่ม เวลานี้ตักพุ่มพ้อหม้าย
 ลูกเมียก็ล้มหายมาตายจาก มีความลำบากไปเสียนี้กระไร
 นับตั้งแต่เมียตายมาก็หลายปี ยังหาเมียดีๆ ก็ไม่ได้
 วันนี้นักลุ่มใจเป็นนักหนา นั่งอยู่บนเคหาไม่สบายใจ
 นึกถึงความยากหนอความจน ต้องหาเมียกะเขาสักคนหนอให้ได้
 จำต้องไปปรีกษาไอ้เกลอเก่า เพราะเรารักลูกสาวเขาที่บ้านได้
 เราเป็นคนขี้อายผู้หญิง ต้องหาเพื่อนแอบอิงจึงจะได้
 พอว่าเท่านั้นมิได้ซ้ำ จัดแจงกายาริบไป
 แต่พอถึงบ้านเพื่อนเราไม่เชื่อนซ้ำ จึงร้องเรียกหาไปทันใด
 สหายเอ๋ยมึงอย่าซ้ำอยู่ จงมาหากูไวๆ
 ชาย2 พอได้ยินสำเนียงเพื่อนมาเรียกหา เราจึงเดินออกมาทันใด
 เหตุไฉนอย่างไรวันนี้ มาหากันถึงที่นี้มีธุระอะไร
 เราได้จรดนิ้วจذبเราได้งอนนิ้วขีด เราได้สาบถกันเป็นมิตรก็สหาย
 คั่นลิ้นหนักเบาเคยส่งข่าวถึงกัน มึงหายไปตั้งนานหรือมึงไปอยู่ที่ไหน
 หรือมีเรื่องสำคัญจะให้กันช่วยเหลือ บอกมาเถิดเพื่อเราจะช่วยได้
 ไม่เหลือบ่ากว่าแรงเราจะช่วย จัดแจงไปด้วยความเต็มใจ
 ชาย กันขอขอบใจสหายคู่ชีวิต ไม่เสียทีที่เป็นมิตรสหาย
 เรื่องมันไม่สำคัญที่กันจะให้ช่วยเหลือ จะชวนไปบ้านเหนือบ้านได้
 ตั้งแต่เมียกันตายไปตั้งหลายปี กันลำบากเต็มทีแล้วสหาย
 อยากจะหาใหม่อีกสักหน กันนี้ก็ชอบอยู่คนแล้วไม่ไกลไหนไม่ไกล
 ลูกเมียเราก็ไม่มี จะให้อยู่เช่นนี้หรืออย่างไร
 เมื่อถึงฤดูหมันค้จะได้กันหนาว จะหาเมียสาวๆเข้าไว้กอดก่าย
 ถ้ากระนั้นอย่าอยู่ซ้ำ มาเถิดมาไวๆ
 เราไม่เคยเจ้าชู้มึงก็รู้เช่น ก็ยิวหญิงไม่เป็นมาตั้งแต่ไร
 เรามาชวนเพื่อนไปในวันนี้ ถ้าแม้ว่าใครโชคคิคงจะได้
 ชาย2 พอได้ฟังเกลอแก้ว คิคอยู่แล้วตั้งนานหลาย
 เพื่อนมาชวนในวันนี้ เห็นจะเข้าทีแล้วสหาย
 จัดแจงกายามิได้ช้านาน สองคนเพื่อนกันรีบไป
 รีบรัดตัดมา พอมาถึงทุ่งนาทันใด
 ได้ยินเสียงสาว ๆ เกี่ยวข้าวโหนก เห็นจะสมโชคแล้วสหาย
 แกเป็นพี่หม้ายที่ไร้เมีย เพื่อนเอ๋ยอย่าเสียน้ำใจ

แกลงไปลองเกี่ยวคูดักพัก ถ้าผู้หญิงเขารักแก่ก็ได้
 กันจะคอยแอบดูอยู่ที่ชายป่า คอยดูคนเดินมาเดินไป
 ถ้าสาวเขาไม่รักแกอย่าซักช้า จงกลับมาหากันไว ๆ
 กันจะได้ไปลองดูบ้าง ถ้าเหมาะท่าเหมาะทางคงจะได้
 ชาย แต่พอสิ่งเสร็จพลันมิได้ทันช้า จึงเสกเบี่ยงผลัดหน้าทันใด
 เสกขี้ผึ้งสีปาก แล้วจัดแจงกินหมากเร็วไว
 ถ้าเคยเป็นเนื้อคู่คงได้ผู้สม หมายถึงลองกรรมคูดักทราย
 แล้วจึงเดินไกลเข้าไปหา ถามว่าหล่อนจำมาทำอะไร
 ว่าน้องมาคนเดียวเปล่าเปลี่ยวกายา หรือว่ามีใครมาบ้างหรือไม่
 ฉันอุตส่าห์ตั้งใจหมายมาหา หวังจะปรียาศวามใน
 ฉันจะช่วยเกี่ยวข้าวเอาไหมจำ ฉันจะยอมเป็นข้าคนใช้
 หญิง พอเหลือบเห็นเขม้นแลเห็นหน้า ถามว่าพี่มาทำไม
 มีธุระอะไรจงใจวาจา บอกฉันออกมาไม่เป็นไร
 อย่าพูดกันให้มันนานเดี๋ยวชาวบ้านเขาจะเห็น พี่จะมาพูดเล่นหนาไม่ได้
 ชาย พี่อุตส่าห์บุกแฝกแหวกป่า พี่ตั้งใจมาหาใกล้ ๆ
 ครั้นจะพูดก็กระดากมันอ้าปากไม่ออก ฉันนี่จะบอกหรือก็เกรงใจ
 ฉันอยู่คนเดียวเปล่าเปลี่ยววิญญูณ์ หากูปรียาก็ไม่ได้
 ฉันมานี้รักใคร่ในตัวของน้อง พี่หมายจะประคองเข้ามาแนบกาย
 เป็นบุพเพชกพาเป็นวาสนาซักสบ เป็นบุญพามาให้พบกันหนอใกล้ ๆ
 นึกว่าจะรับรักตัวของพี่ เอาไว้เป็นสามีเข้าไปแอบกาย
 น้องเออไหมเล่าน้องจะเอาไหมหนอ จะหาคนมาขอเอาไหม
 หญิง ว่าพี่มาประเดี๋ยวจะมาเกี่ยวให้รัก ตัวน้องยังหนักหัวใจ
 กลัวจะมาหลอกลวงเล่น ทำให้น้องเป็นเช่นผู้ชาย
 ฉันยังไม่เล็งแลล่วง เข้าไปเห็นดวงใจชาย
 ถ้ารักน้องจริงไม่ทิ้งขว้าง ไม่เหินห่างน้องไป
 ให้พี่ไปขอกับพ่อแม่ อย่ามาทำเอาแต่พอใจ
 ชาย พี่รักน้องจริง ๆ ไม่ทิ้งขว้าง ไม่ระเมินเหินห่างน้องไป
 ตัวของพี่รักเจ้าเทียมเท่าชีวา ถามว่าน้องรักข้าบ้างหรือไม่
 เรามาผูกสมครหนอรักกัน นับตั้งแต่วันนี้ไป
 เมื่อถึงวันดีพี่จะมาขอ ให้เอาใจไว้รอพี่ให้ได้
 พี่กลัวแต่ใจของน้องจะไม่แน่นอน พี่กลัวจะทนคำวอนเขาไม่ไหว
 ใครเขามาพูดถูกคอ กลัวจะแก้ห่อผ้าให้

ใครเขามาพูดเท่าไรน้องอย่าไหลหลง ขอให้น้องซื้อตรงเข้าไป
 เขาจะยู่ให้น้องแหว่งเขาจะมาแกล้งให้น้องจาก มันกระทบกินกากทำให้น้องต้องเสียดาย
 หญิง น้องจะเอาใจไว้คอยท่า ถึงใครจะมาพูดจាន้องก็ไม่ใย
 ถ้าพ้นจากคู่เชษฐ ตัวของน้องจะไม่ใช่ใคร
 ให้พี่หาถ้ำแก้วมาสู่ขอ น้องจะบอกให้พ่อยกฉันทให้
 ชาย น้องช่างใจดีช่างอารีอรอบ ตัวของพี่นี่ก็ชอบน้ำใจ
 ถ้าแม่นจริงจังเหมือนอย่างพูดกัน เงินสินสอดทองหมั้นพี่จะให้
 ถ้ากระนั้นฉันจะลา พรุ่งนี้เช้าฉันจะมาอีกใหม่
 พอเสร็จพลันมิได้ทันช้า รีบกลับมาหาสหาย
 คือกตใจเหมือนดังได้แก้ว สำเร็จเราแล้วสหาย
 กันไปลดเลี้ยวไปเกี่ยวสาว หล่อนยอมรับรักเราแน่ใจ
 แต่จะให้ไปสู่ขอกับพ่อแม่ เราจะคิดแก้กันอย่างไร
 ชาย2 กันพลอยดีใจด้วยหนาเพื่อน คงจะได้แม่เรือนคอยรับใช้
 หล่อนจะรังแกจริงหรือว่าหลอกแกล้ง กันจะลองให้เห็นก็ได้
 ให้แกคอยอยู่ที่ตรงนี้ กันจะลองดูทีจะเป็นไร
 ถ้าว่าหล่อนผูกสมักรักเจ้า คงไม่รักกับเราอีกได้
 พอว่าเท่านั้นมิได้ทันช้า ออกจากพุ่มพฤกษาทันใด
 จึงเดินตรงเข้าไปหา หวังจะพูดจาไถ่ๆ
 จึงมีวาจาปราศรัยไต่ถาม นะแม่คนงามแม่ชื่นใจ
 น้องมาทำอะไรตั้งแต่เช้า หรือว่ามาเกี่ยวข้าน้องมากับใคร
 พี่อุตส่าห์บุกแฝกแหวกป่ารก จะมาช่วยโหนกเอาไหม
 พี่อุตส่าห์มาหาตั้งหลายคราว แต่ไม่พบตัวเจ้าหนาแม่ชื่นใจ
 วันนี้มาพบประสบน้อง พี่หมายจะปรองดองเข้าไป
 พี่รักน้องมาตั้งนาน ตั้งแต่วันสงกรานต์ปีกลาย
 หญิง แต่พอเหลือบเห็นเขม้นแลเห็นหน้า ถามว่าพี่มาตั้งแต่เมื่อไหร่
 พี่มาประเดี๋ยวจะมาเกี่ยวให้รัก ตัวน้องยังหนักหัวใจ
 น้องจะไขแสดงให้มันแจ้งความจริง บอกพี่ทุกสิ่งอันไป
 เดียวนี้ฉันมีคู่รัก พี่อย่ามาพูดให้มันยากเลยไม่ได้
 พ่อณกขมึนเหลือใจอ่อนให้กลับไปนอนรังเก่า ไปบินออกบินเข้าไม่ต้องไปกวนใคร
 ชาย2 น้องจะให้พี่กลับเห็นจะยังไม่กลับ ผิดนักนอนทับอยู่กับแม่แดงไทย
 แม่ ถ ลูก ที่เขาถักทำเป็นไม้ทักไถ่ถาม พี่เป็นนกอุทามบินมาจากอุทัย
 ได้บินแหมดทำฉันอยากจะทำคู่กับ ถ้าได้เ็นนอนทับอยู่กับแม่อรทัย

ถ้าได้เทินนอนทับพี่ไม่กลับไปแล้วสถาน จะทนทุกข์รับประทานอยู่กับแม่ทับทิมไทย
 น้องอย่าหลงเชื่อคนอื่นอย่างไอ้โห้ มันเป็นคนโตได้เมื่อไร
 ตื่นตึกหนักเบาเคยส่งข่าวถึงกัน อยู่ทุกวี่ทุกวันก็ว่าได้
 ความลับอะไรอยู่ที่ใจมัน จะต้องรู้ถึงฉันจนได้
 ไอ้หมอไอ้คนนี่ ลูกเมียมันก็มีตั้งมากมาย
 มีแล้วมันก็ทิ้ง มันเลี้ยงใครจริง ๆ ไปเมื่อไร
 ถ้าจะตัดของดีเอามาทำปลาร้า คงได้ประมาณสักห้าหกไห
 ฉันไม่กล้าจะบอกออกวาจา ฉันกลัวจะหาว่าใส่ร้าย
 ครั้นจะไม่บอกให้รู้คือรู้ชั่ว น้องจะต้องเสียดวงจนกระทั่งวันตาย
 เพราะว่าไอ้หมอไอ้คนนี่ มันเป็นคนดิบกคนดีไปเมื่อไร
 มันเป็นคนกินเหล้าเมาสุรา แถมยังคิดยาอียกกใหญ่
 พอแจ้งเข้าก็เข้าบ่อนเย็นลงก็เข้าบ่อน สองมือมันซ่อนแต่ไฟ
 มันชอบกินเหล้าเข้าโรงเจ็ก มันค่าเมียเหมือนเด็กเลี้ยงควาย
 มันอยู่เรือนเหมือนอย่างอยู่รัง หมาเข้าสู่คางไปเมื่อไร
 หลิง มันเป็นความจริงเช่นนั้นหรือพ่อขวัญตา เขาเป็นคนกินยาฉันก็ไม่โย
 นับตั้งแต่เนี่ยต่อไปฉันจะได้ไม่คบ ชาติไอ้คนบัดชบจัญไร
 ชาย2 น้องอย่าไปหลงเชื่อคนอย่างไอ้โห้ แต่พอน้องท้องโตมันก็ไป
 ให้มาผูกสมัครให้มารักกับพี่ ฉันจะเลี้ยงให้ดีกว่าใคร
 จะต้องการอะไรฉันจะหาให้เจ้า เว้นแต่เดือนกับดาวฉันจนใจ
 ถ้าน้องอยากจะกินเนื้อพี่จะเอาปิ่นจิ้นบัว น้องอยากกินปลาพี่จะเอาแหจิ้นไหลด
 หลิง พี่จะรักจริงหรือว่ารักเล่น น้องยังไม่เห็นหัวใจ
 แต่พอประสบพบพี่โห้ ให้นึกโมโหร้องไห้
 สหายของพี่เขามาบอก เขาว่าพี่ปอกลอกมากมาย
 เขาว่าเป็นคนสูบฝิ่นกินกัญชา น้องไม่ปรารถนาอยากได้
 เอาเถอะเท่านั้น อย่ามารักกับฉันต่อไป
 ชาย ชาติไอ้เพื่อนระยำมันทำขายหน้า มันช่างมาอิจฉาเราได้
 เราจึงมีสุนทรเข้าไปวอนว่า ฉันจะเล่ากิจจาให้แจ้งใจ
 พี่เป็นคนดีดอกหนาเจ้า พี่เป็นคนอย่างเขาไปเมื่อไร
 อย่าไปเชื่อเขาเลยมันหลอกหลวง จะทำให้น้องตกห้วงน้ำตาย
 น้องอย่าหลงเชื่อคำของไอ้ล่อง ชาติไอ้คนสองแม่ยาย
 มันจะยุให้แค้นมันจะแกล้งใจจาก มันจะกระทบกินกากหนอเดนไก่
 หลิง พี่ลองเขาบอกกับน้องถ้วนที ว่าพี่เป็นคนไม่ดีใช้ไม่ได้

แต่ชั้นอยู่เรือนก็เหมือนอยู่รัง หมาเข้าสู่คทางไปเมื่อไร
 ชาย นื่องอย่าไปเชื่อมันเลยคำพูดของไอ้ล่อง มันแก้งบอกนื่องรู้ไหม
 ตัวของไอ้ล่องนั่นแหละเป็นคนตั้งหลายรางวัล ลูกเมียห้ามฟังไปเมื่อไร
 ถึงจะมีเมียก็ไม่ใช่หลักฐาน มันทำกินเลี้ยงกันไปเมื่อไร
 เทียวไปเยี่ยมข้าวเขามากินที่บ้านเหนือ แล้วก็ไปเยี่ยมเกลือเขาที่บ้านใต้
 เข้ายเรือนเคหากี่ไม่เป็นฝาเป็นฝั่ง อยู่เรือนเหมือนอย่างรังแฝกตกทะเล
 แฝกดับก็หล่นตกปีกนกก็หัก ซือตั้งพลัดจากอกไก่
 เสาเหนือก็ไพล่เสาใต้ก็ผละ รวน ๆ เร ๆ เหมือนอย่างเรือนผู้ร้าย
 มันอยู่เรือนเหมือนอยู่รู รือเอาชีฝึกมาเผาปุ๊กก็ไม่ไหม้
 ครั้นจะก้าวก็เกรียบครั้นจะเหยียบก็กรอบ มีจี้ปากสักหอบก็ไม่ได้
 หึง ต่างคนก็อวดตนว่าดี ฉันยังเชื่อพี่ไม่ได้
 จึงมีเนื้อความเข้าไปถามพี่ล่อง นี่หรือคนสองแม่ยาย
 ว่าพี่ให้เขามาบอกออกถ้วนถี่ เขาว่าพี่ล่องไม่ตีมากมาย
 พี่จะว่าอย่างไรก็ว่ามา จะมัวมานิ่งอยู่ซ้ำไม่ได้
 ชาย2 อย่าไปเชื่อมันเลยคนอย่างไอ้โห้ มันเป็นคนคุยโวมาตั้งแต่ไร ๆ
 พวกชาวบ้านเขาทำงานกันกลุ่ม มันดีแต่เทียวส่องสุ่มลักควาย
 ขาดไอ้เหี้ยดินแดงขาดไอ้แรงดินสั้น ถ้าใครชวนขึ้นบนบ้านจัญไร
 หึง นิ่งนั่งฟังดู ก็ยังไม่รู้แจ้งใจ
 ทางโน้นก็ว่าดีทางนี้ก็ดี ต่างว่าเสียดสีกันยกใหญ่
 ทางโน้นน่องก็รักทางนี้น่องก็รัก เกิดเป็นสองฝักสองฝ่าย
 แล้วจึงหันหน้ากลับไปหาพ่อล่อง พูดยาเคลวคล่องอย่างไร
 จงมาว่างานประชันปาก ว่าใครมีน้ำหนักกว่าใคร
 ชาย นื่องอย่าไปเชื่อมันเลยคำมันลวง จะทำให้น่องเป็นหวังเป็นใย
 ขาดไอ้ผีไม่มีญาติกระจาดไม่มีขอบ ใครเห็นใครชอบไปเมื่อไร
 มันไม่ทำมาหากิน นื่องอย่าหลงลมลิ้นมันไม่ได้
 ลุงที่ไหนมันก็ไปที่นั่น มันเป็นแก่นสารไปเมื่อไร
 เทียวขอเยี่ยมข้าวที่บ้านเหนือ แล้วขอเยี่ยมเกลือที่บ้านใต้
 ยืมเกลือฉันไปสองสามฝัดว่าสองสามวัน นับตั้งแต่วันนั้นมันยังใช้ให้เมื่อไร
 ชาย2 มึงอย่ามาล้าเลิกเบิกประจาน ทำให้อายชาวบ้านเขาทำไม
 คุยมเกลือของมึงมา มึงก็ยืมเอาปลาของกูไป
 ชาย ส่วนปลาร้ากูเอา มึงก็ยืมปลาเจ้าของกูไป
 หึง พี่จะมาวิวาทหนา กัดกันพุดจาไม่เกรงใจ

ทางโน้นก็รักทางนี้ก็รัก ครั้นจะบอกก็ลำบากหัวใจ
 ฉันจะพูดเป็นกลาง ฉันไม่รักไม่ชังฝ่ายใด
 ให้พี่เลี้ยงภูษาผ้าสี ลองกันดูที่เป็นไร
 ให้เอาผ้าเช็ดหน้ามารวมกัน แล้วฉันจะอธิษฐานเสียดายใจ
 ถ้าหีบผ้าของใครคนนั้นต้องได้เป็นเมีย แล้วฉันจะอธิษฐานเสียดายหัวใจ
 ชาย ฝ่ายเราคนเจ้าชู้ เป็นลูกศิษย์มีครูเรียนไว้
 จึงหีบผ้าประเจียดจากกระเป่า ยกขึ้นเหนือเกล้าทันใด
 แล้วตั้งนะโมขึ้นสามหน เป่าพุทธมนต์ว่าไป
 ว่าก ขอหัวโตนะโมหัวแมว ไอ้กคมะจอหลักแจวหนาจับใจ
 อิติปิโสภควา ออ ออ ออ ออ หอ หา หี หี ต่อ ต่อ ตี เต้ เต้ เต้ ได้
 ขอให้จับผ้าของเรา ขอให้สาว ๆ ชอบใจ
 เศษอำนาจวาสนา ขอให้จับผ้าผืนใหม่
 พอเสกคาถามหาระรวย ให้คุณพระท่านช่วยเราไว้
 ขอให้ช่วยคลายมานางคนนี้ ให้หีบผ้าภูษาของเราไป
 อธิษฐานเสร็จปล้นไม่ทันช้า วางผ้าภูษาลงไป
 หญิง ฝ่ายเราเป็นคนกลาง ตกอยู่ในระหว่างเขาควาย
 วันนี้เราจะเลือกคู่ชม จึงยกมือประนมขึ้นกราบไหว้
 ลูกจะขอตั้งอธิษฐาน แคร่รุกขเทวีญทั้งหลาย
 มีพระอินทร์พระพรหมพระสยามภูยาน อีกทั้งพระกาฬเป็นใหญ่
 ไหว้พระพุทธพระธรรมที่จ้านง คุณศีลพระสงฆ์อีกตั้งมากมาย
 ให้มาเข้าคลใจลูกเสียในวันนี้ ลูกจะมีสามีเข้าไปเคียงกาย
 ถ้าชายใดเคยเป็นเนื้อคู่กันมา ให้จับผ้าเช็ดหน้าของเขาไว้
 พอว่าเท่านั้นไม่ทันช้า หีบเอาผ้าภูษาทันใด
 เอ๊ยเข้าเจ้าเอ

เพลงชิงชู้ตอนต้นเพลงเดินคอน

เพลงเดินคอน

จะยกเรื่องราวจะสาวเรื่องกก จะพุงหยิบยกถึงเรื่องราวชิงชู้
 เมื่อเมียหายตามหา ลูกจะขอว่ากระทุ้งแล้วไป
 จะกล่าวถึงเจ้าฟัวเมื่อเมียชั่วจะคบชู้ เมื่อแรกยังไม่รู้ด้วยความหลงรัก
 เพราะกำลังหลงมรรักเงา ไม่รู้เลยว่าเมียเรามีชู้เออเออช่าย
 ตั้งแต่ได้ชมคู่ช่ยไม่นึกเลยว่า เมียจะคบชู้มันให้นึกสังหรณ์
 ว่ากรขาดสะบั้นแกมพินก็คลอน คงจะต้องเคือคร้อนเออเออใจ (จบเพลง)

เพลงชิงชู้

ลูกจะสาทโยกย้ายกล่าวนิยายชิงชู้ ว่าไปตามกระทุ้งนิยาย
 จะกล่าวถึงเจ้าฟัวแต่งตัวไม่ค่อยภูมิ ถ้าได้เมียรวมเข้ามาจุ่มร่วมใจ
 สมมติว่าเราได้เสียกันเป็นเมียฟัว เรามาร่วมหัวกันหนอมมท้าย
 ตั้งแต่อยู่ด้วยกันมาตั้งห้าหกปี เกิดบุตรบุตรขึ้นมาสองราย
 ชื่อว่าอีปู่กับไอ้ซ้อง มันให้เกิดความหอมหม่นไหม้
 พออย่างเข้าปีจ้อต่อกับปีกุน แทบหาเงินทำทุนหนอไม่ได้
 เกิดความยากจนหนอจริงๆ ตั้งแต่มีลูกหญิงหนอลูกช่าย
 จะหากินอย่างไรก็ไม่ได้ผล มีแต่ความยากจนเจ็บใจ
 ยาก ๆ จน ๆ สองคนเมียฟัว หากินเลี้ยงตัวมาได้
 หาเข้ากินคำ ไม่รู้เลยว่าจะทำอย่างไร
 มันแสนยากจนขัดสนทรัพย์ มีแต่ความอับความอาย
 ขัดสนเสียเหลือเกิน ต้องนุ่งผ้าประเชฎสองช่าย
 เมื่อยามเราจนไม่มีคนนับหน้า จะหาที่พึ่งตัวคนเดียวดาย
 ญาติวงศ์พงสาเขาไม่มาแลเหลียว ต้องพึ่งตัวคนเดียวดมดาย
 แต่พอถึงเดือนหกฝนก็ตกหญ้าแตก ฟัวโยกเมียแยกกันไป
 ชาวบ้านทั้งหลายเขามีควายมีนา บ้างก็เริ่มตกกล้าทำไร่
 ไม่มีแต่เราหนอเมื่อถึงคราวจน จะหาควายสักขนกี้ไม่ได้
 เราไม่มีคราดมีไถไม่มีไร่มีนา วัควายข้างม้าหามีไม่
 มันช่างยากจนเสียเหลือเกิน ไอ้คำว่าเงิน ๆ ไม้ไซ้ของหาง่าย
 เกิดมารกโลกไม่มีโชควาสนา เรานี้จะเกิดมาไปกะเขาทำไม
 จะมีหม้อข้าวหรือกึ่งปากแหวง ครั้นจะมีหม้อแกมมันก็ใช้ไม่ได้

มีโองหรือก็แตกมีสาแหรกก็ขาดมีถาดก็ร้าว มีมีดก็โต้ยังหาตัวไม่ได้
 เขาลือกันฉาวเขาเล่ากันกลุ่ม ว่ามีหนองปลาชุกอยู่ไกล
 เราไม่ได้ทำอะไรทำนา
 จะต้องไปหาปลาทำปลาทำปลาเจ้า เปลี่ยนแปลกแลกข้าวเหมาะขายเราก็ขาย
 พอตริกตรองต้องปัญญา จึงเรียกเมียให้เข้ามาใกล้
 นื่องอย่าทำวงแหงหนอเจ้าจุก นื่องไม่ต้องเป็นทุกข์เป็นโย
 เพราะมันเป็นเวรกรรมที่เราทำมา เป็นเพราะวาสนาที่เราทำไว้
 ถึงมันจะยากจนคงไม่พ้นประมาณ ให้พี่เมียเรากงจะหาเงินได้
 เขาลือกันฉาวเขาเล่ากันว่า มีหนองปลาอยู่ไกล
 พี่จะไปเที่ยวหาปลา เอามาทำปลาร้าให้นื่องขาย
 พี่จะไปหาปลาหนองสักสองสามวัน ให้นื่องอย่าทำความชั่วสิ่งใด
 ให้นื่องรักนวลสงวนตัว นื่องอย่าทำความชั่วสิ่งใด
 มีด้ายก็หิวมีตำลึงก็ป็น ไม่มีธุระกงการอย่าไปไหน
 นื่องจงอยู่กับเข้่าเฝ้ากับเรือน นื่องอย่าเที่ยวแซะเขื่อนเที่ยวบ้านเหนือบ้านใต้
 ให้อยู่เรือนเลี้ยงลูกตั้งแต่เช้าๆ แล้วจัดแจงหุงข้าวอย่าให้สาย
 จงดูแลลูกของเราทั้งสอง อย่าปล่อยให้มันร้องห่มให้
 ส่วนอีกคนเล็กมันจี้้ออน ไอ้คนโตก็ยังนอนจับไอ้
 ให้นื่องสงวนสวนศรี อย่าไว้คอยทำพี่ให้จนได้
 เขาจะจับต้นโยกนื่องก็อย่าหวั่น ถึงใครจะจับต้นสั้นนื่องก็อย่าไหว
 นื่องอย่าไปหลงลมคน จะทำให้นื่องจมน้ำใจ
 ถึงลมเพชรหึงพัดสักเจ็ดแปดหน มันยังไม่เท่าลมคนหนาแม่ชื่นใจ
 พอหลับตาของพี่ไปสักหนอย เดี่ยวจะหอบจี้ฝอยเข้าไปใส่ไฟ
 ถ้าใครเขามาพูดถุกคอ นื่องอย่าแก้ห่อผ้าให้
 ถ้าฉันกลับมาข่มนอนเข้่า ถ้าไม่แน่นเหมือนอย่างเก่าตาย
 ขอให้นื่องช่วยจัดสิ่งของ สิ่งที่เราต้องการใช้
 ให้นื่องทำข้าวตั่วข้าวตากของที่ยากตั้งหลายอย่าง เอาข้าวสารสักครึ่งถังใส่ลงไปนึ่ง
 ให้นื่องตำน้ำพริกใส่เข้าไปในกลัก พี่จะเอาไปจิ้มกันกะผักอีไหล
 พอสิ่งเมียเสร็จกลับมิได้ทันเช้า จัดแจงกายาไปด้วยทันใด
 เราจึงเตรียมเครื่องมือไอ้ที่อย่างชะงัด ที่เราเคยจับสัตว์น้ำใสๆ
 เครื่องมือหลายหม้อมืออยู่ตั้งหลายอย่าง มีทั้งลอบกระชังคู้มไซ
 มีทั้งอีจู้และจัน ตลอดกระทั่งลันดักปลาไหล
 เบ็ดลาวเบ็ดล่อมีทั้งขยที่เคยยก เอาเบ็ดลาวห่อพกเอาเบ็ดปักตะพาย

พอจัดแจงเสร็จพลันมิได้ทันช้า หยิบเอาย่อมละว้าขึ้นใส่ไหล่
 อีกมือหนึ่งหาบคู้ม อีกมือหนึ่งถือส้อมทันใด
 พอลงจากเคหาหลับตาเห็น น้ำตาแทบกระเด็นเมื่อจะลงบันได
 คิดไปคิดมามันให้ละล้าละล้ง ห่วงหน้าห่วงหลังไม่อยากจะไป
 มันห่าวงพันห้วงผูกมันคิดถึงลูกถึงเมีย คิดขึ้นมามันให้เสียน้ำใจ
 เป็นเพราะความจนอนาถา เราต้องจากภรรยาไปไกล
 ต้องจากมุ้งที่เคยนอนต้องจากหมอนที่เคยหนุน ต้องจากเมียที่เคยอุ้มนอแอบกาย
 จำต้องมีมานะสละเสียด ความคิดถึงเมียก็เลยหายไป
 แล้วหาบคู้มเดินคู้มเคาะ เสียงจิ้งจกทักเจาะเรื่อยไป
 ให้เกิดเหตุสังหารณ่วงนอนหนักหนา คานพลัดจากบ่าลงไป
 มันเกิดอัศจรรย์ตั้งแต่เมื่อคืน นอนหายใจสะอื้นเหมือนร้องไห้
 ดูขอบกลพิลึก เดินทางให้สะอึกเรื่อยไป
 มันเป็นเหตุไฉนอย่างไรเช่นนี้ เมื่อแต่ก่อนแต่ก็หาเคยไป
 หรือมีเหตุเภทภัยอย่างไรหนา มันให้แปลกอุราไปเสียนี้กระไร
 เดินพลางโศกเศร้าเหงาหงอย หัวใจละห้อยแทบร้องไห้
 แต่พอถึงทุ่งนาเข้าป่าระหง เดินลัดตัดตรงมาในไพร

เพลงชมไม้

วิทยาลัยไพรเราต้องถือพริ้ว ธรรมเนียมเข้าป่าเขาต้องชมไม้
 โนนต้นตั้งเป็นแถวคันแก้วเป็นทิว ต้นกาหลงสูงลิ่วเรียงราย
 ตะโกตะกูดั้งประคูดั้งไม้แดง จิงจ้อจิกแจงต้นเสียงใจ
 ต้นกระเบาขึ้นมาเบียดต้นสีเสียดอกแซม ยุงยางนางแย้มต้นพะยอมลำไย
 โนนมะไฟมะเฟืองต้นก้านเหลืองมะหาด ต้นมะเฟืองหักฟาดต้นมะไฟ
 โนนตั้งแถวแก้วเกษมแกมพิศุต ต้นขนานขนุนต้นไชน
 ขานางโงกงกะพง จันทร์แดงจันทร์คงต้นสลัดไค
 โนนเนาะข้างน้ำไน้เนาะจีหนอน
 ต้นทิงถอนลั่นทมมันหักถามตามทาง ต้นฝืนไม้ฝางลูกฟ้ามะไฟ
 มะขวิดมะขवादต้นกลางสาตดาเสียดต้นมะเดื่อมะคก ยังมีลูกติดกอกอยู่สองใบ
 โนนมะขางพุทราต้นจำปา จำปี นันสารภีโนนโกศพาย
 น้อยหน้ามะนาวต้นเปล้าไม้ปู้ ไม้แดงประคูดั้งมะขามไก่
 โนนกอไผ่หนามหนามมีตาบอบข้าง ชูลาสล้างหนอแยงราย
 บ้างก็แห้งบ้างก็ผุทะลุเป็นรู พวกแมลงภู่มันก็เข้าเจาะไซ
 โบราณท่านว่าไว้เป็นท่ากระทุ้ง ข้อความมีอยู่เป็นลวดเป็นลาย
 ท่านว่าไม้งามมันต้องเสียปล้อง ธรรมดาลูกท้อหนึ่งต้องต่างใจ
 ท่านว่าไม้งามกระรอกเจาะ ถ้าสาวดีหนุ่มต้องเคาะเสียจนได้
 ต้นไม้หลายหม่อมมีอยู่หลายสิ่ง รวมทั้งไม้จริงและไม้ไผ่
 โนนตั้งรังต้นเรียงเหยียงไม้เหนดอกแลนไม้รัก โกศลต้นสักโนนแคทราย
 กัดลิ้นเต่าร้างทองหลวงระรุม ต้นกระดินกระทุ่มกะลอคอดต้นไม้ไทย
 เข้าป่าชะอมมีแต่ต้นชะอม ต้นเข็มมะค่าเถาวัลย์คณา
 ต้นหว่ามะโหดต้นโรททะนง จำปากาหลงเรียงราย
 ชมไม้มาในป่า เราจะชมศึกษาต่อไป
 โนนเนาะนกกระเรียนจับที่ต้นกาหลง หงส์ทองร้อนลงหนานที่กลางไพร
 นกแก้วจับกลุ่มตีนกุมปากลัด ลูกนกกลุ่มก็พลัดลงมากองกำย
 โนนนกอีลุ้มจับต้นอุโลก นกเค้าแมวจับโมกอยู่บนยอดไม้
 นกกระเต็นหรือไม้ไซ่นกกระเต็น ทำไมมันถึงเหม็นไม่อยากจะใกล้
 มันมีสร้อยอยู่ที่ไหนมันมีไขอยู่ที่คอ ถ้าเอาเหยื่อเข้าล่อแล้วลูกได้
 แต่ว่าหัวของของมันแตกเหมือนอย่างแผลบาด คอคอดจวนจะขาดยังมีไข่
 โนนเนาะนกกระทาทองฝูงนกกระทา อีแร้งอีร่าหนาตัวลาย
 โนนอีเหยี่ยวตะไกรมันไล่ตีนกตะกรุม บินจับกันเป็นกลุ่ม โนนอีเหยี่ยวตะไกร

ชมพลาจชักจะเพลินรีบเดินมา มิได้ชักช้าอยู่รำไร
 แลเห็นนกเขามันเคล้าคู่ คิดถึงอกกูต้องเปล่ากาย
 นกเขาขันคูจับอยู่ต้นข่อย ขันแล้วก็ค่อยจะไซ่
 เสียงนกถืดที่มันร้องทัก เราก็อหุคชะงักเสียงมันร้องอย่างไร
 มันถามว่าที่เฝ้าพิทิดไอนกชนิดนี้ มันเป็นนกอปริยัญไร
 โนนนกตะขาบกินเขียดมันไม่ฉลาดเหมือนอย่างคน มันจับคอไซร์ขันอยู่เห็นไหม
 นกกระจับนกระจายมันบินฉายไปรัง จับคู่เคียงข้างแล้วก็ขานไซ่
 เสียงจ๊อกแจ๊กจอกแจ๊กในหนอง ฝูงอีลุ่มเร้าร้องแล้วก็รู่ไร
 กาไก่หวีวงพากันชิงหนี บ้างโจนตัวสู้ตีกันแทบจะขาดใจตาย
 ไก่แจ้ขันแจ้วกระโดดแผล้วเข้าไปในพุ่ม ไอ้ปะลึงตัวหงอนตมเท่าลูกได้
 โนนนกกระไนจับต้นกระโหน่ง ฝูงนกอีโก้งนกอีโก้
 นกดับแคตคามันทำท่าหลุกหลิก ไอนกพริกจิกพริกหนอเพลินใจ
 ได้ยินเสียงนกกาเหว่ามันมาร้องเหวย ตัวของเราก็เลยร้องไห้
 น้อยหรือเจ้านกเจ้ากรรม ไม่ควรจะมารำร้องพิไร
 เดินชมหมู่ปีกยา เพลิดเพลินวิญญาณ์ไปเสียนี้กระไร
 คราวนี้จะชมสัตว์จตุบาท มีอยู่เกลื่อนกลาดที่ในไพร
 โนนกระต่ายนั่งแช่กระแตนั่งช่อง ฝูงละมั่งกวางทองหนอเรียงราย
 ฝูงอีเห็นเห่าหอนมันขึ้นขอนหามด แผ่นไม้หักหมดเห็นไหม
 โนนแ่นะฝูงโคถึกมฤคา เสือสาบกว้างป่าตั้งมากมาย
 หมู่โตนที่เขี้ยวทองกว้างทองที่เขี้ยวท่ง หมาไนเป็นฝูงล้วนแต่หมูหมาไน
 ฝูงหมาจิ้งจอกออกมาเห่าหอน โนนแ่นะฟังพอนไอ้ตัวใหญ่
 กระบือเปลี่ยวที่เขี้ยวเลาะลัด แระเต็มระบัดหนอกินใบ
 มาพบกับเสือเหลืองที่เรื่องรอง ไอ้เสือมันก็ของเข้าไป
 เสือหมอบควายเมียงเสื่อเลียงล่อควาย เสือป่องควายเดินคู่กันไป
 ควายก็เบิ่งทำเชิงจะขวิด ไอ้เสือกก็หมอบซิดเข้าไป
 พอเสื่อโคดจะตบควายมันหลบแล้วก็ขวิด ถ้าเขามันยาวอีกสักนิดเสื่อตาย
 มาหยุดคูสองสัตว์มันสู้กัน มันนำขบขันไปเสียนี้กระไร
 เสื่อตบควายขวิดเข้าติดพัน ต่างตัวต่างหาญแล้วก็โคดทะยานเข้าไป
 กระบือหรือก็เปลี่ยวมีเรียวมีแรง ขวิดเสื่อเสื่อคแดงตัวไป
 พอเสื่อจะตบควายหลบแล้วก็โขก ถูกตรงตะโพกเสื่อตาย
 ควายหรือเจ็บไปด้วยเล็บเสื่อตบ เลยลัมสลบลงไป
 ครั้นจะชมไปน้กมันก็ชักช้า เพราะมันจวนเวลาหนอลงไป

เดินลัดมรรคาขึ้นมาไม่ยั้ง หยุดเดินขึ้นนั่งเร็วไว
 แต่พอออกจากป่าเดินมาอีกไม่นาน มาถึงหนองหิยานเป็นหนองใหญ่
 หนทางไปมาถึงตั้งห้าวัน หนทางกันดารไปเสียนี้กระไร
 ปลดหาบลงวางไว้ที่ข้างหนอง แลลอมองแล้วก็ดูไป
 แลเห็นปลาผุดออกกลุ่ม กงจะมีปลาชุมแน่ใจ
 ถ้าแม่น้ำหนองนี้มีปลาชุม กงจะติดค้ำเรามากมาย
 ดืออกดีใจเหมือนอย่างได้แก้ว กงจะรวยกุแล้วดีใจ
 แล้วห่มุพิศดูห่มุัจฉา แลเห็นขึ้นมาหนอเวียนว้าย
 น้ำใสไหลเย็นเห็นตัวปลา นำปลีส้มอร่าไปเสียนี้กระไร
 ผุ่งสลิดก็มากผุ่งตะพากปลาตะเพียน เทียวได้ว้ายเวะเวียนกินใคร
 อีตรงนี้น้ำใสมีแต่เหล่าปลาเสีย หยิบเบ็ดเกี่ยวเหยื่อทันใด
 เกี่ยวเบ็ดไม่อยู่เบ็ดมันอยู่ท้อเหยื่อ แล้วยังติดยักเหยื่อยักโย
 น้อยไปหรือเงียงเบ็ดเหมือนอย่างเงียงบัก เสียแรงที่เราหยักเงียงไว้
 เกี่ยวเบ็ดเสร็จปลันมิได้ทันช้า หมายจะตกปลาสวย
 โนนแน่ผุ่งปลากทรายว้ายเห็นเกล็ด ต้องจัดแจงเกี่ยวเบ็ดเสียใหม่
 เอาเบ็ดเข้าไปล่อมิได้รอช้า อีที่นี้แหละหนาปลากทราย
 พอปลาซุบเบ็ดปิดพอกัดสายกุคปลาหลุดเบ็ดล้วย วัตขึ้นมาว้ายหวัดไป
 นันปลาคูกปลาคักเงียงหยักหางโบก ปลากกะโตกปลากทรายปลาห่มุถิ้นหามามีมากมาย
 ผุ่งปลานวลจันทร์พันธุ์เนื้ออ่อน มีทั้งผุ่งปลาช่อนปลาสวย
 ผุ่งปลากัดปลากริมว้ายอยู่ริมหนอง ไซ้ทำเหยื่อคองก็ได้
 ปลากะตักกะควดปลากะจวดปลาสร้อยไธ้ตัวน้อยปลาชิว ไธ้ตัวลายเป็นริ้วโนนปลากทราย
 ปลากดปลากัดปลานลาคสลิด ไธ้ตัวน้อยนิดๆ เขาเรียกว่าปลาอะไร
 ครั้นจะชมไปนักมันก็ชักช้า ด้วยว่าเวลาหรือก็เย็นลงไปหลาย
 เพราะเรามาคนเดียวไม่เห็นแก่เรียวแแกแรง เราจะต้องจัดแจงไปด้วยความร้อนใจ
 เราจึงไปตัดคันรั้ง เอามาทำกระบังเสียเมื่อตะวันจวนบ้าย
 แลแล้วเอาเฟือกลงกันไว้ที่คันหนอง เอาชุดดักตามช่องที่ปลาไซ
 ที่ไหนเป็นป่าเราจะดักค้ำ ที่ไหนเป็นพุ่มเราจะดักปลาไหล
 เอาค้ำเข้าไปดักเอาไม้ปีกรอบงา ควักดินขึ้นมาขานปลาคูกไซ
 พอได้กลิ่นเหยื่อคองมีแต่ล้วนปลาคูกหนอชุกชุม วันนี่คงเข้าค้ำเราจนได้
 พอดักค้ำเสร็จปลันมิได้ทันช้า เราขึ้นมาจากหนองปลาทันใด
 รู้สึกหิวโหยอาหาร เราไม่ได้รับประทานอะไร
 จึงจัดแจงทำเตาหุงข้าวขึ้นก่อน กินแล้วจะได้นอนที่กกไม้

พอหุงข้าวเสด็จสรรพลอยรับประทาน อิมหน้าสำราญฤทัย
 เวลาเย็นลงไปสนทนา ลมพระพายพัดมาเย็นใจ
 เลยจัดแจงที่นอนอีกทั้งหมอนกางมุ้ง จิตใจหมายมุ่งมากมาย
 ตัดเอาหนามไผ่ล้อมไว้เป็นรั้ว ไปเสียดด้วยความกลัวสัตว์ร้าย
 จัดแจงก่อไฟหาไม้มาทำฟืน ให้มันลุกอยู่ทั้งคืนสบาย
 พอเอนผล็อยมอยพับเราก็อหลับไม่รู้ตัว ว่าเขามาตีท้ายครัวเราเมื่อไร
 ถ้าใครเป็นชายชู้อย่าอยู่ช้ำ ให้มาลักมาพาเมียเราไป
 เอ๊ยช้ำเจ้าเอลง
 เอ๊ยจะได้ติดตามทำสงครามชิงชู้ ว่าใครจะสู้ใครได้
 จับเอาตอนผิวแก่กลับมาจากหนองปลา
 เข้มันต์หนาวหนากุ้งปลากุ้งชุม สานไซช่วยคุ้มเอาไปดักไว้
 ที่วังผัวบอกให้เมียเราหุงข้าว ผัวรักจะไปเฝ้ากระบั้งเอ๊ยไซ
 นอนกลางคืนเกิดอัศจรรย์นิมิตฝันต่างๆ ว่าดักชู้คิดซ้างมานอนแช่เอ๊ยคาช่อง
 ใ้อัจฉ์หลนหางกุด มันวิ่งไปเกาะตุคเสื่อมองเอ๊ยตาย
 นอนหลับเกิดอัศจรรย์นิมิตฝันแปลกๆ ฝันว่าไอ้กมันลงแขกไป
 วานพวกเขียดมาหามเขื่อนฝันว่าหอยโข่งมันหุงข้าว ก็มันทำไมตั้งเตาออกเกลือเอ๊ยช่าย

(จบเพลงเดินคอน)

เมื่อคืนเรานอนเปียกฝนอยู่ใต้ต้นสีฟัน บังเอิญเรามาฝันว่าสีไฟ
 ฝันว่าไฟไหม้มันมาไหม้กลอน ตกลงบนหมอนมุ้งไหม้
 พอรุ่งแจ้งแสงทอง พระอาทิตย์ก็ส่องบนยอดไม้
 พอพลิกฟื้นตื่นผวา รู้ตัวลืมตาขึ้นมาทันใด
 ใ้อันเสียงไก่แจ้มันขันแจ้ว เห็นจะแจ้งแล้วหรือไร
 เห็นฝูงนกฝูงกามันร่อนรำจากรัง จวนจะสว่างเร็วไว
 พอว่าเท่านั้นไม่ทันช้า ลุกขึ้นมาล้างหน้าไม่ได้
 ใ้อันน้ำในกระบอกที่ตักมาจากบ่อ มันเขวนไว้ที่ตอหน่อไม้ตาย
 เห็นน้ำทำก็ยังอยู่ล้นรูกระบอก เทน้ำไม่ออกเราก็ผิดใจ
 เลยยกกระบอกขึ้นกระแทกกระบอกแตกถึงตุค น้ำไหลลุดล้างหน้าไม่ได้
 เลยไปนั่งเหงาหงอยทำเป็นเงียงแห่ง เห็นกระบอกแตกเบาใจไม่สบาย
 หยิบเอาเสื่อเข้ามาสวมตัว หยิบเอาหมวกสวมหัวแล้วก็ไป
 พอลงไปที่ในน้ำเอามือไปคลำดูงา เห็นฝูงปลาเงียบหาย
 ปูปลา มันน่าจะติด มันช่างวิปริตไปเสียนี่กระไร
 น้อยไปหรือเจ้าปลา มันมากัดงาคูมได้

งาคู่มก็แตกปลาแหกหนี ตัวเดียวก็ไม่มีน่าเสียดาย
 มันเกิดกลางร้ายขึ้นตั้งหลายอย่าง เสียงเหมือนคนนอนครางอยู่ใกล้ๆ
 เห็นแมงนูนต็อกจิ้งจกทัก ให้ประหลาดใจนักหนอผิใจ
 พอว่าเท่านั้นมิได้ทันช้า จดแจ้งกู่ปลาทันใจ
 ไปดูลอบดูก็ได้ค้นไปติดเอาเสื่อ ไปดูลอบดูเหนือค้นไปติดกระต่าย
 เราดักลอบในน้ำยังกลับซ้ำไปติดคนก ทำให้เราผิออกหนอผิใจ
 ไปดูยอที่ยกกลับเป็นยักษ์ ไปดูตุ้มที่ดักกลายเป็นเสื่อร้าย
 เฟือกที่เรากันเป็นทหารยื่นแถว ไอ้ขม้องก็เป็นแมววิ่งขึ้นยอดไม้
 ไปดูเฟือกคู่ไซตั้งหลายอย่าง จะติดปลาบ้างก็หาไม่
 มันเป็นโหล่นอย่างไรเช่นนี้ เกิดมาหามีเคยเห็นไม่
 ไปดูเบ็ดที่ปักกลายเป็นแมงป่อง กระบอกเหยื่อดองก็เดินได้
 ไปดูอีลันกลายเป็นงูหลาม มันทำให้เราเกิดความผิใจ
 เอ้ออากาศมืดมัวไปทั่วฟ้า มันให้หนาวอร่าไปเสียนี้กระไร
 ได้ยินเสียงอีกามันแค้นคอ มันจับอยู่บนคอไผ่ตาย
 ได้ยินเสียงอีกามันมาบอกข่าว มันคงจะมีเรื่องราวอะไร
 มันร้องบอกอะไรเราก็ไม่รู้ มึงมาบอกข่าวกูหรือข่าวใคร
 ถ้ามึงบอกข่าวร้ายมึงก็บินหนี ถ้ามึงบอกข่าวดีมึงก็อย่าไป
 พอว่าเท่านั้นมิได้ทันช้า อีกาบินผ่านหน้าเราไป
 บินไปแล้วมีหน้าซ้ำชี้รดหน้า น้อยไปหรืออีกาวยร้าย
 เราจึงรีบขึ้นจากหนองปลา จดแจ้งกายาเร็วไว
 มันเป็นเหตุโหล่นอย่างไรวันนี้ ฟูปลาก็มีแต่ไม่ได้
 เรามาหวนคะนึงคิดถึงบ้าน
 เราจากมาห้าวันมันช่างนานเหมือนห้าปี จิตใจไม่ดีเลยหนอให้ตาย
 มันห้วงพันห้วงผูกคิดถึงลูกถึงเมีย ให้ละห้อยละเหี่ยน่าใจหาย
 ครั้นจะขึ้นอยู่ซ้ำเห็นท่าจะไม่ดีต้องกลับบ้านเสียที ถ้าลูกเมียอยู่ดีจึงกลับมาใหม่
 เครื่องมือที่เอามามันก็ละล้าลึง ทิ้งมันเสียมั่งไม่เอาไป
 พอเตรียมตัวเสร็จพลันมิได้ทันช้า ออกจากหนองปลาทันใจ
 ประลั้งที่ก็เดินประลั้งที่ก็วิ่ง ดูพลวันพลวิงมาโดยไว
 ได้ยินเสียงแม่ชะนีร้องเรียกหาผัว เรามาคิดถึงเมียตัวแทบร้องไห้
 พอเดินลัดตัดทางมา มาถึงทุ่งนาทันใจ
 แลเห็นหลังคาอยู่เรื่อยๆ แลเห็นกระเบื้องอยู่ไรๆ
 พอมาถึงกอไผ่ที่ท้ายบ้าน แทบกระโดดทะยานเข้าไป

พอเหลือบชะเง้อเลมอง แลไปตามช่องใบไผ่
 แลเห็นเถาตำลึงมันขึ้นคลุมหลังคา มีแต่แรงแต่กาบินไขว่
 เห็นคนในบ้านเงียบสงัด เงียบเหมือนอย่างวัดไม่มีพระอาศัย
 เข้ายเรือนเคหาไม่เป็นฝาเป็นฝิ่ง อีกาทำรังแฝกตกทลาย
 พอเงียบโศดฟังเสียงมอญเข้ามา ได้ยินเสียงลูกสองลาร้องไห้
 ก็แปลกจิตผิดใจเป็นไฉนกัน เราจึงเดินถลันเข้าไป
 แล้วจึงถามไ้ข้องกับอีนุ ว่าแม่ของมิงอยู่หรือไปไหน
 พอได้ยินลูกมาร้องบอก เหมือนหนามใหญ่เข้ามาขอกในหัวใจ
 หนามดำก็ต้องเอาหนามบ่งไปด้วยคมหนาม มันถึงหมดความเจ็บใจ
 เมียของเราหนีมันก็มีคนพา ไ้สู้อัจฉาเราก้ลูกผู้ชาย
 เราก้ศิษย์มีครูหมู่มัน คนเก่งกลัวกันทำไม
 พอก้าวขึ้นเรือนข้าวของเกลื่อนกลาด
 เร็วราดทั่วเรือนรอยยิ้มและเป็นเลน มันทำไว้ให้พอเห็นแทบจะร้องไห้
 พอตรงเข้าไปในครัวมุดหัวแลเห็น หูตึงอกเดินถ้าพบตัวหนามิงตาย
 แลดูในครัวเปลี่ยนตัวชี้เถ่า ทั้งหม้อแกงหม้อข้าวก็กระจัดพลัดพลาย
 หม้อข้าววางอยู่ในครัว ฝาละมีอยู่หัวบันได
 รอยมันทำเปื้อนเปรอะเลอะเต็มตู้ คงทำกินเลี้ยงสู้อิวายร้าย
 รอยมันหุงข้าวมันทำตาของพ่อแตก เอาของดีมาทำแตกทิ้งลูกไปเสียได้
 รอยมันหุงข้าวเลี้ยงกัน ทั้งข้าวสุกข้าวสารอยู่ทั่วไป
 กะปี่ในกระปุกเปิดแล้วมันก็ไม่ปิด หนอนกินเหลือสักนิดไปเมื่อไร
 ขนเป็ดขนไก่เรียวยาวเต็มครัว มันทำกินเลี้ยงผัวอิจญ์ไร
 ทั้งไ้ฮ้อไ้แกไ้แจมันก็กินกินจนหมดสิ้น ช่างไม่เหลือสักชิ้นเจียวหนอให้ตาย
 มันเอาช้อนพาดปากชาม
 มันชดน้ำกินเนื้อกินไม่เหลือสักคำ มันกินไ้ฮ้อขันยามไ้ของแม่ยาย
 โมโหหิงขึ้นมาถึงหน้า น้อยไปหรือมันช่างมาทำได้
 เลยกกระทะไปท่วมที่มุมฝา มิงเป็นใจให้เขามาฆ่าเป็ดไ้
 เดินออกมาจากครัวมิไ้รอช้า ตรงขึ้นเคหาเรือนใหญ่
 มิงทำไ้ตะของพ่อแตกคบแขกกินข้าว ทิ้งลูกผ่าเหล่าดูซิคนจัญไร
 ลูกข้าวของเกลื่อนกลาดเร็วราดทั่วเรือน มิงทำเปรอะทำเปื้อนเสียดใหญ่
 ปายหน้าเข้าเรือนมิไ้เชื่อนแซ แลเห็นลูกกัญแจลันชักหักกระจาย
 ทรัพย์สินเงินทองข้าวของมีค่า มันเก็บไปหมดจนหามิไ้
 เครื่องมือตั้งหลายอย่าง เก็บรวมใส่ในลังรอยมันรื้อทะเลาย

ค้ำจอบเหล็กจิบสำหรับล้มใส่รุ มีคได้ปลายคู่เลื้อยตัดกระต่าย
 ขวานโยนมีดยาวแหลนหลาวก็ไม่เหลือ ทั้งอิเหน่บมีดเหนื่อและสนับเหล็กใน
 มีคได้ค้ำแตกมีดแแตกค้ำคู่ มีคสั้นหันหมูขวานมยุพินไม้
 ถ้วยโถโอจานเขียนขันของขาว ของสั้นของยาวของเล็กของใหญ่
 หีบกลอนลูกทรงมันหักพังออกโล่ง ลักเอาฝ้าม่วงโรงเครื่องรางเหล็กไหล
 มันลักกล่องและกลักเหล็กสักขาศิม กลิ้งกลมลัมกลิ้งอยู่กลางเรือนใหญ่
 ลักเอาฝ้าม่วงโรงฟ้าโสร่งโคราช เคยพันห้อยพาดกลิ้งอยู่กลางเรือนใหญ่
 ลักเอาฝ้าม่วงโรงฟ้าโสร่งโคราช เคยพันห้อยพาดเข้าไว้ที่ราวไม้ไผ่
 มันลักฝ้าม่วงสีมันฝ้ายจันทสีแจ่ม ฝ้ายสีดอกแซมไหมสดดอกใส
 มิ่งไปอยู่กับยายจะได้กินปลาอย่าง พ่อจะไปตามอินางแม่ให้
 แล้วพาลูกทั้งสองลา มาถึงบ้านพ่อตาแม่ยาย
 จึงเล่าแสดงแจ้งคดี เสียจนถ้วนถึมากมาย
 เดียวนี้ลูกของพ่อเมียของฉันมันคิดการไม่ดี เดียวนี้มันไปมีผิวใหม่
 ฉันไปหาปลาหนองสองสามวัน มันเก็บของพากันหนีไป
 ฉันจะไปแจ้งความขอหมายตามเมีย เราจะนั่งอยู่เสียมันคงไม่ได้
 พ่อบอกเท่านั้นไม่ทันช้า ฝากลูกสองลาเข้าไว้
 ผมจะไปหาท่านกำนัน ท่านเป็นคนสำคัญต้องรีบไป
 พอถึงบ้านกำนันจึงร้องขานเรียกหา เรียกพ่อกำนันจำหน่ายพ่อชื่นใจ
 โปรดดูหมาให้ด้วยช่วยผมที ผมมารูระที่นี้ผมไม่ไปไหน
 ผมมาหาท่านกำนันเป็นกิจการส่วนตัว เมียของผมมันมีผิวต้องขอภัย
 ผมขอฟ้องไอ้ชายชู้ที่สมสู่พามีเมีย เดียวนี้มันพักอยู่กับเสียที่บ้านได้
 ว่าเมียคนนี้เดิมทีจะได้กัน ไม่ใช่เมียกลางบ้านพ่อแม่ยกให้
 ได้ไปสูไปขอลูกหอดั่งสามห้อง กองทุนหมั้นทองตามประเพณีไทย
 มีเถ้าแก่นั่งลงปลุกเรือนหอ ยังวิ่งตามกระดอเขาไป
 ไม่ทำให้เสียหน้าลักพาตัวเอง ไม่ขึ้นหาข่มเหงพ่อแม่ยกให้
 เสียขันหมากทองหมั้นพุดกันเป็นเกณฑ์ มีผู้ใหญ่รู้เห็นผมจะบอกให้
 เอาเรือนหอไปตั้งปลุกฝังให้เด่น มุ่งด้วยปูนซีเมนต์ขึ้นมาใหม่ ๆ
 เข้ายาเรือนหรือก็ใหญ่ทำด้วยไม้เมื่อนอก ได้จ้างคนบางกอกมาทำลาวดลาย
 บานพับกับพืงแกะกลิ้งสลัก เชิงชายตั้งฉากเชิงชาย
 อยู่ด้วยกันมาตั้งห้าปี ลูกเต้าหรือก็มีทั้งหญิงชาย
 กำปั้นสักอุ้มมิได้ทุบสักที โกรธเมียมิได้ตีด้วยไม้
 ยังไม่ทันไรมันเอาใจแห่นง น้อยหรือเสียแรงรักใคร

ยังไม่ทันสองผมมีตั้งสองผัว นื่องมาทำตัวชั่วน่าเสียดาย
มันช่างไม่คิดดูบ้างถึงความหลังความหน้า เป็นผิวเมียกันมากี่นานหลาย
กำปั้นสักอุ้งมิทูปสักอุ้ง ไม่เคยว่าเมียรักให้เจ็บใจ

ไม่ควรคบชู้หนีจูดจนถึงหลุดจากรู มันมาทำให้กูยากกาย
หรือว่าของไอ้ชู้มันยาวเหมือนอย่างเข่าต่อนก ของผัวเก่าไม่ถึงอกถึงใจ
พอได้คู่มือแม่นมัน ลาทำนกำนันทันใด
พอมมาถึงเคหาไม่ซำที จัดแจงกายทันใด
หยิบเอาผ้าม่วงมาผูกคางเสียดจนแน่น เอาเสื่อราชปะแตนเข้ามาสวมใส่
เสื่อในเสื่อนอกแต่งออกอย่างดี เดินทางวันนี้ขอให้มิช้ย
แล้วก็หยิบเอาพระเข้ามาสวมคอ อาราธนาหลวงพ่อเข้ามาสวมใส่
เอาเครื่องขลังสวมคอมีแต่เนื้อเต่งๆ ปลุกเสกภาวนาเป่าไป
ทั้งไข่แรงพระรดไปกคนกคุ้ม เจี้ยวกรามนกดะกรุมได้มาจากเมืองไกล
ดิมคชดหอยแปดร้อยเก้าอย่าง เหล็กไหลเครื่องรางเก็บรวมเข้าไว้ในได้

ตะกรุดโทนสำคัญฝ่ายันต์ครูเขียน พระเมืองเขมรเราก็ได้ไว้
มหาอุดกั้นอัดตั้งแปดนัดไม่มีลูก ยิงออกไม่ถูกเราก็ไม่ตาย
ถ้าเราพูดไม่จริง เราจะขอมยิงด้วยปืนใหญ่
ให้เราไปภาวนาหนทางสักห้าหกคืน แต่พอสุดเสียงปืนเราก็คงไม่ตาย
แต่พอออกจากบ้านมิได้ทันซำ เทียวได้สืบหาตามไป
ถ้ามันหนีขึ้นบนเราจะตามด้นลงล่าง จับใส่ตารางหาว่าเป็นผู้ร้าย
ถ้ามันหนีวันละคืบเราจะตามวันละศอก ไม่ให้พินมือเราดอกจะตามหวดมันให้ได้
ถ้าคอของมึงไม่เด็ดไปเสียด้วยคมดาบ ถึงอย่างไรเราก็ไม่กลับคืนไป
ถ้าไปพบกลางป่าเราจะฆ่ากลางแปลง ถ้าไม่ตีก็แทงถ้าไม่มีตีก็ไม้
ถ้าเราจับได้เองเราจะเส็งฝมือ ชีวิตของมึงคืออินกไข่
เราก็ชัชชาตรี ตัวต่อตัวเราก็ไม่หนีเหมือนอย่างไก่อ
ถ้าบังกายหายตัวมึงมุดหัวไม่เห็น เมียคนกูจะประเคนยกให้
น้อยไปหรือไอ้เพื่อนน้ำมิตรกลับมากินคุด เสียดแรงที่เราสาบถกกันไว้
ต้องชักนิ้วมาเขี้ยวรดเพราะมันคดในข้อ มันพามีของเราไปล่อเสียดได้
เราก็เป็นคนแกร่งนักเลงเทียว หัวเสลาเก่าเลี้ยวเราก็เคยไป
หาเสลาเก่าเลี้ยวส้มเสี้ยวหูกวาง ทำพุทราวังยางบ้านทุ่งใหญ่
ไม่ว่าที่ไหนเราก็ไปจนจบเมืองลพบุรี เมืองนครชยุศรีมะละแหม่งเชียงใหม่
บ้านใหม่เมืองแก้วบ้านแพ้วลำปาง เมืองบนเมืองล่างเราก็เคยไป
มลายูมลายูเอี่ยมะตะเกเมืองแขก เมืองยี่หื้อหอแหกที่หุบหาย

รักกะตาเชียงตุงเมืองย่างกุ้งอังกฤษ ที่มันพุดพุดพิดฟอไฟ
 สุโขทัยไร่อ้อยลานหอยระแหง หัวคงโป่งแดงเรากี่เคยไป
 สระทะเลหนองหมุดงชะพลูโกรกพระ เราเคยเดินตามตะป๋อไปถึงเมืองอุทัย
 บ้านแก่งพิจิตรทำอิฐบางโพ บางระกำท่าตะโกไปจนเขาชนไก่
 หาดสูงโป่งสังข์หัวยางลาดยาว
 หนองตาหนองเต่าเนินแก้วเนินกระพี หนทางแค่นี้เราเคยไป
 เมืองนอกเมืองนาเมืองข่าเมืองชิงเมืองสิงทอหูก เมืองกระรอกออกลูกเมืองกระแตแทงปลาไหล
 ในประเทศไทยเราเที่ยวจนจบเคยเจน เราจะตามไปเล่นมันให้ได้
 เราจะตามไปฟ่องร้องฎีกา เอาความอาญาให้จนได้
 เราจะตามให้ดูเราจะขู่ให้ดัง เอาสินสอดสี่ซังกินให้ได้
 พอว่าเท่านั้นไม่ทันช้า เทียวถามเขามาตามบ้านเล็กบ้านใหญ่
 พอได้ความซัดรีบตัดทางตรง เข้าไปในคงพญาไฟ
 บางทีก็เดินบางที่ก็ขี้ หยุคหย่อนผ่อนกำลังเรื่อยไป

บทชูฟ้าเมียหนีหน้า

ชู จะกล่าวถึงชายผู้มีได้อยู่ช้า หยุคอยู่ร่วมพฤษชาติันไทร
 นอนหลับสนิททรา ไม่รู้ว่าผิวเก่าตามมาจวนใกล้
 นอนกลางวันฝันต่างๆ ฝันว่าติดตารางไม่รู้ว่าเป็นอะไร
 พอรู้สึกตัวลืมตา แลเห็นเวลาจวนบ้าย
 จึงลุกขึ้นปลุกภรรยา นื่องเอ๋ยมัวช้าอยู่ไม่ได้
 ตะวันก็บ้ายลงไปน้กหนา ถ้าผิวเก่าตามมาเราจะคิดทำกันอย่างไร
 นื่องจะอยู่กับพี่หรือจะไปกับผิว ให้ตริตรองตัวดูเป็นไร
 ถ้ากลับไปกับผัวนื่องไม่อยู่กับพี่ ฉันจะได้หนีนื่องไป
 หึง กำลังหลับสนิททรา พอถูกตัวลืมตาทันใด
 ได้ยินชูชายมาร้องถาม มันให้มีความเจ็บใจ
 จึงมีสุนทรวอนสนอง คอยดูใจนื่องเป็นไร
 ถ้าว่าไม่รักฉันก็อยู่กับผิว ฉันจะหนีตามตัวแกมาทำไม
 ชู ถ้ากระนั้นอย่าอยู่ช้าสองคนเรากี่พากันไป ชูรักขึ้นหน้านื่องเป็นภรรยาหลงท้าย
 ตะวันก็เย็นลงไปรอนๆ แสงแดดก็อ่อนลงไป
 ได้ยินเสียงผิวเก่าของนื่องตามมา นื่องจะคิดทำอย่างไร
 ที่จะลองทำของสำคัญ หน่วงเหนี่ยวตัวมันเข้าไว้
 ให้นื่องเยี่ยวกลางมรรคา พี่จะเสกคาถาเป่าไป
 ให้เป็นแม่น้ำขวางหน้า ให้ผัวนื่องข้ามมาไม่ได้

แต่พอเมื่อยี่วลงกลางมรรคา จึงปลุกเสกภวานาเป่าไป
 ว่านโมขึ้นสามหน เป่าพุทธมนต์ว่าไป
 นะคงคาสะมาคงคา เกิดแม่น้ำขวางหน้าทันใด (รัว)
 แล้วจึงถอนปอยเสกคาถา
 ให้เกิดเป็นเหราพระยากุมภี ว่ายน้ำดำหนีหายไป
 ถ้าว่าใครมาข้ามที่ตรงนี้ ให้พระยากุมภีกินตาย
 แต่พอเสกเสร็จปล้นมิได้ทันช้า พาเมียนหนีหน้ามันไป
 ถ้าว่าใครไม่มีวิชา คงจะตามมาไม่ได้
 ตัว จะกล่าวถึงตัวเก่าข้าวของกัน เดินตามรอยมันตึกๆไป
 รอยชู้รอยเมียเหมือนไก่เขี่ยตามกัน ให้โมโหหุนหันหมั่นไส้
 เห็นรอยมันนอนมันนั่ง หยุคนอนเดินยังกันเรื่อยไป
 พอถึงหนทางสามแยก รอยดินมันแปลกไปทางซ้าย
 ทางนี้เป็นทางคน ไม่มีใครปะปนหนามาไป
 พอถึงพุ่มพฤกษา รอยมันนิทรหลับไหล
 รอยมันสมโชคไม่นึกถึงความยาก มันช่างไม่นึกกระดากเสียเลยให้ตาย
 นั่นก็รอยก้นกบอับัดชบเมียกู โน่นรอยหัวเข้าชายชู้พ่อจำได้
 นั่งลงดูรอยเห็นน้ำย่อยติดหญ้า หม่อมคมันมาต่อมได้
 ถ้าจะชอบกันหนอมคพากันมาเป็นหมู่ มากินน้ำล้นรูอิวายร้าย
 ออกจากพุ่มพฤกษาเดินมาไม่นาน จวนจะทันไม่ทันอยู่ไฉน
 พอเดินมาไม่ช้า เห็นแม่น้ำขวางเข้าเข้าไว้
 ให้อัธอันจนปัญญา มีแม่น้ำขวางหน้าเราจะไปอย่างไร
 มีทั้งฝูงจระเข้เหรา มันพากันมามากมาย
 จึงลงไปที่ดินท่า หมายจะอาบชำระให้ร่างกาย
 พอวกน้ำขึ้นจะกินหมื่นกลืนเหยี่ยว มันให้นึกเกลียวอยู่ในใจ
 น้ำอะไรเช่นนี้ดูใสดีพอกินได้ เหตุไหนจึงมีกลืนหมื่นหรือจะเป็นน้ำอะไร
 เราจะทดลองวาริจะน้ำสีหรือน้ำใส
 จึงเลิกผ้าขึ้นหมดเหยี่ยวรคราด ดูเหยี่ยวมันกัดกันใหญ่
 จึงรู้ว่าเป็นน้ำมนุษย์ ไม่ใช่ น้ำบริสุทธิ์ใสๆ
 เห็นจะเป็นแม่น้ำวิชา ของไอ้ชู้มันมาทำให้
 เราก็ควักไอ้จ้อออกมาเสกเป็นกระดาน เอามาทำสะพานข้ามไป
 แล้วก็ยี่วลงในน้ำเสกคาถา แม่น้ำใหญ่ขวางหน้าหายไป
 พอหายวับไปกับตา แม่น้ำกลายเป็นป่าไปได้

น้อยหรือไอ้ซุ่มันก็รู้วิชา ทำแม่น้ำขวางหน้าก็ทำได้
ถึงมันจะมีดีเราก็มีดี

เราเป็นศิษย์ฤๅษิตาไฟ

มันจะทำอะไรให้มันทำมา จะทดลองวิชาจนได้
แต่พอว่าเท่านั้นมิได้ทันช้า เดินตามรอยมาในไพร
ซู้ จะกล่าวถึงชายซุ่มันได้อยู่ซ้า พาเมียหนีหน้ามันไป
พอเหลียวหลังกลับมา เห็นแม่น้ำขวางหน้าหายไป
น้อยไปหรือไอ้ซุ่มันแก่นี่เก่งพอการ มันทำแม่น้ำขวางกันหายไป
จึงบอกกับภรรยา ว่าซุ่มันนี่องตามมาหนอใกล้ๆ
ให้น้องแม่นั่งชี้จะเสกให้เป็นคิริภูเขา ให้ขวางหน้าซุ่มันนี่องเข้าไว้
แต่พอว่าเท่านั้นไม่ทันช้า เราเสกคาถาเป่าไป
เดชะเวทย์มนต์ที่เราพ่นเป่า กลายเป็นภูเขาทันใด
ซุ่มัน ฝ่ายว่าซุ่มันแก่นี่ปัญญา รีบเดินตามมาเร็วไว
พอมาถึงกลางทางระหว่างป่า เห็นภูเขาขวางหน้าโตใหญ่
ให้นึกผิใจเป็นนักรหนา ป่านี้เคยมาเคยไป
ไม่เคยเห็นภูเขาขวางหน้า ดูๆก็ทำอะไร
จึงเข้าไปตรวจดูคิริ ก็รู้ว่าเขาชี้เขาทำไว้
เราจึงเสกให้เป็นหมานิลเข้าไปกินจี ประเดี๋ยวเขาคิริหายไป
ภูเขาก็ตายกลายเป็นป่า น้อยหรือวิชามนพอใช้
จะเป็นไรก็เป็นคงได้เห็นกัน กุญตามมิ่งทันจนได้
ซุ่มัน ฝ่ายชายซุ่มันได้อยู่ซ้า พาเมียหนีหน้ามันไป
เวลาที่จวนเวลา สองคนกับภรรยารีบไป
พอเหลียวชะเง้อแลดูข้างหลัง เห็นภูเขาหักพังสูญหาย
จำจะทดลองดูอีกที ว่าวิชามนดีสักเพียงไหน
พอว่าเท่านั้นมิได้ทันช้า หยิบใบพฤ
เด็ดเอาใบสมอเสกเป็น๗เสื่อสมิง พอเห็นคนแล้วก็วิ่งเข้าใส่
แล้วสานหุ่่นให้เป็นควายธนู พอเห็นคนวิ่งสู่เข้าใส่
เสกเชือกเขาให้เป็นงูเขียว คอยอยู่ทางเลี้ยวพอคนมาวิ่งไล่
พอสั่งเสร็จพลันมิได้ทันช้า พาเมียหนีหน้ารีบไป
ถ้าว่าไอ้ซุ่มันแก่นี่มาตามทางนี้ คงม้วยชีวิด้วยสัตว์ร้าย
ซุ่มัน ฝ่ายว่าซุ่มันแก่นี่ปัญญา รีบตามมาจวนใกล้
แต่พอเหลียวเขม่นเห็นเสื่อสมิง ตัวโตใหญ่จริงวิ่งเข้าใส่
แยกเขี้ยวคำรามคำรน แต่พอเห็นคนไม่ได้

กษาทันใด

ไอ้เสือดำนี้อยาวดีนักหนา คงเป็นเสือดวหาไอ้ผู้ชาย
 จำจะทดลองดูให้รู้กับตา จึงเต็ดเอาใบมะค่าแล้วก็เสกคาถาเป่าไป
 เศษพระเศษเวสดี เกิดเป็นราชสีห์ตัวใหญ่
 ตรงเข้าฟักกัดเสือดวมึง ต่างคนต่างวิ่งเข้าใส่
 ราชสีห์โดดตบเสือดหลบแล้วกัด แลดูสองสัตว์เพลินใจ
 แต่พอเสือดเสียวทำราชสีห์โดดถม ขบกัดเสือดล้มลงไป
 เสือดวมึงกลับหายเป็นใบสมอ แลดูน่าหัวร่อไปเสียดนี้กระไร
 แต่พอเห็นเสือดหายมิได้รอช้า รีบเร่งโคลคลาตามไป
 แต่พอตามได้สักครู่ พบควายธนูตัวใหญ่
 ยืนขวางกลางมรรคาทำท่าจะขวิด เห็นจะมีฤทธิ์ร้าย
 จะต้องขับไล่ไอ้ควายป่า เสกผ้าขาวม้าขว้างไป
 กลายเป็นพญานาคราช เลื้อยตรงเข้ารัดคอควาย
 ควายกับงูเกิดสู้กัน ดูพัลวันกันไป
 แต่พอได้ที่นั่นก็พ้นพิษ ควายธนูหมดฤทธิ์สู้ไม่ได้
 ออกหนีไปในกลางป่า แล้วคลายวิชาก็หายไป
 น้อยหรือไอ้ชายผู้พ่อก็รู้เช่น ไม่ว่ามึงจะเล่นอืทำไหน
 มึงจะทำอะไรพ่อก็ไม่กลัว พ่อจะตามตัดหัวมึงให้ตาย
 พอเดินมาถึงทางเลี้ยว แลเห็นงูเขียวหางไหม้
 ตัวใหญ่ยาวรี พ่อเห็นคนเลื่อยรีเข้าใส่
 แม่แม่เบียดเลบลิ้นเลียปาก เห็นแล้วไม่ยอมเข้าใกล้
 ไอ้ภูตัวนี้มันผิดทีพ่อดู เห็นจะเป็นไอ้ภูมันทำไว้
 มึงจะทำอะไรพ่อก็ยอมรู้ เราเรียนมาจากครูตั้งมากมาย
 สมบัติกับไอ้ภูเขียวประเดี้ยวก็ชี้ กูลองตีมันให้ได้
 พอว่าเท่านั้นมิได้ทันช้า จึงเสกผ้าเช็ดหน้าขว้างไป
 เกิดเป็นนกกอินทรี บินตรงเข้าไปตึงูร้าย
 นกกับงูต่างสู้กัน แลดูพัลวันยกใหญ่
 พอนกอินทรีมีท่า โดดจิกลูกตาของงูตาย
 กลายเป็นเชือกเขา แล้วหยิบขว้างเข้าป่าไป
 ว่าพลาถมิได้ช้า รีบตามมาจนจะใกล้
 แลเห็นตัวรำไรมันหนีไปข้างหน้า เห็นจะหมดวิชาแล้วไอ้ผู้ชาย
 มึงจะหนีไปไหนคงจะไม่พ้นพ่อ จะตามไปจับลากคอเอาเข้าตารางให้ได้
 ู้ จะกล่าวถึงชายผู้มีไ้ได้อยู่ช้า พาเมียหนีหน้ารีบไป

พอถึงเขตด่านชายแดน พวกมันรีบเล่นเข้าไป
 จึงหันหน้ามาปรึกษากัน เราหลงเข้ามาพบด่านแล้วรู้ไหม
 เราไม่มีคู่มือมาเป็นสำคัญ ถึงอย่างไรนายด่านมันต้องจับไว้
 เราจะคิดอย่างไรเล่าแม่สายสมร จึงรอดสันสันคอนไปได้
 ครั้นจะกลับหัวเจ้าก็ตามมา จะเกิดฟันเกิดฆ่ากันตาย
 หญิงตัวสั้นนั่งงกตกประหม่า เห็นนายด่านเดินมาแต่ไกล
 จะทำอะไรดีเล่าพี่ขา น้องก็หมดปัญญาแก้ไข
 ลองพูดกับนายด่านเขาโดยดี เขาคงจะปราณีเราได้
 ขอให้สินบนแก่ขุนบาล ถึงอย่างไรเราก็ต้องผ่านไปจนได้

ตอนนายด่านจับตัวชายชู้ ส่งตัวไปศาล

ขุนบาล จะกล่าวถึงนายบุญตำแหน่งเป็นขุนบาลด่าน คอยตรวจคนที่ผ่านไป
ตั้งแต่เป็นขุนบาลกินแต่เงินสินบน มิได้มีความจนเงี้ยว

เพราะขุนพิทักษ์กระรองเขต ท่านสมเพชรักใคร่

พอได้รับท.บ.เป็นขุนบาล รับราชการชายไพร่

ทุกเวลาเข้าเฝ้าต้องตระเวรด่าน ตรวจคนที่ผ่านไป

ไม่มีใบเสร็จคู่มือต้องจับมัด หว่านเป็นคนจรจัดผู้ร้าย

พอจวนเวลาห้าโมงเย็น ต้องตรวจตะเวนทางใต้

จัดแจงแต่งกายมิได้ช้า ออกจากเคหาตรวจไป

พอเดินมาถึงหน้าด่าน เสียงคนพูดกันอยู่ใกล้ๆ

พอเหลือบชะเง้อแลดู แลเห็นชายชู้ทันใด

จำจะไปถามดูเสียให้รู้ที ว่าจะเป็นคนดีหรือคนร้าย

แล้วจึงเดินเข้าไปแล้วก็ไต่ถาม ว่าเฮี้ยพอรูปร่างจะไปไหน

เกี่ยวเป็นพี่น้องญาติกา หรือว่าเป็นภรรยากันอย่างไร

ชู้ฝ่ายชายชู้มิได้อยู่ช้า ยกมือวันทากราบไหว้

พอได้ฟังนายด่านซักถาม จึงเสแสร้งตอบความเท็จไป

ว่าผู้หญิงคนนี้ นายอยากรู้จักดีหรือไร

เขาเป็นน้องคนรองหัวปี ส่วนตัวผมเป็นพี่คนใหญ่

พากันเดินดงหลงป่ามา ตั้งหลายเวลาแล้วนาย

ถ้านายไม่โปรดเห็นจะเป็นเปรต นึกว่าช่วยสมเพชเกิดหนานาย

เพลง พิษฐาน

โดย อาจารย์สมหมาย หวังทรัพย์

เพลงพื้นบ้านหรือเพลงพื้นเมืองนี้มีที่มาจากอำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง การละเล่นนี้จะเล่นกันในวันตรุษสงกรานต์ ระหว่างวันที่ 13-19 เมษายนของทุกปี โดยจะมีการร้องรำทำเพลงทุกวันไปจนถึงวันที่ 19 เมษายน ซึ่งเป็นวันสงกราน้ำพระ ก็เป็นวันเสร็จสิ้นในประเพณีสงกรานต์

วัดจันทารามในปัจจุบัน

ครั้นพอทำบุญกันเสร็จแล้ว บรรดาหนุ่มๆสาวๆ ก็จะพากันไปเก็บดอกไม้สวยที่ปลูกอยู่ตามบ้าน แล้วนำมาบรรจุเรียงใส่พานให้สวยงาม

เมื่อนำดอกไม้ใส่พานได้อย่างสวยงามแล้ว ก็พากันนำมาถวายพระประธานในโบสถ์คือ หลวงพ่อศรีมงคล ซึ่งเป็นพระประธานในโบสถ์เก่า ซึ่งสร้างกันมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยแล้ว เรียกว่า “พิษฐาน” ในโบสถ์กัน

การนำดอกไม้มาพิษฐานในโบสถ์ หญิงและชายจะนั่งคนละข้างกัน แล้วต่างคนต่างนำพานดอกไม้กราบกันตามประเพณี

เมื่อเสร็จจากกราบหลวงพ่อศรีมงคลแล้ว ฝ่ายชายจะหันมาทางฝ่ายหญิง แล้วเริ่มร้องเพลงเกี่ยวสาวที่นั่งในโบสถ์ในทำนองเพลงพิษฐาน

บันทึกเพลงพื้นบ้านที่จะกล่าวถึงในหนังสือเล่มนี้ คือ บันทึกเรื่องรำพิษฐาน หรือเรียกตามภาษาชาวบ้านว่า การเก็บดอกไม้เข้าโบสถ์

ลุงเหรียญเล่าว่าในช่วงของวันตรุษสงกรานต์ของทุกปี ชาวบ้านของตำบลวังแฉมจะพากันไปทำบุญตักบาตรกันที่วัดวังแฉม หรือ

บทร้องเป็นการร้องโต้ตอบกันระหว่างชายกับหญิง

ตั้งใจหมายจิตยอดพิชฐานเอย สองมือพานเอาดอกพุด เกิดมาชาติหน้าแสนใดก็ขอให้
บริสุทธิ์ พิชฐานบรรลลงขอให้กรงอย่างพิชฐานเอย

ฝ่ายชายจะร้องต่อโยจะเปลี่ยนกลอนตรงท้ายบท ตรงชื่อดอกไม้ก็จะให้ตรงกับชื่อฝ่ายหญิง
ที่ตนเองร้องแซว

ตั้งใจหมายจิตยอดเจ้าพิชฐานเอย สองมือพานเอาดอกกระดังงา เกิดชาติหน้าแสนใดก็
ขอให้ได้กับแม่วรรณ พิชฐานบรรลลงขอให้กรงอย่างพิชฐานเอย

เมื่อฝ่ายชายร้องจบ ฝ่ายหญิงก็จะโต้ตอบว่า

ตั้งใจหมายจิตยอดเจ้าพิชฐานเอย สองมือพานเอาดอกกระดังงา ให้พี่ทำบุญเสียให้เกือบ
ตายก็ยังไม่ได้กับแม่วรรณ พิชฐานบรรลลงขออย่าให้กรงอย่างพิชฐานเอย

ทั้งพ่อเพลงและแม่เพลง ฝ่ายชายและฝ่ายหญิงจะร้องโต้ตอบกันเป็นลักษณะของกลอนสด
เป็นการใช้ปฏิภาณไหวพริบมาร้องแก่งัดกันและกัน แต่จะลงท้ายบทกลอนด้วย เอย เสมอ

หลังจากร้องโต้ตอบเพลงพิชฐานในโบสถ์แล้วก็พากันกราบพระ และออกมาร้องรำทำ
เพลงกันต่อที่หน้าโบสถ์ เป็นเพลงโต้ตอบกันในลักษณะแนะนำหมู่บ้าน โดยร้องเป็นเพลงคล้าย
เพลงพวงมาลัย จนเวลาใกล้เที่ยง

เมื่อถึงเวลาเที่ยง ฝ่ายหญิงก็จะชวนฝ่ายชายไป
รับประทานอาหารกลางวันกันที่บ้านเพื่อแสดงออกถึงความ
สนิทสนมและคุ้นเคยกัน

ครั้นตะวันเริ่มบ่ายพระอาทิตย์อ่อนแสงลง ก็จะพากัน
ไปเล่นรำวงที่ริมหาดทรายหน้าวัด โดยร้องเป็นเพลงรำวง

ง่ายๆ เช่น “จำปีลอยมา จำปาลอยวน จะรำก็รำ อย่ามาทำเดินวน” แล้วก็ร้องเพลงอื่นๆ เป็นเพลง
รำวงตามถนัดนอกจากรำวงกันริมท่า บางพวกก็จะมีกิจกรรมอื่นๆเช่นการเล่นลูกโยน และชน
ทรายเข้าวัดไปร่วมกันก่อพระเจดีย์ทรายในวัดซึ่งเป็นรูปเจดีย์ใหญ่องค์เดียวที่ทุกคนร่วมแรงร่วม
ใจกันก่อขึ้นมา ปราภฏเป็นเจดีย์องค์ใหญ่ที่เห็นกันในวัดจันทารามมาตราบเท่าทุกวันนี้

นิทานธรรมะที่พบในวังแวม

อานิสงส์แห่งการทำบุญ เพื่อให้อายุยืนยาว

อภิวัตนสถิตีสถ นิจุจ วุฑฒาปจายโน จตุตาโร ฐมฺมา วุฑฺฒนฺติ อายุ วณฺโณ สุขํ พลํ ฯ

การทำบุญอายุ นิยมกระทำกันมาแต่โบราณกาล ผู้ทำบุญอายุทั้งหลายนั้น ย่อมมี
จุดมุ่งหมายผล ในปัจจุบัน คือ ความมีอายุยืนยาวนานต่อไป ด้วยความเชื่อถือในใจว่า บุญอาจ
ทำให้มีอายุยืนได้ ตามหลักธรรมในพระพุทธศาสนานั้น ได้แก่ “กรรม” คือการกระทำ ทำดีได้ดี
ทำชั่ว ได้ชั่ว

ดั่งนิทาน “ทำดีแล้วไม่ตาย” (ได้ดี)

เรื่องที่ 1 (ไทย) คราวหนึ่ง มีสามเณรรูปหนึ่งได้ข่าวว่าโยมมารดาเป็นไข้หนัก จึงลา
อาจารย์ จะไปเยี่ยม อาจารย์จึงจับยามดู แล้วบอกว่าไปไม่ทันเสียแล้วเณร เพราะโยมมารดาเณร
จะตายเสียก่อน เณรได้ฟังก็ร้องไห้เสียใจ แล้วกราบลาอาจารย์ เดินร้องไห้ไปตามทาง ขณะเดิน
ไปได้พบปลา ในร่องน้ำซึ่งกำลังแห้ง ปลากำลังจะตาย สามเณรได้เห็นปลาแล้วเกิดความสลดใจ
ว่าปลาเล็กปลาน้อยก็จักตายเหมือนโยมมารดาของเรา เราจักช่วยปลาเหล่านี้เอาไปปล่อยในแม่น้ำ
ใหญ่ให้ได้ คิดแล้วจึงจับปลาเหล่านั้นใส่ในผ้าจีวร แล้วถือไปปล่อยในแม่น้ำซึ่งอยู่ข้างหน้า เมื่อ
ปล่อยแล้วสามเณรจึงตั้งจิตอธิษฐานว่า ด้วยบุญที่ข้าพเจ้าได้ปล่อยปลาให้พ้นจากความตายใน
คราวนี้ ขอบใจให้โยมมารดาของข้าพเจ้าพ้นจากความตายด้วยเถิด ให้มีอายุยืนยาวต่อไป ขณะนั้น
โยมมารดา กำลังจะสิ้นลมอยู่แล้ว ด้วยบุญและคำอธิษฐานของสามเณร โยมมารดากลับมีลม
หายใจขึ้นมาอีก ลูกนั่งได้หายเจ็บไข้ทันที เมื่อสามเณรได้เดินทางมาถึงบ้าน เห็นโยมมารดานั่ง
กินข้าวอยู่ ก็ดีใจ และได้พักอยู่กับโยมมารดาหลายวัน จึงเดินทางกลับไปหาอาจารย์ บอก
อาจารย์ว่าโยมมารดาสบายดี อาจารย์ได้ฟังก็คิดว่า ตำราของเราไม่แม่นยำเสียแล้ว จึงโยนตำราเข้า
กองไฟ เรื่องนี้ จะจริงเท็จอย่างไรก็ตาม แต่ข้อสำคัญสามเณรได้ช่วยชีวิตโยมมารดาด้วยการ
ทำบุญปล่อยปลา บุญจึงทำให้โยมมารดาอายุยืนยาวนาน

เรื่องที่ 2 (จีน) ครั้งก่อน โฉนมีซินแสหมอฉูพิเศษคนหนึ่งได้ทายชายจีนคนหนึ่งไว้ว่า ลี้อจะตายภายใน๓วันแน่นอน ชายจีนคนนั้นได้ฟังก็เสียใจเดินกลับบ้านด้วยความเศร้าใจ

ขณะเดินไปนั้น ได้เห็นหญิงจีนคนหนึ่งกำลังจะกระโดดน้ำตาย จึงเข้าขวางแล้วห้ามปรามไว้แล้วจึงถามว่าทำไมจึงกระโดดน้ำตาย หญิงจีนคนนั้นจึงตอบว่า เหตุว่า อ้วยากจนนัก มีลูกเล็กๆอยู่คนหนึ่ง หัวก็ทิ้งอ้วไป อ้วไม่มีอะไรจะเลี้ยงลูกจะอยู่ไปทำไมมีแต่ความทุกข์ จะค้าขายอ้วก็ไม่มีทุนจึงคิดจะกระโดดน้ำตาย ชายจีนผู้นั้นจึงว่า ถ้าอย่างนั้นอย่าตายเลย อ้วจะให้ทุนลื้อไปค้าขายพอได้เลี้ยงลูกเพราะหมอบอกอ้วว่าจะต้องตายภายใน3วัน ว่าแล้ว ก็ส่งห่อเงินให้หญิงจีนคนนั้นจนหมดสิ้น หญิงจีนคนนั้นรับเงินแล้วก็กลับไปหาลูกน้อยด้วยความดีใจ ฝ่ายชายจีนก็ออกเดินทางต่อไป นึกดีใจอยู่ตลอดว่าเราได้ช่วยชีวิตของหญิงจีนและลูกของนางไว้ ในวันที่๓ตอนบ่ายก็ได้เข้าพักในศาลเจ้าเก่าๆแห่งหนึ่งด้วยความอ่อนเพลีย จึงนอนพักเพลอหลับไปครู่ใหญ่ก็ได้ยินเสียงเจ้าหรือเทวดาที่ประจำอยู่ในศาลเจ้านั้น ร้องบอกว่าจงลุกเร็วๆ ชายจีนคนนั้นก็ตกใจรีบลุกกระโดดออกจากศาล ทันใดนั้น ศาลก็หักโครมลงมาทันที ชายจีนคนนั้นจึงนึกว่า ถ้าเรานอนหลับอยู่คงถูกศาลเจ้าหักทับตายเป็นแน่ นี่เห็นจะเป็นด้วยบุญของเราที่ได้ช่วยหญิงคนนั้นไว้ คิดดังนั้นแล้วจึงเดินทางกลับไปหาซินแสอีกครั้งหนึ่งเพื่อจะต่อว่า ซินแสได้เห็นชายจีนคนนั้นก็ตกใจ เตรียมจะวิงหนีเพราะนึกว่าเป็นปีศาจ ชายจีนคนนั้นจึงร้องห้ามไว้ว่า อ้วไม่ใช่ปีศาจอ้วยังไม่ตาย ซินแสแปลกใจ จึงถามว่า ทำไมลื้อไม่ตายตามที่อ้วทำนายไว้ ชายจีนคนนั้นจึงตอบว่า ในระหว่างเดินทางกลับบ้าน อ้วได้ช่วยชีวิตหญิงคนหนึ่งไว้ ไม่ให้กระโดดน้ำตาย พร้อมกับเล่าเรื่องให้ซินแสฟังทั้งหมด ซินแสจึงว่า ที่ลื้อไม่ตายเพราะได้ทำบุญนั่นเอง จึงมีชีวิตอยู่ต่อไป เพราะบุญแท้ๆ

เรื่องที่ 3 (สมัยพุทธกาล) เรื่องของ आयุวัฒนกุมาร

ครั้งหนึ่ง พระพุทธองค์ประทับอยู่ที่กุฎิในป่าใกล้บ้านที่ฉลัมพิกะ ตำบลหนึ่งใน
 คราวนั้น มีพราหมณ์สองคน ได้ออกบวชเป็นฤๅษี อยู่ 48 ปี ฤๅษีคนหนึ่ง กลัวจะขาดวงศ์
 ตระกูลจึงสึกออกไปมีภรรยา อีกคนหนึ่งยังบวชอยู่ ต่อมา ฤๅษีที่บวชอยู่ก็ได้ทราบข่าวของสหาย
 ที่สึกออกไปนั้น มีภรรยาและลูกแล้ว จึงไปเยี่ยม พราหมณ์สองสามีภรรยา ก็พากันกราบไหว้
 ฤๅษีคนนั้นก็ให้พรว่าจงมีอายุยืนยาวเถิด พราหมณ์จึงให้ลูกกราบไหว้ฤๅษีบ้าง แต่ฤๅษีไม่ได้ให้
 พรเหมือนกับตนและภรรยา จึงถามว่า ทำไมท่านจึงไม่ให้พรลูกลูกของข้าพเจ้าดังที่ให้กับข้าพเจ้า
 ทั้งสอง ฤๅษีจึงตอบว่า ลูกของพวกเจ้าจักตายภายใน 7 วัน พราหมณ์สองสามีภรณาก็พากัน
 ร้องไห้ แล้วอ้อนวอนว่า ขอพระผู้เป็นเจ้าจงช่วยชีวิตลูกของข้าพเจ้าด้วยเถิด ฤๅษีตอบว่า เราช่วย
 ไม่ได้ แล้วใครเล่าจะช่วยให้ ฤๅษีจึงว่าเราเห็นแต่สมณ โคดมเท่านั้นที่จักช่วยให้ พราหมณ์จึงอุ้ม
 ลูกพาภรรยาไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ครั้นไปถึงแล้วก็กราบแทบพระบาท พระองค์จึงให้พรว่า พวก
 ท่านจงมีอายุยืนเถิด แล้วพราหมณ์ก็ให้ลูกของตนหมอบกราบ พระองค์ก็นิ่งเสียไม่ให้พร
 พราหมณ์จึงสงสัยอีก และทูลถามว่าทำไมพระองค์ไม่ให้พรแก่บุตรของตน พระองค์จึงให้พร
 แล้วตรัสตอบว่าเพราะเหตุว่าบุตรของท่านจะสิ้นชีวิตภายใน 7 วัน ถ้าอย่างนั้นขอให้พระองค์กรุณา
 โปรดช่วยชีวิตบุตรของข้าพเจ้าด้วยเถิด พระพุทธองค์ตรัสว่า ท่านจงพากันกลับไปบ้าน แล้วจัด
 ที่นั่งไว้รอบเตียงนอนบุตรของท่าน เราจักส่งสาวกของเรา ให้ไปเจริญพระปริตรป้องกันอันตราย
 พราหมณ์จึงบังคมลาไปจัดตามที่รับสั่ง พระองค์ส่งสาวกไปลายรูปด้วยกัน แล้วผลัดเปลี่ยนกัน
 สวดพระปริตรทั้งกลางวันและกลางคืน ตลอดเจ็ดวัน ยมบาลที่จะมาเอาดวงวิญญาณของเด็กนั้น
 จึงเข้าไม่ได้ วันที่ 7 พระองค์ก็เสด็จไปทรงกระทำพระปริตร (สวดมนต์) ป้องกันอยู่ตลอดคืน พอ
 วันที่ 8 บุตรของพราหมณ์ก็ไม่ตาย พราหมณ์ก็ดีใจอุ้มบุตรของตนเข้าหมอบกราบ พระพุทธองค์
 จึงให้พรว่า “จงมีอายุยืนยาวนานเถิด” พราหมณ์ถามว่า จักมีอายุเท่าไร พระเจ้าข้าพระองค์ตรัส
 ตอบว่า 120 ปี พราหมณ์สองสามีภรณาก็ดีใจเป็นอันมาก จึงตั้งชื่อบุตรของตนใหม่ว่า “อายุวัฒน
 กุมาร” ต่อมาอายุวัฒนกุมารได้เติบโตขึ้น ได้เป็นอุบาสกนับถือพระพุทธศาสนาตลอดชีวิต

ภายหลัง ภัยทั้งหลายได้สนทนากันขึ้นในธรรมสภาว่า เหตุใดอายุวัฒนกุมารจึงไม่ตาย ภายใน7วันและมีอายุยืนมาถึงเพียงนี้ เกิดความสงสัยกันขึ้น เมื่อพระองค์ทรงทราบก็เสด็จไป ประทับที่ธรรมสภานั้น แล้วตรัสว่า ดูกร ภัยทั้งหลาย สิ่งที่จักให้มีอายุ วรรณะ สุขะ พละ เจริญต่อนั้นมีอยู่ ได้แก่การทำบุญต่างๆ มีการกราบไหว้ผู้ควรกราบไหว้ เป็นต้น จึงตรัสเป็น พระคาถาว่า อภิวัตนสีลิสส นิจจํ ฯลฯ แปลความว่า อันกรรมทั้งหลายมีพระสี่ประการ คือ อายุ วัณโณ สุขัง พลัง ความมีอายุยืน 1 ความมีผิวพรรณดี 1 ความมีความสุขกายสุขใจ 1 ความมี กำลังกายกำลังใจ 1 ย่อมได้แก่ผู้อ่อนน้อมกราบไหว้ ซึ่งผู้ควรกราบไหว้มีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ปู่ ย่า ตา ยาย บิดา มารดา อุปัชฌาย์ อาจารย์ ผู้เจริญด้วยชาติตระกูล หรือด้วยอายุ ด้วยความรู้ ด้วยคุณธรรม สูงกว่า ถ้าผู้ใดได้ทำบุญดังที่กล่าวมานี้ จักมีอายุยืน แม้นจักมีบาป เคาระห์เกิดขึ้นก็จักบรรเทาด้วยอำนาจบุญกุศลที่ทำได้ตลอดอายุไข ดังนี้

คำกลอนประวัติหมู่บ้าน โดย อาจารย์ สมหมาย หวังทรัพย์

จากคลองขลุ้ง มุ่งหน้า มาทางใต้ ลุงจะไข ความเป็นมา ว่าวังแวม
 ประวัติศาสตร์ พ่อ ร.5 มาพักแรม ต้นพงแวม แวมขึ้นอยู่ คู่อบวัง
 วังที่เห็น เป็นวังใหญ่ อยู่ใกล้วัด น้ำลึกจัด พัดวนได้ คล้ายมนต์ขลัง
 ยามหน้าร้อน ผ่อนคลายได้ ในฝั่งวัง เป็นความหลัง ตั้งหมู่บ้าน ฟังพอใจ
 บ้านที่ขมื่น ถิ่นหมู่บ้าน ต้องบอกเล่า มีเรื่องเก่า เล่าสืบมา นำสงสัย
 ขมื่นชั้น นั้นริมท่า นำแปลกตา เก็บหาได้ ใช้เป็นยา ทาผิวหนัง
 หมู่ที่สาม ตามตำรา ว่าบ้านเหนือ เรื่องเหลือเชื่อ เมื่อ ร. 5 มาอาศัย
 ประพาสต้น หนหลัง ดั่งตั้งใจ ปู่กึ่งได้ ใช้ความรู้ คู่ปัญญา
 ถึงหมู่สี่ มีบึงใหญ่ ใกล้ที่ราบ เป็นที่ทราบ กันทั่ว บัวแน่นหนา
 ชาววังแวม ชวนชีแะ และชักพา ร่วมปรึกษา พาญาติมา ทำนากัน
 หมู่ที่ห้า น่าสนใจ ให้นำพา เรียกกันมา ยาวนาน บ้านวังหัน
 ลำเนาใหญ่ ได้แล่นมา พาทองหมั่น เรือมาหัน พลันกลับท่า นำแปลกใจ
 หมู่ที่หก วกกลับมา นำตื่นตื่น พายเรือเล่น เห็นดินท่า หน้าศาลใหญ่
 มีเจ้าแม่ ทอหูก ผูกสายใย ลูกหลานได้ สืบต่อ ก่อเผ่าพงษ์
 หมู่ที่เจ็ด บ้านไร่ใหม่ ไปตามคลอง ถ้าแก่เอียง เชียงสีทอง ต้องประสงค์
 บุกเบิกไร่ ใช้ปัญญา ถางป่าพง ให้มั่นคง ดำรงไว้ ได้ระบือ
 หมู่ที่แปด บ้านบ่อทอง ต้องเรียนรู้ มีคุณครู คู่อพร สอนหนังสือ
 ใช้ขวานถาก กระจับปี่ใหญ่ ให้เลื่องลือ ผลคือได้ ไม้ไผ่โปร่ง เป็นโพรงใน

ถึงหมูก่ำเท่าที่เห็น เป็นลานกว้าง ไร่ปลูกห่าง บ้านเลี้ยงควาย ได้อาศัย

ครั้นต่อมา พาหญิงชาย ย้ายบ้านไป สร้างบ้านใหม่ ให้น่าอยู่ ดูสุขใจ

หมูที่สิบ หยิบตำรา ว่าบ้านทุ่ง ทราบจากลุง ทุ่งอานกา น่าสงสัย

ท่านเล่าว่า เรือชนหมาก จากแดนไกล จอดเรือไซรี ใ้ห้บทความ ตามสารตรา

หมูสิบเอ็ด ชื่อเนินบ่อ ขอบอกไว้ มีบ่อใหญ่ ใจกลางบ้าน นานหนักหนา

มะม่วงแก้ว แดงใหญ่ โกลบ่อปลา ด้วยปัญญา พาหมูบ้าน สานกำลัง

หมูสิบสอง ต้องหัวทุ่ง มุ่งพัฒนา แยกออกมา พาหมูใหญ่ ในภายหลัง

ผู้ใหญ่เฉลย เอ่ยแยกบ้าน ผ่านข้ามวัง ด้วยความหวัง ตั้งใจมั่น หมั่นตรวจตรา

หมูสิบสาม นามไร่เดียว เทียวถามไถ่ เหตุผลใด ได้ชื่อนั้น ฉันทักขา

ลุงบอกไว้ ให้เหตุผล ต้นเดิมมา นั้นเป็นป่า นาทำได้ ไร่เดียวพลัน

หมูสิบสี่ น้องสุดท้อง คลองเจริญ เฟ็งก้าวเดิน ดำเนินผ่าน บ้านวังหัน

แต่เดิมเรียก กระแทะแอะ แนะแปลกกัน เปลี่ยนชื่อพลัน ให้ไพเราะ เสนาะสนาน

ขอจารึก นึกถึง คุณผู้เล่า ที่ลุงกล่าว เล่าความให้ คลายสงสัย

ลุงร่อนเล่า ลุงเหรียญกล่าว ความเป็นไป ลุงฟังให้ ข้อมูลเสริม เพิ่มตำนาน

ประวัติบุคคลสำคัญของท้องถิ่น

หลวงพ่อทวีป ญาณวโร

ประวัติหลวงพ่อทวีป

พระสิทธิธรรมเวที นามเดิม ทวีป นามสกุล สมพงษ์ เป็นบุตรคนที่ 2 ในจำนวนพี่น้อง 4 คน ของคุณพ่อเฟื่อง คุณแม่บุญเกิด สมพงษ์ เกิดเมื่อวันที่อังคารที่ 1 พฤษภาคม 2477 ตรงกับแรม 3 ค่ำ เดือน 6 ปีจอ ณ หมู่ที่ 5 ตำบลแม่ลาด อำเภอลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

บรรพชา เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2493 ณ วัดโมลี ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยมี พระราชปริชามุนี เป็นพระอุปัชฌาย์

หลวงพ่อทวีป ญาณวโร อุปสมบท เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2497 ณ วัดโมลี ตำบลบางรัก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยมี พระราชปริชามุนีเป็นพระอุปัชฌาย์ พระปริชานนทโมลีเป็นพระกรรมวาจาจารย์พระมหาเขื่อน สิริโนโร เป็นพระอนุสาวนาจารย์

วิทยฐานะ

พ.ศ. 2489 สำเร็จชั้นประถมปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่ามะขาม ตำบลแม่ลาด อำเภอลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

พ.ศ. 2497 สอบได้ น.ธ. เอก สำนักเรียนวัดโมลี จังหวัดนนทบุรี

พ.ศ. 2502 สอบได้ ป.ธ. ๕ สำนักเรียนวัดโมลี จังหวัดนนทบุรี

การศึกษาพิเศษสอบได้ วิชาพิเศษมูล (พ)

งานปกครอง พ.ศ. 2508 เป็นเจ้าอาวาสวัดจันทาราม

พ.ศ. 2511 เป็นเจ้าคณะตำบลวังแฉก – วังยาง

พ.ศ. 2512 เป็นพระอุปัชฌาย์

พ.ศ. 2519 เป็นเจ้าคณะอำเภอลองขลุง

พ.ศ. 2536 เป็นรองเจ้าคณะจังหวัดกำแพงเพชร

งานศึกษา

พ.ศ. 2501 เป็นครูสอนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ประจำสำนักศาสนศึกษาวัดโมลี

พ.ศ. 2508 เป็นครูสอนพระปริยัติธรรม ประจำสำนักศาสนศึกษาวัดจันทาราม

พ.ศ. 2515 เป็นครูใหญ่โรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ วัดจันทาราม

พ.ศ. 2519-2539 เป็นประธานในการสอบธรรมสนามหลวงประจำ อำเภอลองขลุง กิ่งอำเภอทรายทองวัฒนา และกิ่งอำเภอปางศิลาทอง

งานเผยแพร่

พ.ศ. 2512 เป็นพระธรรมทูตสายที่ 3 ประจำอำเภอลองขลุง

พ.ศ. 2512 เป็นวิทยากรประจำโรงเรียนมิตรอารี โรงเรียนบ้านท่ามะขาม โรงเรียนบ้านวังแฉม โรงเรียนวังแฉม วิทยาคม

งานสาธารณูปการ

พ.ศ. 2507 ได้บูรณะและปฏิสังขรณ์ วัดจันทารามใหม่เกือบทั้งหมด ดังที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้

สมณศักดิ์

พ.ศ. 2516 เป็นพระครูสัญญาบัตร ที่พระครูโสภณพัชรญาณ เจ้าคณะตำบลชั้นโท

พ.ศ. 2520 ได้เลื่อนสมณศักดิ์ เป็นเจ้าคณะอำเภอชั้นโท

พ.ศ. 2524 ได้เลื่อนสมณศักดิ์ เป็นเจ้าคณะอำเภอชั้นเอก

พ.ศ. 2539 ได้รับเลื่อนสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญ เปรีียญที่ พระสิทธิธรรมเวที เนื่องในพระราชพิธีกาญจนาภิเษกครองราช 50 ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

มรณภาพ เมื่อวันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2549

กำนันฟุ้ง ปานสุด

กำนันตำบลวังแวม

ประวัติส่วนตัว

กำนันฟุ้ง ปานสุด เกิดเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม
2490 ตำบลวังแวม อำเภอกลองขลุง

ขลุง จังหวัดกำแพงเพชร อยู่บ้านเลขที่ 42/1 ตำบลวัง
แวม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร 62120

บิดาชื่อนายฟ้อน ปานสุด(เสียชีวิต) มารดาชื่อนางแก้ว ปานสุด(เสียชีวิต)

ภรรยาชื่อนางลูกคิด ปานสุด

ประวัติการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย (ม. 6)

ประวัติการทำงาน

การทำงานให้แก่สังคม และส่วนรวม ในพื้นที่ ตำบลวังแวม ในด้านปกครอง เป็นผู้ใหญ่บ้าน มา 19 ปี เป็น
กำนันถึงปัจจุบันเป็นเวลา 8 ปี ได้ทำงานในด้านพัฒนา ท้องที่ เจริญก้าวหน้าด้วยดี ในด้านศาสนา ประชาชน ได้
ยกย่อง ให้เป็นประธานคณะกรรมการวัดเป็นเวลา 15 ปี เป็นไวยาวัจกร ของวัดจันทาราม มาเป็นเวลา 6 ปี
ด้านวัฒนธรรม เป็นประธานศูนย์วัฒนธรรมไทยสายชุมชนตำบลวังแวม เป็นเวลา 5 ปีในปัจจุบัน

ประวัติ

การทำความดี

1. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ ประพฤติปฏิบัติตนอย่างตรงไปตรงมา โดยมีจิตเมตตาต่อผู้อื่นทั้ง กาย วาจา และใจ มีความรู้รัก รู้ภัย ต่อกัน ไม่เบียดเบียนผู้อื่น

2. ปฏิบัติตามคุณธรรม 4 ประการ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ดังนี้

-การรักษาความสัตย์ความจริงใจต่อตัวเอง ที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม มีความจริงใจของตนเองในสิ่งที่ได้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่เป็นธรรมด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม

-การข่มใจตนเองฝึกตนเอง ให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์สุจริตความดี รู้จักข่มใจตนเอง และประพฤติปฏิบัติให้อยู่ในหลักธรรม ด้วยความสัตย์ สุจริต บังคับจิตใจของตนให้อยู่ในสิ่งที่ถูกต้อง และสิ่งที่ดีงาม และได้ฝึกใจตนเองให้อยู่ในความควบคุมอารมณ์ และจิตใจอย่างสม่ำเสมอด้วยสัจทางกายจะไม่คิดลัทธิภัยของผู้อื่นทางวาจา จะพูดแต่ที่เป็นความจริงจะไม่ปลุกระดมหรือเสียดสีผู้อื่น จะไม่คิดอาฆาตผู้อื่น จะนึกคิดในสิ่งที่ดีงาม รู้จักควบคุมสติ และไตร่ตรองโดยใช้เหตุผล ควบคุมจิตใจให้มีจิตสำนึก

-อดทนอดกลั้นและอดออมที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัตย์ สุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลประการใดๆ มีความอดทนต่อความยากลำบาก อดทนต่อเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดทุกข์ ไม่ทอดทิ้งในการทำงาน ไม่หลงงมงายในค้นหาและกิเลสทั้งปวง มีการใช้จ่ายอย่างประหยัด จะดำรงชีพอยู่อย่างพอเพียง

-รู้จักละวางความชั่วและความทุจริต รู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง ไม่ประพฤตินอกละและนอิกผู้อื่น มีแต่สร้างสรรค์ในสิ่งที่ดีๆมีความคิดเพื่อสร้างสรรค์ในสิ่งที่ดีงามและมีประโยชน์แก่สังคมของชาติและบ้านเมืองโดยส่วนรวมมาโดยตลอด ไม่ว่าจะเป็นทางด้านกำลังกาย กำลังใจและกำลังวัตถุ เพื่อประโยชน์สุขส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

เป็นที่ยอมรับในท้องถิ่น ชุมชน ตำบล อำเภอและจังหวัด เนื่องจาก การทำงานให้สังคมมาเป็นเวลานาน มีจิตใจเมตตาต่อผู้อื่น ทำคุณประโยชน์ให้สังคม และส่วนรวม มาอย่างบริสุทธิ์ ยุติธรรม ไม่ประมาทในการทำงาน ก่อนทำอะไรจะต้องมีการปรึกษาหารือกับส่วนรวมของผู้อื่นก่อนทำทุกครั้ง จึงทำให้สังคมยอมรับถึงปัจจุบัน

ศิลปินพื้นบ้านดีเด่น

นายสมหมาย หวังทรัพย์

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ นายสมหมาย หวังทรัพย์

เกิดเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2504

สถานที่เกิด 49 ตำบล โพธิ์พระ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
76000

สถานที่ปัจจุบัน 20 หมู่ 4 ตำบลวังแฉม อำเภอกลองखลุง จังหวัด
กำแพงเพชร 62120

ตำแหน่งหน้าที่การงาน ครูชำนาญการพิเศษ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านบึงลาด อำเภอกลองखลุง จังหวัด
กำแพงเพชร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2525 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ปกศ.สูง วิชาเอกนาฏศิลป์)

วิทยาลัยครูเพชรบุรี อำเภอ เมือง จังหวัด เพชรบุรี

พ.ศ. 2527 ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) วิทยาลัยครูกำแพงเพชร

อำเภอ เมือง จังหวัด กำแพงเพชร

ผลงาน ได้รับรางวัลชนะเลิศ โครงการคุณธรรมนำความรู้งู่มงสู่นักเรียนให้ پاکเพียรปฏิบัติ
เป็นกิจวัตรประจำวัน ของเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2

นายเหรียญ นาคนาม

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ นายเหรียญ นาคนาม อายุ 89 ปี เกิดเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์
สถานที่เกิด เกิดที่ตำบลวังแวม สถานที่อยู่ปัจจุบัน 63 หมู่ 1 บ้านวัง
แวม ตำบลวังแวม อำเภอ คลองขลุง จังหวัด กำแพงเพชร 62120

ประวัติการศึกษา จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จาก โรงเรียน วัดวังแวม

ครอบครัว

บิดาชื่อ นายฉ้อ นาคนามมารดาชื่อ นางแก่น นาคนาม

ปู่ชื่อ ปู่เต็ม นาคนาม ย่าชื่อ ย่าเหงี่ยม นาคนาม

ตาชื่อ พ่อเฒ่าท่า ยายชื่อ แม่แก่ปุย

ภรรยาชื่อ นางบุญเยี่ยม นาคนาม

ผลงาน

- เป็นมัคคนายก
- เป็นโฆษกประจำวัด
- เป็นพิธีกรงานต่างๆ
- เป็นนักเพลงพื้นบ้าน ร้องเพลงฉ่อย เพลงฉ่า เพลงระบำ เพลงวง และผลงานทางด้าน
ศิลปวัฒนธรรมอีกจำนวนมากมาย

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตำบลวังแฉม
กลุ่มทำข้าวกล้อง บ้านทุ่งหันตรา ตำบลวังแฉม

ผลิตภัณฑ์ ข้าวกล้องบ้านทุ่งหันตรา

วัตถุดิบที่ใช้

ใช้ข้าวเปลือกหอมมะลิ

กระบวนการผลิต

ใช้ข้าวเปลือกตากแห้ง มาสีกับครกสีที่บ้าน

การใช้/ประโยชน์

ใช้บริโภค

สถานที่จำหน่าย

กลุ่มทำข้าวกล้อง

101 หมู่ที่ 10 ตำบลวังแฉม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ติดต่อ: นายพรมมา สำเภา

โทร: 055 701015

ประวัติและความเป็นมาของหมู่บ้านในตำบลวังแวม

หมู่ที่ 1 บ้านวังแวม

หมู่ที่ 1 ตำบล วังแวม อำเภอกลองขลุง ตั้งขึ้นเมื่อ : ปี พ.ศ. ไม่ทราบแน่ชัด ประชากรที่อาศัยอยู่อพยพมาจากจังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดชัยนาท และเป็นพื้นเพเดิม เหตุที่เรียกว่าบ้านวังแวม เพราะสมัยก่อนนั้นจะมีวังแม่น้ำปึงลึกมาก และมีต้นพงแวมมาก และเป็นวังน้ำลึก จึงเรียกว่าวังแวม ย้อนไปสมัยก่อนนั้น ชาวบ้านได้เรียกเป็นบางแวม ต่อมาจึงเปลี่ยนชื่อเป็นบ้านวังแวม

รายนามผู้ใหญ่ตามลำดับ นายถนอม ชูพินิจ, นายชำเรือง จันทิมา, นายเหรียญ นาคนาม, นายกล้า กิตสุพรรณ และนายฟุ้ง ปานสุด (ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นกำนัน)

ภาษาที่ใช้ คือภาษาไทยกลางและภาษาอีสานเป็นภาษาหลัก ประเพณีท้องถิ่น ได้แก่ การทำบุญวันขึ้นปีใหม่, ทำบุญวันสงกรานต์ (สรงน้ำพระ) , ทำบุญเข้าพรรษา, งานลอยกระทง, ออกพรรษา

อาณาเขต

ทิศเหนือจด	หมู่ที่ 3 บ้านวังแวมเหนือ ตำบลวังแวม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร
ทิศใต้จด	หมู่ที่ 2 บ้านท่าขมิ้น ตำบลวังแวม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร
ทิศตะวันออกจด	หมู่ที่ 13 บ้านนาไร่เดียว ตำบลวังแวม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร
ทิศตะวันตกจด	แม่น้ำปึง ตำบลแม่ลาด อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

หมู่ที่ 2 บ้านท่าขมิ้น

บ้านท่าขมิ้น หมู่ที่ 2 ตำบล วังแวม อำเภอ กลองขลุง ตั้งขึ้นเมื่อ : ปี พ.ศ. 2503 ประชากรที่อาศัยอยู่อพยพมาจาก หมู่ที่ 6 บ้านท่าขมิ้น เหตุที่เรียกสมัยก่อนนี้ประชากรใช้การคมนาคมทางน้ำ โดยใช้แม่น้ำปึงเป็นเส้นทางเดินเรือ ประชาชนเดินทางไปมาระหว่างอำเภอกลองขลุงใช้ทางเรือ และมีท่าเทียบเรือ และที่ท่าเทียบเรือแต่ละแห่ง ประชาชนจะปลูกขมิ้นไว้ตามริมน้ำ เพราะขมิ้นในสมัยก่อนประชาชนจะใช้ขมิ้นในการอาบน้ำเพื่อทำให้ผิวสวย และบริโภคเป็นยาบ้าง จึงเป็นที่มาของบ้านท่าขมิ้น

รายชื่อผู้ใหญ่บ้านตามลำดับคือ นายแถว จันท์แรม นายประจิม กลิ่นหอม, นายชัยวัฒน์ พันธุ์วิทยาภู, นายเชิดศักดิ์ โกสุมา และ นายอำนาจ แก้วเรือง

ภาษาที่ใช้ คือภาษาไทยกลาง เป็นภาษาหลัก ประเพณีท้องถิ่น ได้แก่ การทำบุญวันขึ้นปีใหม่, ทำบุญวันสงกรานต์ (สรงน้ำพระ), ทำบุญเข้าพรรษา, ทำบุญออกพรรษา

อาณาเขต

ทิศเหนือจด หมู่ที่ 1 บ้านวังแหม ตำบลวังแหม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศใต้จด หมู่ที่ 6 บ้านศาลเจ้าแม่ ตำบลวังแหม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันออกจด หมู่ที่ 7 บ้านไร่ใหม่, หมู่ที่ 11 บ้านเนินบ่อ ตำบลวังแหม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันตกจด แม่น้ำปิง ตำบลแม่ลาด อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

หมู่ที่ 3 บ้านวังแหมเหนือ

บ้านวังแหมเหนือ หมู่ที่ 3 ตำบล วังแหม อำเภอ กลองขลุง ตั้งขึ้นเมื่อ : ประมาณปี พ.ศ. 2525 เหตุที่เรียกว่าบ้านวังแหมเหนือเพราะ หมู่บ้านตั้งอยู่บริเวณตอนเหนือของบ้านวังแหมเดิม ส่วนใหญ่ชาวบ้านจะเรียกชื่อว่า บ้านร้าง เนื่องจากในสมัยก่อนมีคนมาอพยพอยู่แล้วก็ย้ายถิ่นไปเรื่อยๆ ไม่อยู่ประจำ ปัจจุบันมีจำนวนครัวเรือนมากขึ้น โดยแยกจากหมู่ที่ 1 บ้านวังแหม ปัจจุบัน

ผู้ใหญ่บ้าน ได้แก่ นายไพบุลย์ มีชัย กำนัน ได้แก่ นายฟุ้ง ปานสุค

อาณาเขต

ทิศเหนือจด หมู่ที่ 9 บ้านเกาะพร้าว ตำบลวังยาง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศใต้จด หมู่ที่ 1 บ้านวังแหม ตำบลวังแหม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันออกจด หมู่ที่ 4 บ้านวังน้ำ ตำบลแม่ลาด อำเภอกลองขลุง จังหวัด กำแพงเพชร

ทิศตะวันตกจด แม่น้ำปิง

หมู่ที่ 4 บ้านบึงลาด

บ้านบึงลาด หมู่ที่ 4 ตำบลวังแถม อำเภอกลองขลุง ตั้งขึ้นเมื่อ : ปี พ.ศ. 2521 ประชากรที่อาศัยอยู่อพยพมาจากบ้านวังแถมแถวริมแม่น้ำปิง และจากจังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดชัยนาทบางส่วน เหตุที่เรียกว่าบ้านบึงลาด เพราะ เป็นพื้นที่ลาดลุ่ม และมีน้ำท่วมขัง กลายเป็นบึงขนาดใหญ่เนื้อที่ประมาณ 10 ไร่ เป็นป่าบัวหลวงขึ้นในพื้นที่เกือบทั้งหมดแต่ปัจจุบันเป็นพื้นที่ที่มีผู้ถือเอกสิทธิ์ข้างเคียง เมื่อก่อนราษฎรส่วนใหญ่ใช้สถานที่บึงลาดเป็นที่จับสัตว์น้ำด้วย

รายชื่อผู้ใหญ่บ้านตามลำดับ คือ นายเช้า สุขเอี่ยม นายสมาน ยศสมบัติ

ประเพณีท้องถิ่น ได้แก่ การทำบุญวันขึ้นปีใหม่, ทำบุญวันสงกรานต์ (สงรับน้ำพระ), ทำบุญเข้าพรรษา, งานลอยกระทง, ออกพรรษา

อาณาเขต

ทิศเหนือจด หมู่ที่ 4 บ้านวังยาง ตำบลวังยาง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศใต้จด หมู่ที่ 13 บ้านนาไร่เดียว ตำบลวังแถม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันออกจด หมู่ที่ 8 บ้านบ่อทอง ตำบลวังแถม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันตกจด หมู่ที่ 3 บ้านหนองโสน ตำบลวังยาง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

หมู่ที่ 5 บ้านวังหันน้ำดิ่ง

บ้านวังหันน้ำดิ่ง หมู่ที่ 5 ตำบลวังแถม อำเภอกลองขลุง ตั้งขึ้นเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2590 ประชากรที่อาศัยอยู่อพยพมาจากจังหวัดนครปฐม และจังหวัดสิงห์บุรี เหตุที่เรียกว่าบ้านวังหันน้ำดิ่งเพราะมีลำคลองกว้างใหญ่และลึก เป็นลักษณะคล้ายลำเหมือนวังจรเข้ เพราะเคยมีจรเข้ชุกชุม และผู้เฒ่าผู้แก่เล่ากันว่าเคยมีเรือล่องตามน้ำมา พอมาถึงบริเวณคลองแห่งนี้ น้ำจะหมุนวนและดันเรือให้หมุนกลับไปทางเดิม เมื่อมาตั้งหมู่บ้านจึงตั้งชื่อว่า “บ้านวังหันน้ำดิ่ง”

รายชื่อผู้ใหญ่บ้านตามลำดับ คือ นายดี เณรตาก้อง นายไ้ เณรตาก้อง, นายประทีป ชินวงทัน และนายพลาขาม ปานจันทร์

ภาษาที่ใช้ คือภาษาไทยกลาง ประเพณีได้แก่ การทำบุญวันขึ้นปีใหม่,ทำบุญวันสงกรานต์ (สรงน้ำพระ), ทำบุญเข้าพรรษา,งานลอยกระทง,ออกพรรษา

อาณาเขต

ทิศเหนือจด หมู่ที่ 10 บ้านหัวทุ่งพัฒนา ตำบลวังแหม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศใต้จด หมู่ที่ 4 บ้านเกาะฝ้าย ตำบลยางสูง อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันออกจด หมู่ที่ 12 บ้านหัวทุ่งพัฒนา ตำบลวังแหม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันตกจด หมู่ที่ 16 บ้านคลองม่วง ตำบลวังแหม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

หมู่ที่ 6 บ้านศาลเจ้าแม่

บ้านศาลเจ้าแม่ หมู่ที่ 6 ตำบลวังแหม อำเภอคลองขลุง ตั้งขึ้นเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2509 ประชากรที่อาศัยอยู่อพยพมาจากจังหวัดชัยนาท และจังหวัดตาก เหตุที่เรียกว่าบ้านศาลเจ้าแม่ เพราะที่หมู่บ้านมีศาลเจ้าแม่ทอหูก เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ประชาชนในหมู่บ้านนับถือ จึงตั้งชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านศาลเจ้าแม่”

รายชื่อผู้ใหญ่บ้าน / กำนัน ตามลำดับคือนาย ตี กระแสนาน,นายจรัส แก้วอ่อง,นายประเสริฐ เปลี่ยนทองคำ,นายพลู สมพวง,นายปลิว ศรีสวัสดิ์มงคล,นายตี จูพัฒนกุลและนายสมเกียรติ เปลี่ยนทองคำ

ภาษาที่ใช้คือ ภาษาไทยกลาง ประเพณีได้แก่ การทำบุญวันขึ้นปีใหม่,ทำบุญวันสงกรานต์ (สรงน้ำพระ), ทำบุญเข้าพรรษา,งานลอยกระทง,ออกพรรษา,งานจิวประจำปี,ประเพณีแห่เจ้าแม่ทอหูก

อาณาเขต

ทิศเหนือจด หมู่ที่ 2 บ้านท่าขมิ้น ตำบลวังแหม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศใต้จด หมู่ที่ 4 บ้านเกาะฝ้าย ตำบลยางสูง อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันออกจด หมู่ที่ 7 บ้านไร่ใหม่ ตำบลวังแหม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันตกจด แม่น้ำปิง

หมู่ที่ 7 บ้านไร่ใหม่

บ้านไร่ใหม่ หมู่ที่ 7 ตำบลวังแวม อำเภอกลองขลุง ตั้งขึ้นเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2594 ประชากรที่อาศัยอยู่อพยพเป็นคนพื้นที่เดิม และอพยพมาจากจังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดอุดรธานี เหตุที่เรียกว่าบ้านไร่ใหม่ เพราะ หมู่บ้านนี้เดิมเป็นป่าไม้ ไม้ไม้สักเป็นจำนวนมาก ประชากรที่อาศัยอยู่ส่วนใหญ่อพยพมาจากอีสาน และมีชาวจีนมาจากที่อื่นบ้าง นายเชียง แซ่เต๋ เป็นคนแรกที่บุกเบิกสร้างถางพงเพื่อทำไร่กล้วยไข่และถั่ว จึงทำให้พื้นที่ส่วนนี้แปรสภาพเป็นไร่ ท่ามกลางป่าไม้และไม้อื่นๆ ที่ยังสมบูรณ์ นายเชียง แซ่เต๋ จึงตั้งชื่อหมู่บ้านนี้ว่า “บ้านไร่ใหม่”

รายชื่อผู้ใหญ่ / กำนัน ตามลำดับ นายฮวด ศิริเวช, นายสุ้ย, นายวิชัย เขียงสีทอง และนายพิเชษฐ เขียงสีทอง
ภาษาที่ใช้ คือภาษาไทยกลาง และภาษาอีสาน

อาณาเขต

ทิศเหนือจด หมู่ที่ 11 บ้านเนินบ่อ ตำบลวังแวม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศใต้จด หมู่ที่ 5 บ้านศาลเจ้าแม่ อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันออกจด หมู่ที่ 5 บ้านบึงเสือเต้น ตำบลยางสูง อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันตกจด หมู่ที่ 2 บ้านท่าขมิ้น ตำบลวังแวม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

หมู่ที่ 8 บ้านบ่อทอง

บ้านบ่อทอง หมู่ที่ 8 ตำบลวังแวม อำเภอกลองขลุง ตั้งขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ. 2500 ประชากรที่อาศัยอยู่อพยพมาจากอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ เหตุที่เรียกว่าบ้านบ่อทอง เพราะเดิมบ้านบ่อทองมีชื่อว่า “บ้านดงกระบาก” ที่บ้านบ่อทองนี้มีการขุดพบเครื่องปั้นดินเผาจำนวนมาก ส่วนใหญ่เป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ในครัวเรือนต่อมาจึงตั้งชื่อหมู่บ้านใหม่เพื่อเป็นสิริมงคลว่า “บ้านบ่อทอง”

รายชื่อผู้ใหญ่บ้าน / กำนันตามลำดับ นายแปง จริยะวงศ์, นายชื่น รังศรี, นายโปรด โพธิ์สงฆ์, นายทิว สุริยะวงศ์ และนายถาวร จันทร์แรม

ประเพณีท้องถิ่น ได้แก่ การทำบุญวันขึ้นปีใหม่ , ทำบุญวันสงกรานต์ (สรงน้ำพระ) , ทำบุญเข้าพรรษา งานลอยกระทง, ออกพรรษา

อาณาเขต

ทิศเหนือจด หมู่ที่ 13 บ้านนาไร่เดียว ตำบลวังแวม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศใต้จด หมู่ที่ 16 บ้านคลองม่วง ตำบลวังแวม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันออกจด หมู่ที่ 5 บ้านบึงลาด ตำบลวังแวม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันตกจด หมู่ที่ 3 บ้านหนองบัว ตำบลวังแวม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

หมู่ที่ 9 บ้านทุ่งลานควาย

บ้านทุ่งลานควาย หมู่ที่ 9 ตำบลวังแวม อำเภอกลองขลุง ตั้งขึ้นเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2495 ประชากรที่อาศัยอยู่อพยพมาจากจังหวัดชัยนาท, จังหวัดนครปฐม, จังหวัดสุพรรณบุรีและจังหวัดปทุมธานี เหตุที่เรียกว่าบ้านทุ่งลานควาย เพราะบ้านทุ่งลานควายเป็นชื่อเรียกทุ่งแห่งหนึ่งที่ชาวบ้านได้นำควายมาเลี้ยง ต่อมาประชาชนเข้ามาอาศัยอยู่ในบริเวณทุ่งแห่งนี้จำนวนมากขึ้น จนกลายเป็นหมู่บ้านและได้ตั้งชื่อว่า “บ้านลานควาย”

รายชื่อผู้ใหญ่บ้าน/กำนันตามลำดับ นายอาจ สุ่มแสง, นายชูวรรตน์ ระรอกแก้ว, นายจร แสนสุข และนางประทีป สำลีเกตุ

ภาษาที่ใช้คือ ภาษาไทยกลาง ประเพณีได้แก่ การทำบุญวันขึ้นปีใหม่, ทำบุญวันสงกรานต์ (สงรับน้ำพระ), ทำบุญเข้าพรรษา, งานลอยกระทง, ออกพรรษา

อาณาเขต

ทิศเหนือจด หมู่ที่ 3 บ้านชุมนาก ตำบลถาวรวัฒนา อำเภอยายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศใต้จด หมู่ที่ 12 บ้านหัวทุ่งพัฒนา ตำบลวังแวม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันออกจด คลองถาวรวัฒนา ตำบลถาวรวัฒนา อำเภอยายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันตกจด หมู่ที่ 10 บ้านทุ่งหันตรา ตำบลวังแวม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

หมู่ที่ 10 บ้านทุ่งหันตรา

บ้านทุ่งหันตรา หมู่ที่ 10 ตำบลวังแหม อำเภอกลองขลุง ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2492 ประชากรที่อาศัยอยู่อพยพมาจากจังหวัดนครปฐม จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดชัยนาท เหตุที่เรียกว่าบ้านทุ่งหันตรา เพราะเดิมชาวบ้านมาอาศัยอยู่ที่ตั้งอยู่ตัดลำคลองหัวกา มาจากคำว่า “เห็นฝูงกา” ซึ่งเป็นลำคลองที่มีฝูงกามาหากินจำนวนมาก เนื่องจากมีปลาชุกชุม ได้มาตั้งอยู่ใหม่ จึงนำบ้านใหม่กับหันกา มารวมกันตั้งเป็นชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านใหม่หันกา” ต่อมาเมื่อมีคนอาศัยย้ายเข้ามาอยู่เพิ่มมากขึ้นจึงเปลี่ยนชื่อหมู่บ้านใหม่ในปี พ.ศ. 2492 ว่าบ้านทุ่งหันตรา

รายชื่อผู้ใหญ่บ้าน/กำนันตามลำดับ นายสงวน ทับทอง, นายเป็น ลูกศร, นายไกร บัวชื่น, นายบุญนาค ลีจ้อยและนายปลุก ตรีแดงน้อย

ประเพณีท้องถิ่น ได้แก่ การทำบุญวันขึ้นปีใหม่, ทำบุญวันสงกรานต์(สงรับน้ำพระ), ทำบุญเข้าพรรษา, งานลอยกระทง, ออกพรรษา

อาณาเขต

ทิศเหนือจด หมู่ที่ 4 บ้านสามจบ อำเภอยายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศใต้จด หมู่ที่ 8 บ้านบ่อทอง ตำบลวังแหม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันออกจด หมู่ที่ 9 บ้านทุ่งลานควาย ตำบลวังแหม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันตกจด หมู่ที่ 2 บ้านวังตะล่อม ตำบลวังยาง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

หมู่ที่ 11 บ้านเนินบ่อ

บ้านเนินบ่อ หมู่ที่ 11 ตำบลวังแหม อำเภอกลองขลุง ตั้งขึ้นเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2536 เนื่องจากเป็นหมู่บ้านที่แยกมาจากหมู่ที่ 2 บ้านท่าขมิ้น ตำบลวังแหม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชรประชากรที่อาศัยอยู่อพยพมาจากจังหวัดสิงห์บุรี, จังหวัดสุพรรณบุรี, จังหวัดชัยนาท เหตุที่เรียกว่าบ้านเนินบ่อ เนื่องจากบริเวณที่ตั้งของหมู่บ้านแห่งนี้แล้งมากต้องขุดบ่อหลายบ่อเพื่อจะหาน้ำมาใช้อุปโภคบริโภค เมื่อมาตั้งอยู่ที่หมู่บ้านนี้จึงตั้งชื่อว่า “บ้านเนินบ่อ”

รายชื่อผู้ใหญ่บ้าน/กำนันตามลำดับ นายชุมพล กุลเกิด ภาษาที่ใช้คือ ภาษาไทยกลาง

อาณาเขต

ทิศเหนือจด	หมู่ที่ 1 บ้านวังแหม ตำบลวังแหม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร
ทิศใต้จด	หมู่ที่ 5 บ้านบึงเสือเต้น ตำบลยางสูง อำเภอบางแก้วบุรี จังหวัดกำแพงเพชร
ทิศตะวันออกจด	หมู่ที่ 15 บ้านหนองบัว ตำบลวังแหม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร
ทิศตะวันตกจด	หมู่ที่ 2 บ้านท่าขมิ้น ตำบลวังแหม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

หมู่ที่ 12 บ้านหัวทุ่งพัฒนา

บ้านหัวทุ่งพัฒนา หมู่ที่ 12 ตำบลวังแหม อำเภอกลองขลุง ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2536 ประชากรที่อาศัยอยู่อพยพมาจากจังหวัดชัยนาท จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดนครปฐม เหตุที่เรียกว่าบ้านทุ่งพัฒนาเพราะเดิมที่ตรงนั้นเป็นป่าและเป็นทุ่งนา มีบ้านปลูกอาศัยอยู่เป็นกลุ่ม และถ้าใครพูดถึงบ้านกลุ่มนี้ก็จะเรียกว่าบ้านหัวทุ่ง เพราะอยู่มรทุ่งนา และการพัฒนาไม่ค่อยเข้าถึง ต่อมาได้แยกเป็นหมู่ที่ 12 และได้ตั้งชื่อว่าบ้านหัวทุ่งพัฒนา

รายชื่อผู้ใหญ่บ้าน/กำนันตามลำดับ นายเฉลย อยู่ปาน

ภาษาที่ใช้ คือ ภาษาไทยกลาง ประเพณีได้แก่ การทำบุญวันขึ้นปีใหม่, ทำบุญวันสงกรานต์(สรงน้ำพระ), ทำบุญเข้าพรรษา, งานลอยกระทง, ออกพรรษา

อาณาเขต

ทิศเหนือจด	เขตอำเภอยางทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร
ทิศใต้จด	ตำบลเทพนิมิต กิ่งอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร
ทิศตะวันออกจด	ตำบลถาวรวัฒนา อำเภอยางทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร
ทิศตะวันตกจด	หมู่ที่ 5 บ้านวังหันน้ำคิง ตำบลวังแหม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

หมู่ที่ 13 บ้านนาไร่เดียว

หมู่ที่ 13 ตำบลวังแวม อำเภอลองขลุง ตั้งขึ้นเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2543 ประชากรที่อาศัยอยู่อพยพมาจาก หมู่ที่ 1 บ้านวังแวม ตำบลวังแวม อำเภอลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร บ้านนาไร่เดียวตามคำบอกเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่กล่าวว่า ประมาณ 50-60 ปีที่แล้วนี้ได้เป็นป่ามาก่อน และกันดาล ถนนหนทางเป็นทางดินลูกรังเดินทางใช้เกวียนเป็นพาหนะที่ทำกินก็จับจองกันเอง โดยการบุกรุกถางป่า จับจองเป็นเจ้าของที่ดินของตนเอง บุคคลที่เข้ามาอยู่ คือ นายจืด นางบาง, นายกอ นางอัน อินทะนะ และนายเชิง นางพลู ประเสริฐสุข เหตุที่เรียกว่าบ้านนาไร่เดียว เพราะพื้นที่ทั้งหมดมีแต่ป่าจะมีที่เรียบอยู่ประมาณ 1 ไร่ เนื่องจากเป็นที่ค้ำน้ำขังในฤดูฝนจึงมีสัตว์หลายชนิดลงมากินน้ำ และหญ้าบริเวณนั้น เพราะที่ตรงนั้นทำนาได้ประมาณไร่เดียว จึงทำให้ที่ตรงนั้นเรียบเตียนผู้ที่เดินป่าหรือผู้คนที่เดินผ่านต่างเรียกว่า “นาไร่เดียว” และเป็นตำแหน่งจุดพักการเดินป่า จึงเรียกกันมาตั้งแต่บัดนั้น สาเหตุที่แยกหมู่บ้านออกจากหมู่ที่ 1 เนื่องจากมีระยะทางห่างกันมากประชากรได้รับข่าวสารไม่ทั่วถึง พร้อมกับประชากรในหมู่บ้านเพิ่มมากขึ้น จึงได้ดำเนินการแยกหมู่บ้านออกจากหมู่ที่ 1 เมื่อปี พ.ศ. 2544 รายชื่อผู้ใหญ่บ้าน/กำนันตามลำดับ นายเฉลิม จันทร์ไกร

ภาษาที่ใช้ คือ ภาษาไทยกลาง ประเพณีท้องถิ่นได้แก่ การทำบุญวันขึ้นปีใหม่, ทำบุญวันสงกรานต์ (สรงน้ำพระ), ทำบุญเข้าพรรษา, ออกพรรษา, งานลอยกระทง

อาณาเขต

ทิศเหนือจด หมู่ที่ 8 บ้านบ่อทอง ตำบลวังแวม อำเภอลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศใต้จด หมู่ที่ 1 บ้านวังแวม ตำบลวังแวม อำเภอลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันออกจด หมู่ที่ 11 บ้านเนินบ่อ ตำบลวังแวม อำเภอลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันตกจด หมู่ที่ 4 บ้านบึงลาด ตำบลวังแวม อำเภอลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

หมู่ที่ 14 บ้านคลองเจริญ

บ้านคลองเจริญ หมู่ที่ 14 ตำบลวังแวม อำเภอลองขลุง ตั้งขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ. 2545 ประชากรที่อาศัยอยู่อพยพมาจากจังหวัดนครปฐม จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดชัยนาท เหตุที่เรียกว่าบ้านคลองเจริญ เพราะสมัยก่อนมีลำคลองที่ลาด และตื่นอาศัยทำมาหากินได้ อยู่มาเมื่อปี พ.ศ. 2514 มีเจ้าอาวาสวัดวังหันน้ำดึงชื่อ อาจารย์บุญมี สุกใส ได้ตั้งชื่อหมู่บ้านใหม่ เป็นหมู่บ้านคลองเจริญ หมู่ที่ 14 จนถึงปัจจุบัน

รายชื่อผู้ใหญ่บ้าน/กำนันตามลำดับ นายกิมเลียง จันตรีดี

ภาษาที่ใช้ คือภาษาไทยกลาง ประเพณีท้องถิ่น ได้แก่ การทำบุญวันขึ้นปีใหม่, ทำบุญวันสงกรานต์(สงร
น้ำพระ), ทำบุญเข้าพรรษา, งานลอยกระทง, ออกพรรษา

อาณาเขต

ทิศเหนือจด หมู่ที่ 5 บ้านวังหันน้ำดี ตำบลวังแหม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศใต้จด หมู่ที่ 5 บ้านวังเจ้าบึงสามัคคี ตำบลเทพนิมิต กิ่งอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันออกจด หมู่ที่ 9 บ้านมาบไผ่ ตำบลเทพนิมิต กิ่งอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันตกจด หมู่ที่ 15 บ้านหนองบัว ตำบลวังแหม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

หมู่ที่ 15 บ้านหนองบัว

บ้านหนองบัว หมู่ที่ 15 ตำบลวังแหม อำเภอกลองขลุง ตั้งขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ. 2547 ประชากรที่อาศัยอยู่
อพยพมาจากหมู่ที่ 1 บ้านวังแหม, หมู่ที่ 2 บ้านท่าขมิ้นและหมู่ที่ 8 บ้านบ่อทอง ตำบลวังแหม เหตุที่เรียกว่าบ้าน
หนองบัวเพราะในหมู่บ้านเคยเป็นบึงบัว แต่ปัจจุบันเป็นไร่ นา

รายชื่อผู้ใหญ่บ้าน/กำนันตามลำดับ นายชวัน จำทัพ

ภาษาที่ใช้คือ ภาษาไทยกลาง ประเพณีท้องถิ่น การทำบุญวันขึ้นปีใหม่, ทำบุญวันสงกรานต์(สงรน้ำ
พระ), ทำบุญเข้าพรรษา, งานลอยกระทง, ออกพรรษา

อาณาเขต

ทิศเหนือจด หมู่ที่ 8 บ้านบ่อทอง ตำบลวังแหม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศใต้จด หมู่ที่ 5 บ้านเทพนิมิต ตำบลเทพนิมิต กิ่งอำเภอกลองขลุง จังหวัด กำแพงเพชร

ทิศตะวันออกจด หมู่ที่ 14 บ้านคลองเจริญ ตำบลวังแหม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันตกจด หมู่ที่ 11 บ้านเนินบ่อ ตำบลวังแหม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

หมู่ที่ 16 บ้านคลองม่วง

บ้านคลองม่วง หมู่ที่ 16 ตำบลวังแฉม อำเภอกลองขลุง ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2458 ประชากรที่อาศัยอยู่อพยพมาจากจังหวัดนครปฐม และจังหวัดนครสวรรค์ เหตุที่เรียกว่าบ้านคลองม่วง เพราะในหมู่บ้านมีต้นมะม่วงใหญ่หลายต้น มีรสหวาน เมื่อประชากรมาตั้งถิ่นฐานในหมู่บ้านนี้จึงตั้งชื่อว่า “บ้านคลองม่วง”

รายชื่อผู้ใหญ่บ้าน/กำนันตามลำดับ นายใช้ เณรตาก้อง, นายตี เณรตาก้อง, นายฟุ้ง ปานสุด, นายทวีป ชินวงทัน, นายงาม ปานจันทร์ และนายทองโพธิ์ เกตุมาลี

ภาษาที่ใช้คือ ภาษาไทยกลาง

อาณาเขต

ทิศเหนือจด หมู่ที่ 10 บ้านทุ่งหันตรา ตำบลวังแฉม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศใต้จด คลองวังเจ้า หมู่ที่ 8 บ้านบ่อทองตำบลวังแฉม อำเภอกลองขลุงจังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันออกจด หมู่ที่ 5 บ้านวังหันน้ำดิ่ง ตำบลวังแฉม อำเภอกลองขลุง จังหวัด กำแพงเพชร

ทิศตะวันตกจด หมู่ที่ 8 บ้านบ่อทอง ตำบลวังแฉม อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ผู้ส่งเสริมสนับสนุนวัฒนธรรมในตำบลวังแฉมดีเด่น

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ นางจันทร์ดา กุลนันทคุณ ตำแหน่ง นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ เกิดวันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ.2510

ภูมิลำเนาเดิม บ้านเลขที่ 131 หมู่ที่ 3 ตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 62000

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 151/110 หมู่ที่ 6 ตำบลสระแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 62000

ประวัติการศึกษา

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดพระบรมธาตุ ตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวชิรปราการวิทยาคม ตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

ระดับปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต (คบ.) เอกภาษาไทย วิทยาลัยครูกำแพงเพชร

ระดับปริญญาโท ศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาการจัดการทางวัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการทำงาน

อาจารย์ ๑ ระดับ 3 โรงเรียนท่าสองยางวิทยาคม ตำบลท่าสองยาง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

นักวิชาการศึกษา 3 สำนักงานศึกษาธิการกิ่งอำเภอทุ่งทราย กิ่งอำเภอทุ่งทรายจังหวัดกำแพงเพชร

นักวิชาการศึกษา 4 สำนักงานศึกษาธิการกิ่งอำเภอทุ่งทราย กิ่งอำเภอทุ่งทรายวัฒนา

นักวิชาการศึกษา 5 สำนักงานศึกษาธิการอำเภอทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา

จังหวัดกำแพงเพชร

นักวิชาการศึกษา 6 สำนักงานศึกษาธิการอำเภอทรายทองวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา

จังหวัดกำแพงเพชร

นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

นางสุทัศน์ ภัคดีการ

ขข้อมูลกำนันผู้ใหญ่บ้านตำบลวังแฉม

หมู่ที่	ชื่อ-สกุล	วัน/เดือน/ ปีเกิด	วันที่ดำรง ตำแหน่ง	วันที่ครบ วาระ	หมู่บ้าน	โทรศัพท์
1	นายฟุ้ง ปานสุด	2 พ.ค. 2490	17 พ.ค.2530	16 พ.ค.2555	วังแฉม	081-9738240
2	นายอำนาจ แก้วเรือง	20 ก.พ. 2510	30 ธ.ค.2548	29ธ.ค.2553	ท่าขมิ้น	081-7271560
3	นายไพฑูรย์ มีชัย	-พ.ย. 2493	2 ก.พ. 2546	1 ก.พ.2551	วังแฉมเหนือ	081-0429944
4	นายสมาน ยศสมบัติ	-2506	11 ม.ค. 2533	31 ธ.ค. 2565	บึงลาด	086-2051049
5	นายพลายงาม ปานจันทร์	24 ก.ค.2510	17 มี.ค. 2546	10มี.ค. 2551	วังหันน้ำดิ่ง	089-9074993
6	นายสมเกียรติ เปลี่ยนทองคำ	31 มี.ค. 2503	14 ต.ค. 2531	30 มี.ค.2563	ศาลเจ้าแม่	089-5137258
7	นายพิเชษฐ์ เชียงสีทอง	5 มิ.ย. 2519	19 พ.ค. 2548	18 พ.ค. 2553	ไร่ใหม่	089-7046469
8	นายถาวร จันทร์แรม	5 พ.ค. 2503	11 ส.ค. 2547	10 ส.ค. 2552	บ่อทอง	081-2845269
9	นายประทีป ลำลีเกตุ	11 พ.ค. 2510	19 มี.ค. 2546	18. มี.ค. 2551	ทุ่งลานควาย	087-2072294
10	นายกิตติเดช โสไกร	-2402	27ม.ค. 2547	26 ม.ค. 2552	ทุ่งหันตรา	087-2070414
11	นายชุมพล กุลเกิด	10 ส.ค.2501	19 มิ.ย. 2549	18 มิ.ย. 2551	เนินบ่อ	087-2106964
12	นายเฉลย อยู่ปาน	1 ม.ค.2486	30 มิ.ย.2549	29 มิ.ย. 2554	หัวทุ่งพัฒนา	081-9726004
13	นายมงคล จันทร์ไกร	23ธ.ค. 2519	29 ส.ค.2549	28 ส.ค.2555	นาไร่เดียว	084-8199745
14	นายจำลอง เอี่ยมสะอาด	1 ม.ค.2493	29 ส.ค.2550	28 ส.ค.2555	คลองเจริญ	087-1976581
15	นายชวณ จำทัพ	3 ต.ค. 2512	22 ก.ย.2547	21 ก.ย. 2552	หนองบัว	087-0730583
16	นายทองโพธิ์ เกตุมณี	--2499	11 พ.ย. 2548	10 พ.ย.2553	คลองม่วง	080-2073812

คณะผู้บริหารเทศบาลตำบลวังแฉม

นายชัยวัฒน์ พันธุ์วิทยากุล
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังแฉม

นายธนูชัย เพิ่มสุข
รองนายก อบต.วังแฉม

นายเสถียร มะโดด
รองนายก อบต.วังแฉม

นายประทีป โพธิ์เกตุ
เลขานุการนายก อบต.

นายสหพร ทรัพย์เจริญพันธ์
ประธานสภาฝ่ายนิติบัญญัติ

นายสัญญาชัย ปานสุด
รองประธานสภาฝ่ายนิติบัญญัติ

นางสาวสำราญ อยู่ปาน
เลขาธิการสภาฝ่ายนิติบัญญัติ

สมาชิกสภาฯ

นายวสันต์ หงษ์เสียงจันทร์
สมาชิกสภาฯ หมู่ที่ 1

นายกิมเสง สงวนสุข
สมาชิกสภาฯ หมู่ที่ 1

นายสหพร ทรัพย์เจริญพันธ์
สมาชิกสภาฯ หมู่ที่ 2

นายคณิจ ประสิทธิ์
สมาชิกสภาฯ หมู่ที่ 2

นายเจริญ มีชัย
สมาชิกสภาฯ หมู่ที่ 3

นางธิดา กลิ่นหอม
สมาชิกสภาฯ หมู่ที่ 3

นายดำ ปานสุด
สมาชิกสภาฯ หมู่ที่ 4

นายสัญญาชัย ปานสุด
สมาชิกสภาฯ หมู่ที่ 4

นายบรรจง เนรตาท้อง
สมาชิกสภาฯ หมู่ที่ 5

นายราณ ชินวงษ์ทัน
สมาชิกสภา หมู่ที่ 5

นายธงชัย วิจิตรปัญญาเมธี
สมาชิกสภาหมู่ที่ 6

นายปัญญา บุญจันทร์ศรี
สมาชิกสภา หมู่ที่ 6

นางมณฑา จันทร์วิสุทธิ
สมาชิกสภา หมู่ที่ 7

นางสาวศกามาศ เชียงสีทอง
สมาชิกสภา หมู่ที่ 7

นายบุญลือ ชาวอบทม
สมาชิกสภาหมู่ที่ 8

นายบรรเจ็ด สุริยะวงษ์
สมาชิกสภา หมู่ที่ 8

นายปทุม บัวสระ
สมาชิกสภา หมู่ที่ 9

นายยวรัตน์ ระลอกแก้ว
สมาชิกสภา หมู่ที่ 9

นายอ่อน โพธิ์จวง
สมาชิกสภาหมู่ที่ 10

นายจำเนียร สาททอง
สมาชิกสภา หมู่ที่ 10

นายเอกชัย ประเสริฐพรศรี
สมาชิกสภา หมู่ที่ 11

นายจรัน บัวขาว
สมาชิกสภาฯ หมู่ที่ 11

นางเพียว ชาเสน
สมาชิกสภาฯ หมู่ที่ 12

นายเจริญ คำกองแก้ว
สมาชิกสภาฯ หมู่ที่ 12

นายประเสริฐ เหลืองสีทอง
สมาชิกสภาฯ หมู่ที่ 13

นายพงศ์เทพ ต้มใจอด
สมาชิกสภาฯ หมู่ที่ 13

นายวีระ พานทอง
สมาชิกสภาฯ หมู่ที่ 14

นายณรงค์ สีดา
สมาชิกสภาฯ หมู่ที่ 14

นายชม จำทัพ
สมาชิกสภาฯ หมู่ที่ 15

นายสากล พุกกุลนา
สมาชิกสภาฯ หมู่ที่ 15

นายชัยรัตน์ เกษตรทรัพย์สิน
สมาชิกสภาฯ หมู่ที่ 16

นายสมนึก วงศ์สินนาค
สมาชิกสภาฯ หมู่ที่ 16

